

КАРЛ МАЙ ТО-КАЙ-ХУН

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

1. ДВАМАТА СНАФЪЛС

Повечето мои читатели познават Винету, вожда на апачите, най-благородния индианец, най-добрия и верен приятел, който съм имал. Те навярно знаят и как умря. В дълбокия кратер на планината Ханкок получи куршум в гърдите в битката срещу сиу оглала и издъхна в моите ръце. Отнесохме трупа му в планините Гро Вантър и го погребяхме в долината на река Метсър. За мен остана тъжното задължение да яздя на юг и да съобща на апачите, че техният върховен и най-прославен предводител вече не е жив.

Това беше езда, за която и днес не бих искал да си спомням. Смъртта на Винету ме бе засегнала толкова дълбоко, че бях станал съвсем друг. Иначе винаги весел и пълен с вяра в себе си, сега дори не се усмихвах, бе ме напуснал и целият кураж за борба с живота. Искях да бъда насаме със себе си и постоянно отбягвах хората. Ако при моята самотна, далечна езда се налагаше да се отбия в някой форт или поселище, вършех го по най-краткия начин и си тръгвах колкото се може по-бързо.

Вярно, хората, с които се срещах, не се отнасяха с мен така, че да ми хрумне да се задържа по-дълго при тях. О, не, те, напротив, ми засвидетелстваха толкова малко внимание, все едно не съществувах за тях, и когато си тръгвах, едва успявах да чуя някой поздрав. Причината за това се криеше във външния ми вид.

Бях яздил с Винету към планината Ханкок, за да освободим група сетлърс (заселници), пленени от сиу оглала. Успяхме, но заплатихме с живота на Винету. Когато го погребяхме, част от белите решиха да останат в долината на река Метсър и да основат там селище. Аз им помогнах, ето защо се отправих към апачите едва след известно време.

Ловното ми облекло толкова се окъса, че бях принуден да го заменя с друго. Но понеже в Дивия Запад магазини за дрехи няма, аз се зарадвах, когато един сетлър ми предложи ръчно изработено облекло — костюм от вида, който носят американските пионери, от син ленен

плат. Ленът е лично отгледан, лично изпreden и изтъкан, а платът е съща лично скроен и ушит. Такъв един костюм обаче няма и следа от кройка: панталоните приличат на две съединени бурии; жилетката представлява малка торба, а сакото — голям дълъг чувал с ръкави. И тъй като моят всъщност е бил предназначен за съвсем друга фигура, то не е трудно да се досети човек, че в тази премяна не бях достоен за възхищение. Сигурно приличах на всичко друго, само не и на уестман, и понеже към това се добавяше сегашната ми мълчаливост и странене от хората, то никъде не намирах уважението, което иначе събуждаше Олд Шетърхенд.

Така в течение на две седмици бях стигнал до Норт Форк във Кънейдиън Ривър. Яздех по обширна, равна прерия, по която подобно на острови се срещаха групи от дървета и храсти. Това обстоятелство предупреждаваше за предпазливост, понеже така се закриваше видимостта и човек винаги трябваше да е подготвен за някоя внезапна среща. Носеше се слух, че сред команчите, чиято ловна територия се простираше дотук, избухнали опасни размирици.

Беше по пладне, когато съгледах един поток, чиято бистра, студена вода приканваше към почивка. Избрах си място, от което можех да виждам далеч наоколо и можех да забележа всеки, който евентуално приближеше. Слязох там, пуснах коня да пасе свободно из тревата, напих се до насита и се излегнах под сянката на едно дърво. Трябва да бях лежал четвърт час, когато забелязах двама ездачи. Бяха бели, така че останах безгрижно да си лежа. Приближаваха от посоката, от която бях дошъл, защото следвах диригата ми и й оказвах, както виждах, голямо внимание. Яздеха мулета и единият беше облечен съвсем като другия. Когато, дойдоха по-близо, установих, че тази прилика се отнасяше не само за облеклото, но и за техните фигури и черти на лицата. Който ги съгледаше, нямаше как да не ги сметне веднага за братя, може би дори за близнаци. Бяха дълги, кльощави и толкова сухи, та човек се изкушаваше да допусне, че те седмици наред са гладували. Че това не беше така, показвах здравият тен и крепкият стоеж, който запазваха на седлото. Приликата между двамата беше толкова значителна, че човек можеше да ги отличи само по белега, който се протегляше напреко през лявата буза на единия.

Някаква прекалено голяма мъжка красота не можеше да им се присъди, защото най-стърчащата част от техните лица, за съжаление,

се бе развила по необикновен начин. Те имаха носове, и то какви! Човек можеше с пълна сигурност да спечели всеки бас, твърдейки, че други такива носове не могат се намери из целите Съединени щати. За да може да си представи носове с такава големина, форма и цвят, човек трябва да ги е видял; да ги опише, не е в състояние. Но въпреки носовете си мъжете не можеха да бъдат наречени грозни. Напротив, техните характерни, гладко избръснати по американски маниер лица имаха доброжелателен израз, което въздействаше подкупващо. В ъгълчетата на устата им се бе загнездила весела, безметежна усмивка, а светлите, зорки очи гледаха така радушно на света, че дори един зложелател не би намерил причина за недоверие. Костюмите им се състояха от удобни тъмносиви вълнени жилетки и също такива панталони. На краката носеха здрави боти, на главите — широкополи боброви шапки, а от раменете им се спущаха като мушамы широки одеяла. В кожените им пояси бяха втикнати ножове и висяха кобури с револвери, а освен това бяха въоръжени с дълги, далекобойни „Райфъл“

Досега никога не бях виждал тези двама мъже, но бях чувал за тях и следователно знаех кого имам пред себе си. Не беше възможно да се заблудя. Те бяха неразделни. Никой никога не можеше да види някого от тях сам. Същинските им имена никой не знаеше; заради носовете им ги наричаха само Двамата Снафълс (Двамата Гъгнивци); Джим Снафъл беше този с белега. Тим Снафъл се казваше другият. Дори малките им имена бяха сходни.

Ако в последно време не бях в настроение да желая някакво другарство, то сега нямах нищо против да се събера с тези мъже. Те бяха напълно почтени и същевременно толкова притегателни личности, че си струваше да пояздя с тях, в случай че пътят им съвпаднаше с моя.

Те не виждаха нито коня ми, понеже той се намираше зад храсталака, нито мен, тъй като тревата, в която лежах тук, край потока, беше толкова висока, че ме скриваше. С очи, отправени към дирята ми, те идваха все по-близо и по-близо, додето се намериха на двайсет крачки от мен. И тогава трябваше все пак да забележат, че дирята, която следвах, внезапно се губеше. Те спряха удивено мулетата си и Джим възкликна съвсем изумен:

— Zounds!^[1] Тук дирята свършва! Не го ли виждаш и ти също, стари Тим?

— Yes — кимна другият. — Но къде е този тип?

— Като издухан е!

— Тогава би трябвало да има някой, който го е издухал, стари Джим. Ама и такъв не се мярка наоколо.

— Погледни, отпечатыците от копита водят зад храстите. Мъжът сигурно се е стаил там.

— Не. Отправи своите благословени очи тук, надолу! Тук той е слязъл и е тръгнал към водата, където...

Тим спря, проследи с очи отпечатыците от краката ми, докато погледът му се прикова към мястото, където лежах, и после продължи:

— The devil! (По дяволите!) Той лежи там в тревата и не се помръдва! Да не би да си мисли, че тук, в Дивия запад, няма барут и ножове! Почива си, сякаш се е опънал у дома на канапето, а не е от другата страна на Мисисипи, където команчите приближават като вълци, които вият за плячка. Ела, нека го събудим.

Те насочиха животните си към мен. Аз ги гледах с отворени очи, от което трябваше да схванат, че не спях, затова тоя с белега каза:

— Good day (Добър ден), човече! Ти си един непредпазливец! Оставяш диря, която може да се различи от три мили, и се излягаш тук в тревата, че за всеки червенокож ще е детински лесно да те намери и ти свети маслото. Ти, види се, в никой случай не си уестман.

Поради необикновено грамадния нос гласът имаше онзи своеобразен тембър, който бе причина да получат името Снафъл. Той ме проучи с изпитателен, но доброжелателен поглед, който аз спокойно издържах, и после продължи:

— Е-е, нямаш ли отговор за мен?

— Наистина ли мислиш, че ако някой червенокож беше дошъл по следата ми, щеше толкова лесно да може да ми свети маслото?

— Определено!

— Охо! Аз щях да го видя и той щеше да получи куршума ми, преди да е разбрал на кое място лежа. Та нали и вие самите бяхте отдалечени от мен само на няколко крачки, когато най-сетне ме видяхте. Аз значи можех десет пъти да ви издухам, както вие си помислихте, че съм издухан.

Тогава Джим отправи удивен поглед към брат си и каза, замислено поклащайки глава:

— Човекът е прав. Не мислиш ли, стари Тим? Той говори като в книга, макар да не изглежда толкоз умен. Действително щеше да ни очисти, ако между него и нас съществуваше някаква вражда и — той прибави с натъртване — ако беше уестман.

— Yes! Той обаче не е уестман — отговори Тим много категорично, като ме огледа с доброжелателно-съжалителен поглед. — Сигурно е някой заблудил се сетлър.

— Да, така е, то се вижда. Нека се заемем с него и го отведем на правия път. Да се заблудиш тук, в Далечния запад, и да бъдеш спипан от команчите, това не е най-върховното чувство. Междувременно ние също можем малко да отдъхнем тук. Мястото не е лошо за тая цел.

Джим слезе, седна до мен — неговият брат също — и ме попита с онзи самоуверен, но същевременно приятелски тон, с който високопоставеният се обръща към някой нуждаещ се от помощ нисшестоящ:

— Нали нямаш нищо против, че ти правим компания, а?

— Прерията е открита за всекиго, сър.

— Охо! Та това звучи така, сякаш ти е съвсем все едно, че искаме да ти дадем съвет и помощ.

— Много мило от ваша страна, ала аз не се нуждая нито от съвет, нито от помощ.

— Не? — попита Джим, като повдигна вежди и ме погледна умислено. — Значи не си се объркал?

— Не.

— Хм-м! Странно! Залагам мулето си срещу младо яре, че не си уестман. Откъде идваш всъщност?

— От Германия.

— Немец? Хм, това действително е много вероятно. Лицето, костюмът ти, всичко по теб е немско. А може ли човек да узнае какво те води насам и как се казваш?

— Защо не? Но аз бях пръв тук и следователно имам правото по-напред да ви поставя този въпрос.

— Bless me (Дявол го взел), тоя мъж спазва добрите обичаи! Е, добре, понеже ние действително дойдохме по-късно, ще се представим, като ти кажем, че сме истински уестмани, а не

неспортсменски ловци, каквито сега със стотици правят старата прерия несигурна. А как се казваме? Нашето истинско име ще ти бъде безразлично, защото цял свят ни нарича само Двамата Снафълс, заради носовете ни, както трябва да знаеш. Това е малко досадно, но ние така сме свикнали, че пет пари не даваме. Сега знаеш какви сме и как се казваме и мисля, че ти също ще отговориш на моя въпрос.

— С най-голямо удоволствие — отвърнах, като си послужих с неговите собствени думи: — Аз също ще ви кажа, че съм истински уестман, а не неспортсменски ловец, каквито сега със стотици правят старата прерия несигурна. А как се казвам? Моето истинско име ще ви бъде безразлично, защото цял свят ме нарича само Олд Шетърхенд.

При тези думи Джим Снафъл подскочи нависоко и извика:

— Олд Шетърхенд? Neigh-day!^[2] Тогава ние имаме голямата чест, най-прославения...

Не можа да продължи, защото неговият брат Тим го прекъсна:

— Глупости! Хич не се оставяй да те занасят, стари Джим! Я огледай тоя мъж както трябва! Той и Олд Шетърхенд! Зная със сигурност, че имаш очи на главата си.

Джим откликна на подканата, като плъзна поглед по мен, след което се съгласи разочаровано:

— Well, имаш право, стари Тим, тоя мъж не е Олд Шетърхенд. Как само си го въобразих! Ако той беше Олд Шетърхенд, човек би могъл да вземе някоя миеща мечка за гризли.

Докато казваше това, той седна пак. Аз му отговорих:

— Дали ще хванеш вяра на думите ми, или не, нищо не може да промени истината в тях.

— Pshaw!^[3] — ухили се Джим. — Ти не се казваш Олд Шетърхенд. Аз по-добре знам кой и какъв си.

— Е, кой?

— Един джоукър си ти, веселяк, който иска да ни поразведе за дългите носове. Ама тая работа няма да ти се удаде. От изненада преди малко да чуя така неочаквано името Олд Шетърхенд хич не помислих, че познавам тоя прочут ловец.

— Я гледай! Ти го познаваш, мастър Снафъл?

— Да. Ние го видяхме веднъж във форт Кларк край река Мисури.

— Във форт Кларк? Значи той всъщност е бил в Северна Дакота? Не го знаех.

— Не се и съмнявам, защото съм убеден, че за Олд Шетърхенд изобщо не знаеш нищо повече освен само името. Казвам ти, тоя ловец е висок като дърво. Извънредно широкоплещест мъж и с гарвановочерна брада, която му стига чак до гърдите. Той е получил от Винету, преди да се сприятелят, брадвен удар по челото. Белегът и до днес още се вижда.

— Брадвен удар по челото? Много висока, двойно широка фигура с голяма черна брада? Хм-м! Тук вие наистина сте се оставили да ви разходят за дългите носове, мастър Снафъл. Олд Шетърхенд никога не е бил във форт Кларк. Този, когото току-що описа, е един трапер, роден в Айова, на име Стоук, който действително много пъти се е представял за Олд Шетърхенд, докато бе турен край на лъжите му.

— От кого?

— От истинския Олд Шетърхенд.

— Аха! Значи от теб? Наистина съм любопитен да го чуя.

— Всичко протече много гладко и ясно. Беше във форт Рандъл, край река Мисури. Аз отидох там, за да допълня барута си, и заварих в магазина компания от мъже, които седяха около него и слушаха жадно льготенето му. Запитах го дали наистина е Олд Шетърхенд и когато оня отвърна положително на въпроса ми, заявих, че аз съм единственият мъж, притежаващ правото да носи това име. Тъй като той ме нарече лъжец, приведох му доказателство, че съм казал истината.

— Доказателство? Какво?

— Стоварих му един юмрук по главата и той се сгромоляса.

— Well! Ще ми го покажеш ли тоя юмрук?

— Ето го тук.

Поднесох му ръката си. Той я взе в своята, огледа я, попипа я и заяви ухилено:

— Ти си един изключителен шегобиец. Та това е женска ръка. Такива нежни пръсти имаше покойната ни леля. Знам го точно, защото съм получавал някоя и друга плесница от нея, ама не съм припадал. И с тези пръсти поваляш човек с удар?

— Даже така, че той дори да не се пробуди, ако поискам.

— Well! Бъди тогава така любезен и ми нанеси един такъв удар! Бих желал да знам как е да си в безсъзнание. Това трябва да е най-върховното чувство.

Джим ми подложи ухилено главата си. Аз отвърнах:

— Не бива да искаш такова нещо от мен, мастър Снафъл, защото при теб сигурно ще са нужни два удара.

— Как тъй?

— Един за главата и един за носа.

— Я виж ти! Добре го докара, но ние знаем достатъчно за теб. Ако ти беше наистина Поразяващата ръка, щеше досега да си ме цапардосал, защото този мъж никога не позволява безнаказано да го наричат шегобиец.

— Още повече че тази дума сега всъщност означава „лъжец“ — прибавих аз спокойно. — Ти беше достатъчно добър да си послужиш с един по-малко приятен израз. Но тъкмо тази твоя любезност ми забранява да ти изпълня желанието.

— Отново един много добър претекст! Може би знаеш какви пушки притежава Олд Шетърхенд?

— Един мечкоубиец и една карабина „Хенри“.

Трябва да отбележа, че заради падналия през нощта дъжд бях закопчал карабината си в калъфа. Джим Снафъл посочи лежащата до мен пушка и попита:

— Да не би да се каниш да твърдиш, че тоя стар недодялан топ е мечкоубиецът на Поразяващата ръка?

— Разбира се!

— Тогава човек може да кръсти някоя гаубица от времето на Уошингтън за салонен револвер! А неделното пушкало, което тук така грижливо си овързал, е навярно карабината „Хенри“?

— Да.

— Тогава я покажи! Много ми се ще да я огледам.

— Другият Олд Шетърхенд във форт Кларк показва ли ви пушките си?

— Не. Кой ще ти дръзне да досажда на един такъв мъжага!

— На мен обаче преспокойно досаждаш! Нима оня имаше при себе си мечкоубиец и карабина?

— Не знам. А и не е нужно да го знам. Казвам ти, той беше истинският: широкопола шапка, ловно яке от лосова кожа, ловна риза от еленова кожа, легинси от еленова кожа и дълги непромокаеми ботуши — така ходи Олд Шетърхенд. Я да те поогледам! Шапката ти е единственото нещо, към което пасва думата ловец или уестман. На

всичко друго мястото му е зад плуга на нивата или в зайчарника. И което е най-главното: Олд Шетърхенд не е тук, в равното, а горе, в планините Гро Вонтр.

— Толкова ли си сигурен?

— Да. Но ти не знаеш какво се е случило там горе. Чу ли за Винету?

— Вождът на апачите? Какво знаеш за него?

— Че е мъртъв. Сиу оглала са го застреляли в планината Ханкок и Олд Шетърхенд е по петите им, за да отмъсти за смъртта на своя прочут приятел. Казвам ти, никой няма да се отърве! Поразяващата ръка никога не пролива ненужно кръв, но в този случай няма да откъдне, преди да е заличил червенокожите до последния човек. Сега все още ли искаш да твърдиш, че си Олд Шетърхенд?

— Да.

— Разкажи ни тогава какво се случи в планината Ханкок!

— Достатъчно ми е, че го преживях, нямам желание още и да го обсъждам.

— Well! Пак едно оправдание, което не звучи лошо! Човече, ти много ми харесваш. Ти или си се побъркал и се смяташ за някой, който не си, и тогава трябва да се заемем с теб, за да не почнеш да се смяташ за султана на Турция или императора на Китай; или си правиш само майтап и тогава си компаньон, който много добре ще ни подхожда. Ако имаме еднакъв път, ще те вземем с нас. Откъде идваш?

— От планините Гро Вантър.

— Well! Добре казано! И накъде отиваш сега?

— При апачите.

— The deuce^[4]! Какво се каниш да правиш при тях?

— Да им съобща за смъртта на Винету.

— Човече, ти не се отказваш от ролята си! Но ако имаш това намерение, напразно ще биеш тоя опасен път, защото апачите при всички случаи вече знаят, че Винету е мъртъв.

— Много правилно! Аз не можах веднага да тръгна, защото бях задържан от определени обстоятелства, и ето как мълвата отлетя далеч пред мен. Но въпреки това съм длъжен да отида. Апачите трябва да чуят един очевидец.

— Очевидец! Ти наистина си забележителен! Ако пожелаеш да останеш при нас, ще бъде най-върховното преживяване. Ние

възнамеряваме да прехвърлим Кънейдиън и да се отправим нагоре към Санта Фе. Това за известно време е и твоята посока. Искаш ли да се присъединиш към нас?

— Да, защото вие също ми допадате.

— Well! В такъв случай работата е уредена. Ще яздиш с нас. Знаеш ли всъщност какво означава това?

— Едва ли ще е нещо особено.

— Охо! Трябва да минем през територията на команчите, които отново се събират за поход срещу белите. Те твърдят, че са били измамани с някаква доставка. Може би имат право. Ако ни спипат, изгубени сме.

— Ако ни спипат, ще сме глупаци.

— Well, добре звучи! Да се надяваме, че ти действително си толкова разумен, колкото умно звучат приказките ти, и няма да се оставиш да те спипат. Сега ние си починахме и можем да потегляме. Иди да доведеш коня си, сър!

— Не е нужно. Той ще дойде сам.

Изсвирих и конят пробяга около шубрака в тръс към нас. Когато Двамата Снафълс видяха великолепия вран жребец, известно време го зяпаха безмълвно, а после Джим извика:

— Luck-a-day^[5] това се казва кон! Как си се снабдил с такова животно?

— Подарък ми е от Винету.

— Я си дръж човката! На теб ще подари Винету такъв кон! Не отивай толкова далеч в ролята си! Искам открито да ти кажа, че ти сега ми се струваш подозрителен. Човек като теб и такова ценно животно! Надявам се, няма да ни срещне собственикът му, който ще ни изправи пред съда и ще ни избеси! Това не би било най-върховното чувство!

— Нямай грижа, мастър Снафълс! Аз не съм конекрадец. Че конят е мой, трябва да разбереш от факта, дето така доброволно ми се подчинява.

— Ако е тъй, май наистина се лъжа. Който язди такъв кон, не може да е някой прост скитник. Но пък един истински уестман не си завира тялото в ленени торби като тия, виснали по краиците ти! За мен ти си една загадка.

— Може и така да е. Не си мъчи главата, решението ще дойде от само себе си.

— Но час по-скоро, ако смея да те помоля! Аз те считах за шегобиец, ама тоя кон ме накара да се размисля. За щастие, имаш честна физиономия, така че ще опитаме с теб. Яхвай го и поемай, та да си продължим ездата!

Тази среща за мен първо беше добре дошла, както вече казах, а сега започна да ме развлича. Двамата почтени Снафълс изобщо не искаха да повярват, че съм Олд Шетърхенд. Беше ги заблудил онзи Стоук, а и настоящият ми „костюм“ подсилваше тяхното съмнение. Необходимо беше само да им покажа карабината „Хенри“, за да ги накарам да мислят по друг начин за мен, ала ми харесваше да ги оставя угрижени, и ето как стана, че започнаха да съжаляват, задето са ме взели със себе си.

По свечеряване се установихме на бивак в покрайнината на една гора. От само себе си се разбира, че заради команчите трябваше да се остави някой на пост, и аз предложих на братята да уточним последователността, в която това да стане. Те обаче заявиха, че съм можел да спя цялата нощ, защото те щели да пазят на смени. Недоверието им значи беше нараснало. Но в последните нощи аз не бях имал истински сън, понеже бях сам и нямаше с кого да се редувам да пазя, ето защо ми бе приятно, че днес щях да мога да намеря почивка. Та си легнах значи и заспах здравата. На зазоряване бях събуден. По време на съня бях държал карабината в ръка, за да не могат Снафълс да я разгледат.

Когато потеглихме заранта, имахме да яздим приблизително още четири часа, за да стигнем до Бийвър Крик на Норт Форк ъв Кънейдиън Ривър. По време на ездата аз бях също така лаконичен и вгълбен в себе си както вчера. Моите спътници също не си даваха труда да подхванат разговор. Май щеше да им е най-приятно да се отърват от мен.

Беше минало може би половината от посоченото време и ние се намирахме на една малка открита савана, когато пред нас се появи самотен ездач, чиято посока трябваше да го доведе до нас. Като ни забеляза, той отклони коня си надясно, за да ни заобиколи отдалеч. Това... будеше подозрения. Джим каза:

— Той не иска да ни срещне. Бял е и щом ние виждаме това, то трябва и той да различава, че няма червени пред себе си. Защо изобщо не иска да знае за нас, стари Тим?

— Защото човек в тази местност на никога не бива да се доверява, та дори и той да е бял — отвърна Тим.

— Нека му докажем, че на нас може да се вярва. Добре ще е да узнаем откъде идва и дали е видял следи от команчи. Та да се насочим към него!

Ездачът видя, че искаме да го достигнем. Ако и сега бе продължил да се отклонява, това щеше да го направи още по-подозрителен. Тъй като бяхме трима, щяхме да го приклешим. Ето защо той прояви благоразумие да се примири с неизбежното и тръгна насреща ни. Когато беше достатъчно близо, видях, че яздеше много добър кон, и за свое удивление забелязах, че сбруята му е поставена по напълно чужд за Америка начин. Седлото, коланите и разните там такъми наподобяваха именно скъпоценната амуниция, наричана в Персия „решма“. Това беше аматорска имитация, изготвена от ръка, непознаваща оригинала. Но от това фактът да видя тук, в американския Запад, персийска решма, не ставаше по-малко впечатляващ.

Ездачът беше американец. Сигурно не той беше поръчал сбруята на сарача. Носеше облеклото на скитника от Запада, на гърба му висеше пушка, на пояса — револвер, един боуи найф^[6] и... едва повярвах на очите си, като съгледах един дълъг персийски ханджар^[7], чиято дръжка бе изкусно инкрустирана със сребро. Как бе придобил уестманът ориенталското оръжие? В тая работа само Нечестивият можеше да има пръст.

Той поздрави кисело и спря без желание коня си, когато отвърнахме на поздрава му. Джим Снафъл го попита:

— Ще се разсърдиш ли, сър, ако те задържим за минутка? Команчите са изпъзели от дупките си, а при такива обстоятелства е винаги добре да се знае дали местността, която човек има пред себе си, е сигурна, или не. Ти идваш може би от Бийвър Крийк насам?

— Да — отвърна запитаният, като изпъна дългата си фигура и нетърпеливо раздвижи рамене. — Ако искате да знаете нещо, бъдете кратки. Аз бързам.

— Нищо ненужно няма да бъде казано. Кой път имаше от другата страна на Крийк?

— От Ентилоуп Хилз към Кънейдиън.

— Да си се натъкнал на следи от команчи?

— Не.

— Но отгатък вече имало враждебни настроения.

— Не съм чул нищо. Свърши ли? Трябва да тръгвам.

— Да, при един толкова ясен отговор — свърших. Благодаря ти най-вежливо, сър, и ти пожелавам добра езда!

Снафълс бяха доволни, ала аз — не. Ако най-напред необичайната сбруя и ханджарът ми се бяха сторили учудващи, то сега ми направи два пъти по-голямо впечатление прекомерното бързане на непознатия. Той ми се видя уплашен, Това, че претендираше да идва от Ентилоуп Хилз, беше невероятно. Ето защо подтигнах коня си плътно до неговия, когато понечи да го подкара, и казах:

— Още миг, сър! С що за рядка сбруя е украсен конят ти? Тук никога не съм виждал такова нещо.

— Това не ти влиза в работата! — изръмжа грубо оня и опита, изпълнен с нетърпение да мине край мен.

Аз обаче останах на пътя му и продължих:

— Правилно! Не ми влиза в работата, само че аз съм любопитен и много ми се ще да го зная.

— Махни се от пътя ми! — излая той. — Това е мексиканска сбруя. Сега вече го знаеш и върви по дяволите с твоето любопитство!

Той изправи коня на задните крака, за да препусне в завои край мен, ала аз смущах моя в още по-дълъг скок, с което останах до него, и отвърнах:

— Лъжеш се, сър. Това не е мексиканска, а персийска сбруя. Мога ли да попитам от кого имаш тази странна кама в пояса си?

— Не, не можеш. С какво право...

Беше прекъснат от Джим, който ми викна укорително:

— Какво ти скимна? Остави джентълмена на мира! Няма да допусна да подхванеш някоя караница без всякаква причина!

Аз изобщо не го чух, а поясних на непознатия:

— Тази кама е персийски ханджар и аз искам да ми кажеш чия собственост е. Конят, който яздиш, не е твой.

— Как смееш? — ревна оня. — Трябва ли да ти пусна един куршум в главата?

— Откажи се — отвърнах спокойно. — Виж си ботушите и шпорите! Пасват ли те към ориенталските стремени? Конят не е твой. От кого го задигна?

— Това веднага ще ти кажа като ти пратя един куршум, любопитен негодяй!

Той измъкна револвера от пояса, за да го насочи към мен. Но аз замахнах рязко и го дарих с един удар по слепоочието и той се срина от другата страна на коня, изтървавайки юздите на земята, и остана да лежи там. Аз веднага слязох да претърся джобовете му. Тогава Джим Снафъл също скочи от седлото, улови ме за ръката и извика:

— Ама ти май си пладнешки разбойник. Ако не оставиш незабавно този мъж, ще те просна с приклада на земята!

Джим поиска да ме дръпне да се изправа, но не успя въпреки цялата сила, която употреби. Аз го отърсих от себе си, изправих се и отговорих твърдо:

— Моят юмрук е по-бърз от приклада ти, мастър Снафъл. Олд Шетърхенд не е нито пладнешки разбойник, нито толкова лековерен като вас. Остави ме да свърша каквото съм си наумил, в противен случай ръката ми ще те тресне точно както метна тоя лъжец от коня!

— Ама... — заекна Джим сплашен — той нищо не ти е сторил!

— На мен не, но на други хора. Сега ще ви го докажа.

Наведох се повторно и изпразних джобовете на припадналия, без да бъда обезпокоен. Не намерих обаче нищо, което да потвърди моето подозрение. Това накара добрия Джим да ме упрекне:

— Ето ти на за заблудата. Не намери нищо. Човек не бива да се нахвърля върху другия като диво животно само за да...

— Не се пали, моля! — вметнах аз. — Съдържанието на неговите джобове само доказва, че е уестман, но не и че този кон му принадлежи. Нека сега узнаем и какво се намира в кобурите на седлото!

Отворих единия, бръкнах вътре и измъкнах нещо, което един уестман надали би носил със себе си, а именно една малка книжка, подвързана с марокен. Като я отворих, видях изписани персийски заврънкулки. На страницата, на която се бях натъкнал, прочетох: „Ду яр зирак у аз бада ин кухун ду мани, фарагат-и ва китаб-и ва гуса и каман-и! Ман ин хузур би дуня ва ахират на дихам; Адарси дар пай-ам уфтанд халки, анкмани“ Та това беше газела с размер на стиха „мутас“ от „Дивана“ на Хафиз^[8], най-великия лирик, раждан от Персия! Можеше ли това томче да бъде собственост на един обикновен скитник? Решително не! Не е в обичая на такива мъже да изучават

персийски и да се занимават с учене по време на езда през територията на вражеските команчи с Хафиз.

Продължих да търся и намерих освен един персийски хуках (наргиле) още разни други предмети, които със сигурност даваха основание да се заключи, че законният притежател на коня е или ориенталец, или поне има ориенталски привички. И това тук, в далечния американски Запад! Едно обстоятелство, което ми даваше основание за удивление. Притежателят някой богат янки ли беше, който кръстосваше прерията, а преди това е бил в Персия или изобщо в Ориента? Бяха го ограбили, може би убили; тая работа непременно трябваше да бъде проучена.

Двамата Снафълс стояха при мен — Тим също беше слязъл от мулето — и зяпаха с напрегнато очакване и много вероятно без да разбират моите действия. Когато измъкнах наяве хуках, Джим попита любопитно:

— Какво е пък това? Някакъв маркуч с глава и стъклена тулумба! Да не е някой аптекарски уред за изпаряване на ликьор?

— Ни най-малко. Това е персийска лула, чийто дим минава през вода.

— Димът през вода! Това трябва да е най-върховното чувство! Значи мъжът, дето лежи тук, на земята, пуши през тая гарафа?

— Със сигурност не ти, а някой друг, когото непременно трябва да открием!

— А що за книга е това?

— Персийска стихосбирка. Изобщо почти всички тези предмети са персийски.

— Как можеш всъщност да знаеш, че книгата е персийска?

— Така прочетох.

— Ти... значи разбираш... персийски?

— Да.

— Персия не е ли в голямата пустиня Сахара, където хората яздят камили?

— Не в нея, но не е и прекалено далеч оттам.

— Zounds! Чу ли, стари Тим?

— Yes — отговори неговият скъп на думи брат.

Те се спогледаха и аз не мога да твърдя, че физиономиите им излъчваха израз на извънмерна интелигентност.

— Тим, ти нали чу какво разказаха в Джеферсън Сити за Олд Шетърхенд?

— Трябва да съм го чул. Та нали бях там, а имам добър слух.

— Колко пъти е бил той в Съединените щати?

— Говори се за няколко.

— А в промеждутъците?

— Бил някъде при турците, китайците и негрите и също там, където хората яздят камили.

— Well. Сега си помисли: тоя мастър джърман повали с един удар непознатия от коня.

— Yes!

— Той може да чете персийски, а Персия е точно до Сахара!

— Yes!

— Олд Шетърхенд разбирал езиците на тамошните китайци и мюсюлмани?

— Така казват. Освен това говорел на всичките индиански диалекти.

— Well! Сега нека те питам дали си бил в тези страни и говорил ли си с тамошните джентълмени на техните езици, мастър джърман?

— Действително съм бил и съм го вършил — потвърдих аз.

— В такъв случай ние, Снафълсите, вероятно сме две много големи магарета. А твоят стар топ май ще си е истинският мечкоубиец. Само да беше така добър да ни покажеш и другата пушка.

— Че знаете ли как изглежда карабината „Хенри“?

— Yes. Накарах да ми я опишат точно. Веднага ще знам къде съм.

— Тогава я разгледайте, нямам нищо против — Извадих пушката от калъфа и им я дадох. Те я заоглеждаха, а смутените физиономии, които същевременно кривяха, бяха наистина възхитителни. Съзнавах каква грешка са извършили и не смееха да ме погледнат.

— Какво ще кажеш, стари Тим, за това пушкало?

— Карабина „Хенри“.

— Без всякакво съмнение. А тук е завинтена сребърна плочка с някакво име. Можеш ли да го прочетеш?

— Yes. Олд... Ше... тър... хенд — сричкува Тим.

— Правилно! А ние не го вярвахме! Даже сметнахме тоя прославен джентълмен за... хм-м, за конекрадец! Случвал ли ти се е

някага такъв тъп номер?

— No.

— На мен също. Тая работа трябва да бъде оправена. Ама... хм... хм...!

Беше му трудно на Джим да признае заблудата си. Той постоя още известно време извърнат от мен, после се обърна рязко, пристъпи и каза:

— Сър, ние бяхме най-големите глупаци, каквито може да има по тая стара прерия. Но след всичко, което съм чувал за теб, сигурно няма да таиш дълго злопамет. Смей ни се, колкото си щещ, ама като се нахилиш до насита, не си спомняй повече за тая дивотия!

— Значи сега вярвате, че съм Олд Шетърхенд?

— Yes! — кимна Тим, а брат му поясни с повече думи:

— Определено го вярваме. Даже се заклеваме, че ако дойде сега някой и понечи да се усъмни, ще получи от нас толкова куршума в тялото си, че да заприлича на решето за грах. Но ще си съгласен ли да останем заедно?

— Доколкото пътят ни остава еднакъв, да. А сега за непознатия тук! Виждам, че се размърдва. Нека най-напред се погрижим да го обезопасим!

Имахме ремъци и вързахме мъжа така, че да не може да стане. Ако Снафълс бяха досега против мен, сега показваха толкова по-голямо усърдие да ми бъдат полезни.

Скоро непознатият дойде на себе си. Поиска да стане, но почувства, че не може. Това го върна в съзнание. Видя ни изправени пред себе си, гледа ни няколко секунди и като осъзна случилото се, напрегна енергично да разкъса ремъците. Не успя и се обърна грубо към мен:

— Какво ти става? Първо ме удряш по главата, а после ми връзваш ръцете и краката! Аз трябва да тръгвам и искам да ме развържеш!

— Не се и съмнявам, че искаш бързо да си тръгнеш — отвърнах. — Та нали се очаква преследвачите ти скоро да бъдат тук.

— Щом го знаеш — отвърна той противно на очакването ми, — освободи ме бързо и си плюйте на петите заедно с мен!

— Поради каква причина!

— Най-основателната: команчите!

— Pshaw! Взе да пееш съвсем друга песен. Преди малко твърдеше, че нито си ги виждал, нито си ги чувал.

— Защото не беше необходимо да ме е грижа за вас. Ако не ме пуснете да си вървя, и вие сте изгубени заедно с мен. Те идват! Някъде към шейсет воини.

— Хубаво! Но бих желал да узная още нещо.

— Развържи ме! Иначе няма да разговарям с теб.

— Тъкмо обратното, няма да бъдеш освободен, преди да съм научил каквото искам да знам.

— Но тази загуба на време ще отведе и мен, и вас на сигурна смърт.

Той започна да ме ругае с всевъзможни хули. Като видя, че това никак не ми въздейства, се обърна към Джим и Тим. Когато и това не помогна, ми изсъска ядно:

— Казвай тогава Какво искаш да знаеш!

— Кому принадлежат конят и камата?

— Тъп въпрос! Естествено, на мен!

— А тази книга?

— Също на мен.

— И каква е?

— Бележки, които съм си вадил.

— Но написаното не е на английски!

— Не е, това е стенография.

— Не се мъчи да ме залъгваш! Това е персийски. Ти си откраднал коня. Ако решиш да бъдеш искрен, ще се отнеса снизходително към теб. Продължиш ли обаче да лъжеш, ще те накажа от името на притежателя на коня според закона на саваната. Нали знаеш, че за конекрадство се полага смърт?

— Не ме разсмивай! Няма как все пак да си откраднал собствения си кон! Не се опитвай да ми разиграваш комедии! Вие самите сте крадци, които искат да ми отмъкнат коня под претекст, че съм го задигнал.

При тази наглост аз останах спокоен, ала храбрият Джим Снафъл така се възмути, че пристъпи към него със свити юмруци и му се закани:

— Мерзавец! Ние сме били крадци? Кажеш ли го още веднъж, така ще ти ощавя кожата, че парчета ще се разхвърчат! Ние и крадци!

Знай, че кае ни наричат Двамата Снафълс!

— А-а, вие ли сте! Тогава толкова повече се учудвам, че се отнасяте с мен по този начин. Развържете ме и ще ви докажа от тоя стенографски бележник, че аз съм законният собственик на коня и всичките тези неща.

— Да ни пробуташ персийска стихосбирка за стенографски бележник, ще бъде най-върховното! За щастие обаче този джентълмен разбира персийски.

— Това е само една лъжа! Тоя смотаняк в сини ленени дрехи се кани да ни учи на персийски! Измама!

— Човече, говори по-вежливо! Той е Олд Шетърхенд.

— Тая карикатура да е Олд Шетърхенд? Ха-ха-ха!

Той се изсмя с все гърло. Това така ядоса Джим, че той вдигна крак да го изрита. Аз обаче го избутах назад и казах:

— Не се ядосвай с подобен тип, мастър Снафъл! Няма да си прахосваме повече приказките с него. А сега нека му покажем, че изобщо не се нуждаем от неговото признание.

— Ха така, сър! Ти го свали с един удар от коня, това само по себе си е вече доказателство. А тук лежи мечкоубиецът заедно с карабината „Хенри“. Кой още се съмнява, той е побъркан! Какво ще предложиш сега?

Очите на пленника потърсиха двете пушки и се спряха после на мен. Той започна да съзнава безполезността на своето отричане. Аз се престорих, че не съм забелязал нищо и отвърнах на Снафъл:

— Ще го вържем върху коня и ще яздим обратно по следата му. Така много бързо ще излезе наяве как е извършил грабежа си и също така бързо ще има удоволствието да ме чуе как разговарям със собственика на коня на персийски.

Вълна от кръв нахлу в лицето на пленника. Предположението, че става дума за истински персиец или поне за някой, който владее персийски, беше вярно.

Каквото казах, беше изпълнено. Ние върнахме всичко обратно в кобурите на седлото и вдигнахме пленника на коня и здраво го овързахме. Снафълс получи оръжията му освен ханджара, който аз затъкнах в колана си. После яхнахме конете и се отправихме към Бийвър Крик — аз начело, Джим и Тим с непознатия помежду си зад мен.

Намерението ни не беше безопасно. Когато той бе казал преди малко за команчите, бяхме запомнили думите му. Можеше да има нещо вярно в тях, поради което сега се налагаше най-голяма предпазливост. В откритата савана всяка среща се забелязваше още отдалеч. Но когато по-късно се появиха храсти и дървета, за по-голяма сигурност аз яздох на достатъчно разстояние пред другите, за да мога да ги предупредя в случай на нужда. Изискваше се да бъда двойно внимателен. Трябваше да внимавам да не изгубя следите и същевременно да отправям остро взор и слух напред, за да не бъдем изненадани от някой враг. Това намаляваше скоростта ни, а бързината все пак бе наложителна, защото ако този, чийто кон бе откраднат, се намираще в опасност, всяко забавяне можеше да стане фатално.

За щастие не се случи никакъв инцидент и ние достигнахме Бийвър Крийк още преди да са минали споменатите два часа. Водата в реката беше плитка. Следата излизаше от отсамната ѝ страна, но не влизаше от другата.

— Досадна работа! Какво ще правим сега? — рече Джим. — Този тип трябва да ни каже как е яздил. Ще го принудим.

Тайно хвърлих бърз поглед към лицето на пленника, и забелязах едно доволно просветване на очите му. Той се надяваше, че сме загубили следата и хранеше надежда. Но се мамеше, защото нямаше нищо по-лесно от това да я намерим отново. Той при всички случаи беше навлязъл отсреща в реката. Трябваше да разберем само дали нагоре, или надолу от мястото, на което бяхме спрели. Много вероятно беше да е прекосил направо водата. Може би дори бе яздил известно разстояние в нея, преди да излезе. Аз слязох от коня и нагазих бавно във водата, за да не я размътя. Беше бистра и едва метър дълбока, така че можех да виждам дъното. Нагоре не различих нищо, но когато се насочих по течението, забелязах ясно отпечатыците от копитата на коня. Беглецът беше дошъл отдолу и за да прикрие следата си, бе изминал едно значително разстояние във водата. Мястото, при което беше навлязъл, беше може би на двеста крачки от това, където я беше напуснал и където сега бе държан като пленник от Снафълс. Те ме виждаха и аз им махнах да дойдат и доведат коня ми.

Лицето на пленника бе помръкнало. Отново бе изгубил надежда. Той гледаше умислено пред себе си. Явно се чудеше какво да прави.

Следата водеше най-напред надолу покрай реката и после отвеждаше в почти прав ъгъл от нея през доста гъст шубрак и дървета. Сетне се насочваше наляво и достигаше един поток, при чийто бряг се губеше. От другата страна на потока имаше открито място с отъпкана трева. Аз слязох от коня и огледах дъното. Можеха да се видят отпечатъци от конски копита.

— Там, отсреща, изглежда, ездачи са имали бивак. Не мислиш ли, стари Тим? — попита Джим Снафъл брат си.

— Yes — потвърди този.

— За нас е много важно да знаем кой се е намирал преди два часа тук — заявих аз.

— Преди два часа? Но тревата е здравата изпогазена. Да приемам, че хората са бивакували тук цялата нощ!

— Така мисля и аз.

— Хубаво! При такива обстоятелства обаче тревата не се изправя толкова бързо, както ако е била тъпкана само за късо време. Ето защо смятам, че това място е било напуснато преди повече от два часа.

— Много правилно. Само че ти май не всичко си виждал. Когато хората, които са лагерували тук нощес, са напуснали мястото, после са дошли други и те са си заминали едва преди два часа.

— Значи мислиш, че си имаме работа с две отделни групи?

— Точно така.

— В такъв случай твоите очи са по-остри от моите. Ще ми обясниш ли по-подробно?

— На драго сърце. По-напред обаче искам да ида на отвъдната страна на потока. Вие останете засега тук, за да не заличите дирите, които трябва да разчета.

Аз преминах през реката и започнах да изследвам напуснатия бивак. Когато приключих, повиках коня си и другите трима ездачи го последваха.

— Може ли и аз с моя стар Тим да поогледам? — попита Джим.

— Много ми се ще да знам дали ще успеем да разчетем същото като теб. Това ще бъде за нас най-върховното преживяване.

— Нямам нищо против — обясних.

Двамата слязоха и разгледаха следите. Същевременно споделяха тихо мислите си и, види се, бяха на едно мнение. После Джим рече:

— Щом Олд Шетърхенд казва, че си имаме работа с две отделни групи, то това трябва да е така. Ние обаче забелязваме следи само на една група. Къде е другата?

— По петите на първата.

— Но следата ѝ, сър! Ние не я виждаме.

— А тя все пак лежи ясно пред вас. Откъде са дошли хората, които са бивакували тук, и накъде са тръгнали?

— Дошли са право от юг и са продължили на запад. Дирята е достатъчно ясна, а втора няма.

— Я разгледайте тоя фрапиращ ъгъл, който двете дири образуват! Колко невероятно е, че уестмани правят един такъв околен път! Те са яздигали оттук на запад и е логично да се предположи, че са дошли от изток.

— Well. Но нали виждаш, че са пристигнали от юг.

— Та това изобщо не е тяхната диря! Погледни на изток! Нищо ли не забелязваш там?

Джим изпълни каквото му казах и после каза:

— Стой, сега виждам! По тревата като че ли има една по-тъмна черта. Тя едва се вижда, ала все пак още се различава. Тази ивица ще да е вчерашната диря на хората, които са пренощували тук. Тревата през това дълго време се е изправила пак.

— Да, сега ти си на вярната следа, мастър Джим Снафъл.

— А южната диря?

— Тя е на многоброен отряд ездачи, който е идвал от юг и много вероятно е възнамерявал да продължи в северна посока. Когато открили обаче тук бивака, извили настрани, за да яздят след първата група.

— Да, така е, сър.

— Но какъв е бил първият и какъв вторият отряд? — попитах сега вече да изпитам тяхната проникателност.

— Първият се е състоял от бели, вторият — от индианци.

— Какви причини имаш за това мнение?

— Две. Първо, вторият отряд е наброявал най-малкото шейсет ездачи и тъй като е невероятно в тази местност да са се събрали толкова много бели, може с основание да се предположи, че това са били червенокожи. И второ, конете им са нямали подкови, както ще

забележиш, ако разгледаш по-внимателно дирята. Толкова много неподковани коне обаче могат да бъдат яздени само от индианци.

— Тук имаш право, но по каква причина първият отряд трябва да се е състоял само от бели?

— Защото следите показват, че конете са били подковани и защото нашият пленник тук, който все пак е бял, е принадлежал към този отряд.

— Правилно, мастър Джим. Но той ще го отрече.

— Тогава би трябвало да предположим, че принадлежи към червенокожите, само че в тоя случай нашите ножове ще си разменят някоя и друга думичка с него.

Аз също бях убеден, че нашият пленник принадлежеше към белите и по някаква причина се е отделил от тях, ала ми беше много удобно Джим да го изкара във връзка с индианците. Въздействието се прояви незабавно, защото той се врече бързо:

— Лъжеш се, мастър Джим Снафъл. Тъкмо от тези червенокожи исках да се измъкна.

— Няма да се оставим да ни подведеш.

— Аз размислих и стигнах до разбирането, че за мен ще бъде по-добре да ви кажа истината.

— Това би било много разумно от твоя страна — обърнах се аз към него, — защото ние нямаме склонността да се оставяме да ни заблуждават. Скоро ще настигнем червенокожите, а после ще разговаряме и с белите, към които принадлежи този, когото си окрал. Ти ще бъдеш изправен срещу него.

— Можете да го сторите. Аз не съм искал да го окрада.

— Охо! Този кон и всички останали вещи да не би да не са негова собственост?

— Да, всичко му принадлежи.

— И да не би пък да ти е заел коня?

— Да, така е. Той ми го зае. Сега искам да бъда откровен с вас и ако ме изслушате, ще направите услуга не само на мен, но и на себе си, понеже се каните да яздите след червенокожите.

— Хубаво, но не лъжи повече! Как ти е името?

— Казвам се Пъркинс. Аз и още двама уестмани бяхме наети от един бял да го преведем през планините. Конят е негов.

— Кой и какъв е той?

— Това ние не знаехме точно. Той не говори много. Трябва да го наричаме мистър Джафар.

— Джафар! Аха! Говори ли английски?

— Колкото да го разбираме.

— Има ли още някой при него?

— Той има двама слуги, които е наел в Лондон.

— Не знаеш ли откъде е?

— Не. Мистър Джафар има такова поведение, че не можем да го разпитваме за живота му.

— Но сигурно е заможен?

— Да, има два товарни коня и ни плаща добре. Навярно не е християнин.

— Защо смяташ така?

— От това, че всеки ден се моли пет пъти по много странен начин и то на език, който не разбираме.

— Служи ли си с килимче, върху което се моли?

— Да, има едно одеяло, върху което по време на молитвата ту стои, ту коленичи и лежи.

— Как е облечен?

— Съвсем като нас, само дето носи на главата си астраганен калпак. Има тъмна коса и необикновено гъст, дълъг мустак.

— Колко е възрастен приблизително?

— Може би трийсетгодишен.

— Той вероятно е персиец. Вярно, не мога да си обясня как един такъв човек ще се озове в Америка, и то чак в Дивия запад. Накъде се кани да върви?

— Към Сан Франциско. Ние трябваше да го отведем до Санта Фе, където той възнамеряваше да наеме други водачи. Сега вярваш ли ми, мистър Поразяваща ръка?

— Сегашните ти показания изглеждат достоверни. Кажи сега също така откровено защо избяга от него.

На Пъркинс явно му бе трудно да признае истината. Но той съзнаваше, че с лъжи нищо не може да спечели, и поради това отговори:

— Само внезапната поява на червенокожите е виновна. Те бяха толкова близо до мен, че ми изкараха ангелите, и аз мислех единствено как да подсигурия безопасността си.

— Но ти нали вече си се бил отдалечил оттук!

— Действително, но трябваше пак да се върна. Преди малко ти съвсем правилно отгатна, че вчера сме дошли на това място от изток. Тук лагерувахме и на заранта продължихме ездата. След може би един час мистър Джафар забеляза, че му липсва камата, която ти нарече „ханджар“. Оръжието трябваше да е останало да се търкаля някъде тук. Той искаше да се върне и го потърси. Но понеже не познаваше Запада и лесно можеше да се обърка, ние му предложихме един от нас да се върне да прибере оръжието. Той се съгласи и изпрати мен, като ми предостави коня си, защото беше най-бързият. Зае ми го, за да не се налага дълго да ме чакат.

— По-нататък! Ти се върна тук и намери камата?

— Да. Тя лежеше под този нисък храст, така скрита в клоните, че при потеглянето не бяхме я видели. Аз слязох и се наведох да я вдигна. Когато се изправих, погледът ми попадна помежду храстите на юг и за свой ужас видях да се задава една дружина от над шейсет команчи. Бяха изрисувани с бойни краски и аз можех, ако ме забележеха, да очаквам смъртта. Храсталакът ме скриваше от тях. Аз не биваше да излизам от него и повлякох незабавно коня си през потока, в чието корито не беше лесно да се видят стъпките.

— После се отправи на север, вместо да яздиш на запад след спътниците си и да ги предупредиш.

— Да, и това е всъщност грешката, която извърших. Но страхът ми от червенокожите бе толкова голям, че може да ме извини.

— Аз не мисля, че той може да бъде извинение. На теб, като водач, ти е бил поверен животът на чужденеца. Ти си бил длъжен да го настигнеш по най-бързия начин и да го предупредиш.

— Това нямаше как да стане. Команчите щяха да ме видят.

— Глупости! Ти щеше да имаш най-напред тук, в гората, добро прикритие и едва след време да се върнеш на вашата следа.

— Да, така е — обади се Джим Снафъл. — Може би клетите дяволи междувременно са били застигнати и очистени. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — кимна брат му.

Пъркинс се загледа смутено пред себе си. Съзнаваше, че имаме право, и опита едно последно оправдание:

— Не е толкова лошо, защото мисля, че спътниците ми своевременно ще забележат червенокожите и ще се скрият от тях.

— Това допускане няма ни най-малко основание — отвърнах аз. — Дори да беше така, както казваш, команчите щяха да видят дирята и бързо да открият скривалището. Та сега е денем. Ти искаш да се оправдаваш, но постигаш тъкмо обратното. Конекрадецът си е крадец, но все пак човек може да му има известно уважение заради дързостта. Един скаут, обаче, който постъпва така страхливо като теб, трябва да бъде презиран. Нека видим дали спасението е възможно, като последваме червенокожите. Вие нали ще бъдете на линия, мастър Джим?

— Как изобщо можеш да питаш! Двата Снафълс винаги са на линия, когато се касае да се освободят хора, изпаднали в беда. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — заяви този. — Нека пропълим към тях, инак са изгубени.

— Действително. Мастър Шетърхенд, кажи дали смяташ за вярно това, което Пъркинс изкара сега на бял свят!

— Мисля, че можем да му вярваме, защото ако ни беше излъгал пак, с него щеше да е свършено. Значи напред! Тук вече изгубихме твърде много време.

Възседнахме животните и последвахме водещата на запад диря. Следите на белите бяха така изпотъпкани при лагерното място от индианците, че вече не можеха да се различават. Аз се надявах обаче по път да се натъкна на по-ясни знаци. Очакването се изпълни скоро, когато достигнахме едно място, където червенокожите бяха спирани. Обуздахме конете си и Джим каза:

— Тук те са се съвещавали. Де само да знаехме за какво!

— Аз знам — декларирах. — За броя на белите, които следват.

— Така ли мислиш? Защо?

— Досега са яздили в дирята на белите. Тук обаче са я напуснали и двама от тях са слезли да я огледат. Тъй като на това място са внимавали да не заличат следата на бледоликите, тя и за нас е все още ясно различима и аз искам да видя как трябва да възприемаме показанията на Пъркинс.

Скочих и разглеждах отпечатъците. Трудно беше да се добие сигурна представа, защото мястото, на което червенокожите бяха

запазили дирята, не беше дълго, а за мен беше много важно да открия обратна следа от конско копито. След дълго сравняване постигнах все пак желанния резултат. Намерих отпечатък от копито, но единствен, който показваше противоположната посока, а и той беше толкова лек и неясен, че можах да го открия единствено защото Пъркинс беше твърдял, че е яздил обратно. Той следователно беше казал истината. Аз, разбира се, трябваше да отчета, че индианците също са забелязали тази стъпка. Но тогава те непременно щяха да разпратят съгледвачи, за да издирят единичния ездач. В този случай обаче ние щяхме отдавна да ги срещнем или поне да открием техните следи. Тъй като нито едно от двете не се беше случило, засега нямаше защо да се боим от индианците.

[1] Дявол да го вземе! ↑

[2] Възклицание, изразяващо на изненада. ↑

[3] Израз на презрение. ↑

[4] По дяволите! (англ.) ↑

[5] Възклицание, изразяващо изненада. ↑

[6] Дълъг нож с двуостър край. ↑

[7] Кама — б.нем.изд. ↑

[8] Хафиз, Мухамад Шамс ад Дин — персийски поет, следвал и учил в родния си град Шираз литература и религия, при което в началото се радвал на благоволенieto на Двора на Мусаффаридите, ала по-късно изпаднал в немилост. Майстор на газелите (мал-ко стихотворение, предимно с любовно съдържание, в лирическата поезия на източните народи), от които след смъртта му била намерена в един диван сбирка от над петстотин газели — б.пр. ↑

2. ЕДИН ПЕРСИЙСКИ МИРЗА

Продължихме прекъснатата езда и след известно време видяхме, че двама индианци са се отклонили — единият надясно, другият наляво.

— Дали пък не са препуснали напред като съгледвачи? — попита Джим Снафъл.

— Много вероятно. Предводителят е разбрал от следите, че е наближил белите и е изпратил тези съгледвачи напред за по-голяма сигурност. Скоро ще видим къде са се присъединили отново към отряда.

Приблизително четвърт час по-късно се върна към основната следа първо дирята на единия и после на другия и ние можехме сега да очакваме не след дълго да достигнем мястото на нападението. Тъй като червенокожите можеха да се намират още там, беше необходима извънредно голяма предпазливост, ако не искахме да се натъкнем неочаквано на тях. Ето защо аз яздех на известно разстояние пред другите, всеки миг готов да бъда забелязан или нападат.

За щастие това опасение не се изпълни. Местността беше осеяна с храсти и аз можех зад всеки буш да очаквам враг. Ето че шубракът изведнъж свърши и аз видях бивака на индианците на една морава, отдалечена най-много на петстотин крачки от мен.

Животните им се разхождаха свободно нагоре-надолу. Сред тях забелязах повече от дузина товарни коне, предназначени да носят провизиите. Тъй като червенокожите се намираха на бойната пътека, нямаха време да ходят на лов, а секретността на тяхното намерение не им позволяваше да се издават с изстрели. Червенокожите образуваха кръг, където, изглежда, се водеха важни обсъждания. Той беше толкова гъст, че погледът не можеше да проникне между отделните хора. Аз яздих едно късо разстояние обратно, вързах коня си и подканих пристигналите се Снафълс да сторят същото.

— Да слезем? — попита Джим. — Следователно не бива да продължим?

— Не. Индианците са спрели там.

— Най-сетне ги настигнахме! Пипнали ли са белите?

— Да.

— Добре, нека видим!

Свалихме скаута от коня, вързахме го за един храст и се придвижихме после дотолкова напред, колкото бе възможно, без да бъдем забелязани.

— Вярно, това са команчите — каза Джим. — Белите не се виждат. Вероятно се намират във вътрешността на кръга. Какво ще правят червенокожите с тях?

— Скоро ще узнаем. Много зависи от това, дали при нападението се е проляла кръв. Ако е бил ранен или убит някой червенокож, на белите няма да бъде отпуснат дълъг срок.

— Те ще бъдат заклани още тук, на място. Да, такова е и моето мнение.

— Моето обаче — не.

— Мислиш, че червенокожите ще мъкнат по-нататък пленниците си?

— Да, макар и не прекалено далеч. Осъждането и екзекуцията на пленници при индианците става с тържественост, за която се изисква подходящ бивак. Мястото, където се намират те сега, не е такова. Няма вода за едно по-дълго пребиваване, а и не е достатъчно сигурно. Твърде е открито. Който се намира там, лесно може да бъде видян. Ето защо мисля, че команчите скоро ще потеглят, за да си потърсят по-добър терен.

— Well, тогава ще ги следваме по петите! Главният въпрос е дали ще ни се удаде да освободим пленниците. Ние сме само трима срещу седемдесет червенокожи. Това вече е много...

— В случаи от този род човек не бива да прави сметки с такива цифри. Това щеше да е необходимо само ако възнамерявахме открито да нападнем. Но тъй като ние можем да стигнем до целта си единствено чрез хитрост, то в разчета ще си имаме работа с духовни цифри.

— Духовни цифри, много добре, наистина много добре, сър! Мислиш ли, че Джим Снафъл и Тим Снафъл са такива духовни цифри?

— Надявам се, тъй като само в този случай може да ни се удаде да надхитрим червенокожите.

— Надхитрим? Хм, що се отнася до това, мисля, че няма да се изложим. Нали така, стари Тим?

— Yes!

— Джентълмени, мога ли да изразя една молба? — обади се пленникът.

— Каква? — попитах.

— Аз съм виновен за това, че спътниците ми попаднаха в такова положение. Значи е мой дълг да участвам и в тяхното освобождаване. Развържете ме и ще видите, че ще сторя всичко, което поискате от мен!

— Е, да, стига да можехме да ти имаме доверие — отговори Джим.

— Можете. Давам ви уверение...

— Мълчи! — прекъснах го аз. — Който е изоставил така страхливо другарите си в опасност, на него никога не може да му се има доверие.

Пъркинс понечи да продължи с молбите и уверенията си, но аз му забраних и насочих вниманието си отново към индианците, чието съвещание сега свърши. Те се раздвижиха, кръгът се разтвори и сега видяхме, че в средата му лежаха няколко души, които не можеха да станат, значи навярно бяха вързани. Те бяха вдигнати и преметнати върху коне. После червенокожите се наредиха в колона, която потегли в северна посока. Начело яздеше един възрастен вожд. Той беше твърде далеч, за да мога да различа лицето му, но беше вожд, защото носеше пера, а трябваше да е възрастен, понеже косата му беше с бял цвят.

В указаната посока също имаше гора, сред чиито дървета те изчезнаха. Заради предпазливостта ние почакахме още известно време. После се отправихме към мястото, където бяха провели съвещанието си. За четене на следи там дума не можеше да става, понеже почвата беше разтъпкана. Тук трябва да са били нападнати белите. Те се бяха бранили, защото открихме следи от кръв. Това беше лошо за тях и също крайно неприятно за нас, понеже ни заставяше към бързи действия.

Трябваше да последваме червенокожите. Ние го сторихме, но не направо, а направихме един завой към гората и едва когато я достигнахме, потърсихме мястото, при което те бяха проникнали в нея. Оттук можехме без прекалено голям риск да се придържаме към

следата им. В името на сигурността обаче аз слязох от седлото и тръгнах на може би петдесет крачки пред другите по средата на добре отъпканата диря. Стъпките ми не причиняваха никакъв шум, докато от очите и ушите ми не можеше нищо да се изплъзне на едно гарантиращо безопасност разстояние. Не е трудно да се помисли, че напредвахме доста бавно, но нямаше как да променим нещата.

Така минаваха час след час. Стана следобед и ако досега се бях страхувал много за пленниците, то сега отново започнах да черпя надежда. Щом индианците достигнеха толкова късно бивака си, то днес нямаше вече да намерят време да екзекутират бледоликите, защото не можеха да спазят обичайната церемония. Така щяха да я отложат за утрешния ден, а вечерта и през нощта ние можехме да потърсим възможност да попречим на убийството. Най-вече се надявах на обстоятелството, че команчите си нямаха и понятие за нашето, присъствие. Те се намираха на своя територия и знаеха, че тя сега е избягвана от всеки, който не принадлежеше към тях. Затова можеше да се очаква, че ще смятат строгите мерки за сигурност за излишни.

Ние всъщност отдавна вече трябваше да сме достигнали реката, но точно тук тя образуваше един широк завой, по чиято вътрешна страна се намирахме, и едва по свечеряване се увеличиха признаците, че приближаваме водата. Сега се придвижвахме още по-бавно отпреди и това беше добре, защото скоро чух един глас да вика, а друг му отговори. Бяхме стигнали в близост на команчите и аз се върнах бързо и безшумно обратно при моите спътници, за да ги накарам да спрат и да си потърсим някое скривалище.

Скоро беше намерено едно подходящо място, където вързахме конете и Пъркинс. Този мъж страшно много ни пречеше, тъй като ни затрудняваше във всичко. Но можехме ли да се освободим от него без да проявим желаната твърдост, без да се изложим на опасност? Той ни беше предложил, наистина, помощта си и беше възможно също да го мислеше честно, но не можехме да му окажем необходимото за целта доверие. Когато бяхме подслонили добре него и конете, Джим Снафъл се осведоми:

— Какво ще правим сега, сър? Тъкмо имаме под дърветата подходящата дневна светлина, при която отлично можеш да шпионираш, без да те видят още отдалеч. Знаеш ли със сигурност, че червенокожите са наблизко?

— Да. Чух двама от тях да си подвикват. За мен това е също знак, че те се чувстват сигурни и не предполагат присъствието на други хора наблизо. С това нашето дело много се облекчава.

— Well, да пристъпим значи към това дело! Ние ще се промъкнем до команчите, нали?

— Ние? Кой имаш предвид?

— Теб и мен. Моят стар Тим ще трябва да остане тук при пленника.

— Хм-м! Бих предпочел да отида сам.

— Сам? Може би ме считаш за негоден?

— Не за това става дума. Но аз имам навика да не обременявам другото с онова, което сам мога да свърша.

— Обременяваш! Що за дума! Бъди сигурен, че в промъкването аз мога да бъда полезен! Мога да стигна изотзад до някой червенокож и той дори да не усети. Ще бъда страшно обиден, ако ме отхвърлиш. Тръгвам с теб, брат ми остава тук.

— Но — обади се Тим, съвсем против очакването на Джим.

— Не? Какво ти става! Все пак някой трябва да остане тук на стража.

— Yes. Това ще бъдеш ти!

— Аз? Луд ли си? Джим Снафъл да останел тук, когато може да им се даде да разберат на тези червенокожи нехранимайковци?

— Тим Снафъл също няма да остане!

— Длъжен си! Аз имам предимство, защото съм по-големият.

— Ти си само с пет минути по-голям от мен, а едно толкова късо време нищо не означава. Близнаците са винаги с еднаква възраст. Аз няма да позволя да ме командваш и заедно с теб ще пропълзя до индианците. Нека и аз бъда веднъж по-големият!

Джим остана за известно време безмълвен. Удивлението от внезапното непокорство на неговия брат му отне способността да говори. После обаче избухна толкова по-афектирано:

— Как си позволяваш да ми се противопоставиш на мен, първородния! Тоя малък гнездожилец се кани да ми налага условия! Аз тръгвам, а ти оставащ, толкоз!

Близнаците започнаха да стават доста шумни във възбудата си. Аз им обърнах внимание върху това и им предложих да ме оставят да ида сам, защото така спорът щеше да се реши, без някой да бъде

ощетен за сметка на другия. Но Джим не се съгласи. Той искаше да ми докаже своята опитност и в крайна сметка аз дадох съгласието си. Тим не каза нищо повече по въпроса, ала неговото безмълвие ми се стори подозрително. Ето защо го попитах:

— Да не би да си си наумил нещо, мастър Снафъл?

— Но — отвърна той вкиснато.

— Би било крайно опасно, ако някой предприеме нещо, за което другите не бива да знаят. Това само може да развали всичко, а и да ни коства свободата и живота!

— Не се тревожи! — успокои ме Джим. — Нямах никаква причина. Тим не смее да направи нищо без мен, а и е твърде млад за тая цел. Цели пет минути по-млад от мен, представи си само! Той ще остане спокойно да си седи тук, докато се върнем. Сега нека не чакаме повече, защото иначе ще стане тъмно.

— Добре! Та поддържай значи добра стража, мастър Тим, и не напускай това място, преди да сме се върнали. Предавам ти двете си пушки, защото ще ми пречат.

Тим прие, без дума да каже, мечкоубиеца и карабината и аз тръгнах с Джим. По време на спора им се беше смрачило толкова, че вече не можеше да се вижда ясно. Ние се придвижвахме бързо и безшумно от дърво на дърво в посоката, от която бях чул гласовете. Така отивахме все по-нататък и по-нататък, без да бъдем задържани от никаква опасност. Достигнахме дори високия бряг на реката, без да открием следа от червенокожите. Казвам „високия бряг“, защото каквото сега не виждахме, открихме скоро след това — почти пресъхналото сега речно корито лежеше доста дълбоко под нас.

Междувременно беше станало почти съвсем тъмно. Въпреки това различих, че на брега тук, където стояхме, имаше едно стръмно голо свлачище, по което човек не биваше да рискува да излезе много напред, иначе почвата лесно можеше да поддаде под краката му и да се свлече заедно с него. Вървахме покрай ръба, докато почвата стана по-сигурна. Брегът под нас беше обрасъл с храсти.

— Трябва да си се заблудил, сър — прошепна ми Джим. — Червенокожите не са в тази местност.

— О, напротив. Аз ги подушвам.

— Подушваш? The deuce! Що за забележителен нос имаш! Такъв един обонятелен орган трябва да си е най-върховното нещо!

— О, носът ми е обикновен, но много чувствителен, за конската миризма. Подушвам конете на команчите. Те пасат дълбоко под нас покрай водата.

— Дотам долу ли подушва носът ти?

— Pshaw! Ти май изобщо не знаеш колко е силна конската миризма... стой, виждаш ли, че имам право? Погледни надолу!

Долу при реката припламна искра, която бързо се уголемяваше. Тъй като се бе стъмнило, червенокожите палеха огън. Това, че не бяха останали тук горе, на високия бряг, лесно можеше да се обясни. Долу имаше вода за тях и конете им. Огньовете станаха пет.

— Това е добре — каза Джим. — Така ще можем да виждаме всичко, когато се промъкваме към тях.

— Но и те нас, ако не внимаваме много. За мен огньовете са добре дошли единствено защото ни казват, че команчите се чувстват сигурни и ненаблюдавани.

— Нали все пак ще се спуснем, мастър Поразяваща ръка?

— Ще слезем тук отляво, ще обходим внимателно бивака и там вдясно ще се изкачим пак горе.

— Добре, сър. Значи надолу!

Не беше така лесно да се смъкнем. Непознатият за нас терен беше стръмен. За храстите не биваше да се хващаме, защото това щеше да причини шум, а всеки камък, който поместехме от мястото му, можеше да ни издаде, като се изтърколеше надолу. Ето защо трябваше много да внимаваме и слизането вървеше бавно. Мина повече от половин час, преди да стигнем долу. Добре че Джим Снафъл се оказа опитен — беше се научил да се придвижва безшумно. Аз се спусках пръв, а той се придържаше близо зад или над мен. Въпреки това трябваше внимателно да се вслушвам, ако исках да чуя тихия шум, който причиняваше.

Сега се намирахме от горната страна на мястото, където лагеруваха индианците, и трябваше да се насочим надолу по реката. Речната долина беше лъжичнообразно вдълбочена, т.е. по средата пропадеше, и имаше храсталак само докъдето не можеше да бъде достигнат от най-високите води. Понеже водата на реката сега беше намаляла, между нея и храсталака оставаше свободна ивица, на която не биваше да излизаме. Промъкването до червенокожите не трябваше да стане откъм водата, а по такъв начин, че завоят, който се канехме да

опишем около бивака, да минава покрай опасния стръмен бряг — една трудна задача.

Най-напред залегнахме и запълзахме между храстите и лагера. Стигнахме благополучно толкова близо, че можехме да го обгърнем с поглед. Команчите бяха избрали подходящ терен. Той лежеше именно по-дълбоко от околността и поради това приливните води тук приближаваха до стената на долината. Ето защо тук нямаше храсталак, а открита площ, по която и някой по-голям отряд можеше да се движи удобно. За нас това обстоятелство беше, разбира се, нежелано, защото повишаваше трудностите, които трябваше да преодолеем.

Индианците се хранеха. Бъбреха си високо и непринудено, понеже се чувстваха напълно сигурни. Бивакуваха в сравнително еднакво големи групи около петте огъня и можеха лесно да бъдат преброени. Бяха седемдесет и един. От всички най биеше на очи вождът заради бялата си коса. Той седеше при втория огън, приблизително на трийсет крачки отдалечен от нас, и тъй като бе обърнат с лице към нас, можех ясно да го видя. Представете си удивлението ми — аз разпознах То-кай-хун, един от най-опасните главатари на команчите! Ако попаднеш в ръцете му, бях изгубен, та дори и да не се намираше на бойната пътека. Бях убеден в това от деня, когато аз, Винету и неколцина други мъже бяхме попаднали в негов плен и се измъкнахме само благодарение на моята дързост.^[1]

Но сега не мислех за То-кай-хун, а за петимата пленници. Те лежаха един до друг край огъня, при който седеше вождът, и бяха така вързани, че не можеха да се помръднат. Най-близко лежащият до мен беше провесил гъст черен мустак. Той следователно беше мистър Джафар.

Между този огън и мен имаше още няколко храста и аз не сметнах за рисковано да пропълзя по-напред. Червенокожите не бяха оставили постове и тъй като си седяха спокойно край огньовете, не се опасявах, че ще ни забележат. Вождът говореше с тези, които седяха при него, и на мен много ми се искаше да чуя за какво разговарят. Ето защо се запромъквахме предпазливо нататък, докато достигнахме последния храст, чиято сянка бе достатъчно голяма да покрива и двама ни.

Целта, която преследвах, беше постигната — ние чувахме какво се говори. Предмет на разговора беше бойният поход, на който те сега

бяха тръгнали. Искаха да нападнат няколко поселища — споменаха кои — и да избият тамошните бели, но преди това да яздят до Макик Натун (Жълтата планина) и да изпълнят там боен танц, та да питат шаманите дали нападението ще успее. Тържествеността на церемонията щеше да се приповдигне с това, че петимата бледолики, паднали днес в ръцете им, трябваше да умрат на кола на мъченията. Сега знаех намеренията им и можех да напусна опасния подслушвателен пост. Ако днес не ни се удадеше да освободим пленниците, можехме да последваме индианците до Макик Натун, за да намерим там или още по път някоя по-добра възможност за тая цел.

Вече се канехме да се оттеглим от заслоняващия ни храст, когато ми се стори да чувам странично от нас някакъв шум.

— Тихо! — прошепнах на Джим. — Нищо ли не чу?

— Не — отговори той. — А ти?

— Да. Там горе. Беше леко събаряне на пясък. Да не би пък...

— Какво?

— Твоят Тим. Това ще е най-голямата глупост, която би могъл да извърши.

— Брат ми? Нека само ми дойде! Аз ще го...

Джим не довърши изречението и щеше от уплаха да скочи, ако не бях го сграбчил бързо и натиснал надолу. „Нека само ми дойде!“ — беше казал. Да, той дойде, братът Тим, и то как!... Първо се чу шумолене от търкаляща се надолу и удряща се по храстите пръст, сетне над нас отекна силният вик „The devil!“ и после от височината нещо се втурна скоростно надолу и се връза сред червенокожите. Те наскачаха, а след това се нахвърлиха с високи крясъци върху човека. Тим Снафъл все пак бе изпълнил своето намерение. За нещастие и той като нас бе стигнал до споменатото преди малко място, където бе предизвикал свличане на пръст. Явно се бе придвижил твърде напред, от което нездравата почва го бе понесла като с шейна. Сега червенокожите го наобиколиха. Непредвиденото и внезапно хлъзгане изглежда, не беше навредило на Тим, защото той крещеше толкова силно, че гласът му надвикваше даже рева на индианците. И сякаш това не беше достатъчно, та и брат му Джим започна да крещи, макар че той имаше най-голямо основание да си мълчи.

— Братко, Тим, стари ми Тим! — дереше се Джим, като с всичка сила опитваше да се изтръгне от мен.

— Млъкни де! — заповядах му гневно, но с приглушен глас. — Та нали така ще подхвърлиш и себе си, и мен в...

— Ама те ще го убият! — прекъсна ме той.

Тъй като аз лежах на земята, а Джим се беше изправил, не можех да приложа цялата си сила. А от страх за своя „стари Тим“ той пък ставаше два пъти по-силен. Той се изскубна от мен и хукна напред, точно посред индианците. Видях го да изчезва в купа им. И Джим като своя брат беше веднага надвит от тях.

Какво трябваше да сторя? Да хукна след него? Дори и през ум не ми мина. Аз останах да лежа, макар да очаквах, че индианците бързо ще претърсят околността. Тези нещастни Снафълс! Наместо да освободим петимата пленници, ние бяхме прибавили още двама към тях. Последиците се проявиха веднага, защото сега прозвуча повелителният глас на вожд:

— Стъпчете огньовете, бързо! Може би има и други бледолики наблизо.

Заповедта беше незабавно изпълнена. При това възникна за кратко време бъркотия и у мен изплува една мисъл, която осъществих също така бързо, както беше възникнала. Пламъците бяха угасени, но тъй като аз лежах на земята, виждах все още при тлеенето на главните, че червенокожите се движеха един през друг и в момента мислеха само за Двамата Снафълс, а за предишните пленници май бяха забравили. Аз се стрелнах полуизправен напред към бивака, стигнах благополучно до вързаните, улових за яката онзи, когото смятах за Джафар, и го повлякох натам, където бях лежал.

Индианците би трябвало да ме видят, ала във възбудата си никой нищо не забеляза. Беше някакво чудо, че номерът бе успял. Сега отново имах храсти между тях и себе си и можех да се изправя. Най-напред да се махна, само да се махна оттук! Метнах на рамо вързания и неподвижен като пън мъж, който звук не беше издал, и побързах да се отдалеча дотолкова, че да се чувствам сигурен. Там го сложих на земята, извадих ножа, прерязах ремъците, с които беше вързан, и казах:

— Ти си свободен. Стани и опитай дали ще можеш да вървиш!

— Свободен? — отговори той на английски със силен акцент. — Тогава ти не си индианец?

— Не. Аз съм бял. Дойдох да те освободя, но не подозирах, че това ще стане по този начин.

Едва сега той се изправи бавно, улови двете ми ръце и заговори:

— Аллах, Аллах! Свободен съм, свободен, избавен, спасен от тези дяволи! Трябва да знам на кого да благодаря!

— Това по-късно. Трябва бързо да се махаме! Чуваш ли как вият червенокожите? Те са забелязали, че липсваш, и ще те търсят. Не бива да губим нито миг. Опитай дали можеш да вървиш!

Той направи няколко крачки, но се олюля и после заяви:

— Не става, сър. Бях толкова стегнато вързан, че не си чувствам нозете. Не мога да вървя, ще падна.

— Е, добре, ще те нося.

— Ще ме носиш? Но аз съм тежък мъж?

— Pshaw, това е най-малкото. Ръцете ми ще бъдат свободни, а това е нужно за да изкатеря тая стръмна височина. Ще те взема на гръб, а ти се дръж здраво. Обвий с ръце врата ми. Хайде!

Прибрах в джоба срязаните ремъци, които не биваше да бъдат намерени от индианците. Въпреки опасността, която носеше всяко забавяне, от учтивост Джафар поиска да се възпротиви срещу носенето. Без много да му мисля, аз го взех на гръб и поех възможно най-бързо по височината. Горе го пуснах и той каза, че сега вероятно щял да може да върви — отново чувствал краката си. Значи кръвообращението беше наред.

Останахме още малко тук и аз се заслушах надолу към долината. Там цареше дълбока тишината. Червенокожите сигурно предполагаша, че наблизо може да има и други бели. Но те можеха да търсят само в мрака и нямаше как да открият следата, която бях оставил. На сутринта тя навярно нямаше вече да се вижда и изчезването на пленника щеше да остане за тях загадка, стига чрез някоя непредпазливост от страна на Снафълс да не узнаеха нещо за моето присъствие. Че щях да употребя всичките си сили да освободя братята и заедно с тях и другите бели, се разбираше от само себе си. Как щях да го направя, засега, наистина, не ми беше ясно. Днес, естествено, не можех нищо повече да предприема.

Оказа се, че непознатият действително можеше да върви, както бе казал. Но ние нямаше защо да бързаме, понеже не бяхме

преследвани. Когато той сега отново ме помоли да му кажа името си, аз отговорих:

— Тук, в Запада, ми казват Олд Шетърхенд. Наричай ме и ти така, сър. А ти сигурно си мистър Джафар от Изтока?

— Да... но откъде знаеш името ми!

— Чух го от Пъркинс, твоя водач.

— Ти значи днес си го видял? А ние мислехме, че го е сполетяла злополука.

— Кажи най-напред за какъв го смяташ! Що за човек е той?

— Досега не съм имал причина да се оплаквам от него.

— В такъв случай сигурно не е чак толкова лош, колкото го мислех. Хайде, трябва да продължим! Докато вървим, ще ти разкажа как се запознах с него.

Хванах Джафар за ръка да го водя, понеже трябваше да минем през гората. Докато крачехме предпазливо между дърветата, аз разказвах. Накрай той каза:

— Сър, Пъркинс не е герой. Ужасът и страхът са го подтикнали към това, което ти наричаш вероломство. Нека оставим нещата с досегашното наказание. Той е страхлив, но не е злодей.

— Съгласен съм. Значи си на мнение, че мога да го развържа?

— Да. Можеш да му вярваш. Той ще те измами единствено ако очакваш от него геройски дела. Но, сър, как съжалявам за другите ми придружители! Те са безвъзвратно изгубени.

— Още не. По-късно ще поговорим за тях. Вече пристигнахме.

Ние нямахме причина да говорим тихо и Пъркинс ни чу. Той ни разпозна по гласовете и извика насреща ни:

— Ти идваш, мастър Шетърхенд? Слава Богу, провървяло ти е! Чувам да говориш с мистър Джафар. Значи си го освободил. Да се надяваме, че сега ще върнеш и на мен свободата!

— Добре! Мистър Джафар помоли за теб, затова ще те освободя, но се надявам да оправдаеш очакванията.

— Ще ги оправдая, сър! Кажи само какво трябва да сторя!

Развързах Пъркинс и му върнах всичко, което му бях иззел от джобовете. После го предупредих:

— Но не вярвай, че сега веднага ще проявя пълно доверие към теб! Аз щях да продължа строго да те пазя, ако не бях принуден да предоставя тая работа по-скоро на команчите.

— Команчите?... Мен да надзирават?... Какво искаш да кажеш с това?

— Много просто: ти си изгубен, ако не се държиш вярно към мен и не правиш само онова, което искам. Ако още веднъж постъпиш страхливо или вероломно, ще им паднеш в ръцете. Само аз съм този, който е в състояние да ги заблуди. Твоята сигурност следователно зависи от верността ти към нас, затова съм убеден, че по тази причина мога да разчитам на теб.

Накратко му разказах случилото се, но после трябваше да мислим за тръгване. Налагаше се, за съжаление, да зарежем двете мулета, за да заблудим индианците. Те трябваше да си мислят, че Снафълс са били сами в тази местност. Ето защо се налагаше да отведем животните до някое място, където да бъдат лесно открити. При това разчитах на благоразумието на Снафълс. Те знаеха, че са изгубени в случай че не можех да си спася. Следователно не биваше да издават, че при тях е бил още някой. Когато после червенокожите започнеха да търсят и се натъкнеха на мулетата и пушката на „Гъгнивците“, щяха да се убедят, че братята наистина са били сами. А нашите следи, ако бъдехме предпазливи, нощната роса щеше да направи неразпознаваеми.

Ние вързахме към седлото на всяко муле по една пушка и ги поведохме. Казах на Джафар да ни чака. Аз вървах напред и Пъркинс ме следваше. След като стигнахме в близост до мястото, където Тим се бе изпързаял, вързахме животните и се върнахме после обратно при Джафар, който се радваше, че отново е намерил коня си.

— Ще ми се да беше моят — каза Пъркинс, — защото сега трябва да вървя пеш.

— Ти можеш ли да вървиш бързо? — осведомих се аз.

— За съжаление не.

— Тогава ще ти дам моя кон, а аз ще вървя. Сега нека не губим време в празни приказки, ами да потегляме.

Изведохме конете от гората в противоположна на реката посока. Когато стигнахме на открито, Джафар и Пъркинс ги възседнаха, за да ме следват. Тук беше по-светло отколкото в гората. Звездите грееха и не съществуваше съмнение относно това накъде трябва да се насоча.

Дълго време всеки бе зает с мислите си, после Пъркинс каза:

— Ти явно знаеш точно накъде вървиш, сър. Може ли и ние да го научим?

— Да, така е! Към едно възвишение, наречено Макик Натун. Там команчите искат да убият пленниците при гробовете на своите вождове. Днес не може вече нищо да се направи. Но аз се надявам утре да им измъкнем пленниците.

— По какъв начин?

— На половин ден езда оттук към Макик Натун се намира едно дърво, в което през пролетта тече толкова много вода, а през останалото време е толкова влажно, че там е порасла гора. Аз съм сигурен, че индианците ще насочат ездата си натам, за да позволят на конете да си отдъхнат, да ги напоят и да ги оставят да попасат. Може би там ще ни се открие възможност да освободим пленниците.

— А ако не?

— Тогава наистина няма да ни остава нищо друго, освен да последваме червенокожите към Макик Натун, където непременно трябва да бъде намерен удобен случай, та ако ще да се наложи да изтегля всички тях за косите.

— Ти си храбър мъж, мастър Поразяваща ръка. Известно ли ти е всъщност дърето, за което говориш?

— Да. То се намира северно от Бийвър Крик. Ние обаче направихме една заобиколка на запад и ще приближим следователно от тази посока. Това беше необходимо заради команчите, които сигурно ще яздят по права линия и не бива да се натъкнат на нашата диря.

— Ама с тая заобикалка лесно можем да пропуснем пороището.

— Това казваш ти и претендираш да си водач?

Тази забележка го накара да преустанови разговора.

В замяна Джафар започна да ми разказва как е бил нападнат от червенокожите. Той се отбранявал и улучил с куршумите си двама индианци. Оттук беше кръвта, която бяхме видели. По тази причина бил по-здраво вързан от другите и определен за една по-мъчителна смърт. Той описа отреденото му „обработване“. Говореше английски, но по такъв пищно-цветист начин, че щях да го сметана за ориенталец дори и още нищо да не знаех за него.

Ние дълго говорихме. Аз с удоволствие бих научил нещо по-подробно, но тъй като той самият не засягаше своя живот, не сметнах за необходимо да го питам. Във всеки случай беше образован мъж,

образован не само според ориенталското схващане. Трябва да бе пребивавал по-дълго време в Западна Европа.

По-късно моите спътници вървяха заедно и докато аз крачех напред, си говореха, както изглежда, за мен, защото от време на време приглушаваха гласовете си до шептене и изоставаха по-далеч зад мен, отколкото биха го сторили, ако не бях темата на техния разговор.

Пъркинс ми предложи на няколко пъти коня, но понеже не бях уморен, можеше да го задържи. Така мина нощта и настъпи утрото. Когато бе станало толкова светло, че можехме да се виждаме, той каза:

— Сега команчите ще започнат да ни търсят и ще намерят мулетата, сър.

— Определено. И тъй като в гората е влажно, стъпките ни вече не могат да се видят. Не намерят ли червенокожите следа, ще приемат, че със Снафълс не е имало други, и няма да търсят повече.

— Но ще търсят мистър Джафар.

— Не прекалено дълго. Команчите биха могли да го заловят само ако открият следата му. Но понеже това, както предполагам, няма да се случи, те няма да губят много време за усилия, за които ще си кажат, че са напразни.

— Бих желал да отбележа, че индианците не могат да проумеят неговото изчезване и ще са любопитни да намерят някакво обяснение.

— При други обстоятелства червенокожите действително биха претърсили цялата местност. Но ние знаем какво възнамеряват. Те бързат. Не могат да чакат, докато заселниците, които се канят да нападнат, узнаят за това. Ето защо команчите ще предпочетат да оставят изплъзналия им се по толкова загадъчен начин мъж, вместо да организират едно дълго, безполезно търсене. Доколкото познавам червенокожите, те ще използват за това най-много първите два часа от деня и после ще си продължат ездата към Макик Натун.

— Кога ще пристигнат в гората при пороището?

— Тъй като команчите през деня ще яздят по-бързо, отколкото ние досега, ще бъдат там навярно по обяд.

— А ние?

— След може би един час, ако нещо не се заблуждавам в предположенията си.

— Тогава ще трябва да чакаме там почти пет часа. Дано само намерим някакъв дивеч! Нямаме нищо за ядене.

— За съжаление, не бива да ловуваме, защото трябва да се пазим да не намерят някой знак за нашето присъствие. Но... гледай, ей това веднага ще ни помогне!

Едва Пъркинс беше изразил желанието си за дивеч и два прерийни заека изскочиха пред нас. Аз смъкнах бързо карабината „Хенри“ от гърба и ги прострелях.

— Аллах! — възкликна Джафар. — Добър стрелец си! Виждам, че Пъркинс преди малко явно ми е казал истината, като ми разправяше за Олд Шетърхенд.

Това детинско възхищение предизвика весела усмивка на лицето ми. Аз взех зайците, окачих ги на пояса си и после продължихме. Изстрелите насочиха вниманието на Джафар към двете ми пушки. Той ги огледа неколkokратно по начин, който говореше за необикновен интерес, и накрая даде израз на това чувство, като ме попита:

— Сър, тази тежка пушка има ли си някое специално име?

— Да. Наричат я „мечкоубиец“.

— Аллах! Странно! Аз вече съм чувал това име, но на арабски език. Има ли повече такива пушки?

— Да, макар и не толкова стари и тежки като тази.

— Колко пъти горе-долу можеш да стреляш с по-малката?

— Двайсет и пет.

— Аллах! Това също съвпада. Как се казва тя?

— Това е карабина „Хенри“.

— И това име съм чувал на арабски. Не е ли забележително обстоятелството, че притежаваш две пушки тъкмо от тези, за които са ми разправяли?

— Къде си слушал за тях?

— Край Тигър. Известна ли ти е тази река?

— Разбира се. Всеки ученик я знае от уроците по география. Ти значи си бил там, мистър Джафар?

— Да! Преди една година. Аз съм персиец и в моята родина ме наричат мирза Джафар. Ти навярно не знаеш какво означава това?

— Напротив. Поставено пред името, мирза има значението на титла. Стои ли обаче думата след името, тя означава, че човекът е принц по рождение.

— Вярно, знаеш го! Аз съм мирза Джафар и пътувах през Багдад за Константинопол. Пътуването водеше по брега на Тигър към Мосул и

по път бях гост на хаддедихните, при които чух за пушките.

— Нима и там има карабини „Хенри“ и мечкоубийци? — попитах аз напрегнато.

— Не. Те принадлежали на някакъв чужденец. Той казвал Кара бен Немзи ефенди.

— Това е арабско име, следователно този мъж няма да е бил чужденец.

— Напротив! Ако разбираше арабски, щеше да знаеш, че „немзи“ значи немец. Шейхът на хаддедихните ми разказа за него и пушките му. Повече обаче чух от един воин на племето.

— Как се казваше този воин?

— Той беше дребен, но храбър и умен мъж и се казваше хаджи Халеф Омар бен хаджи Абул Аббас ибн хаджи Давуд ал Госарах.

— Какво име! Дълго кажи-речи колкото боа! — усмихнах се аз.

— Да, в твоето ухо то навярно звучи смехотворно, ала в Ориента е обичай човек да прибавя към собствените си имена тези на своите предци. Така мъжът почита едновременно и себе си, и дедите. Впрочем хаджи Халеф Омар имаше пълното право да носи едно такова дълго име, защото беше прочут мъж и можеше да разказва множество геройски дела. Ловувал е лъвове и пантери и се е бил с безброй врагове.

От само себе си се разбира, че аз извънредно много се зарадвах да чуя тук нещо за моя дребен хаджи Халеф. Доставих си удоволствието да премълча, че аз съм онзи Кара бен Немзи ефенди, и попитах:

— Тоя немец присъствал ли е на тези дела?

— Да. Даже е вземал участие в тях. Хаддедихните на него дължат, дето и днес още съществуват, защото той ги е предпазил от едно поражение, което щяло да ги доведе до унищожаването им. Аз също го помня, тъй като му дължа голяма благодарност.

За мен това беше нещо ново. Трябва да съм го погледнал въпросително, защото той продължи:

— Той е спасил един мой сродник от смърт, като му е помогнал в битката. После го придружил до Багдад и го подкрепял при всички опасности, което, обаче, за съжаление не попречило този роднина по-късно да бъде нападнат и убит.

Ако освободиш един персийски мирза в Дивия Запад на Америка от индиански плен, то това е събитие, което определено може да се нарече необикновено. Но да чуеш от този мирза, че преди туй си спасил край Тигър там отвъд океана негов близък от смърт, тогава думата „необикновено“ значи твърде малко. Ето защо изненадата изтръгна от мен, макар да възнамерявах да мълча, бързия въпрос:

— Да не би да познаваш Хасан Арджир мирза?

Сега бе ред да се удиви Джафар. Той спря коня си, така че аз също спрях, изхвърли ръце от удивление нагоре и извика:

— Хасан Арджир мирза, избягалият принц! Ти знаеш това име! Аллах и до днес върши най-големи чудеса! Но къде пък си чувал за него?

— Чувал? Аз съм го виждал и коленичих до неговия труп, когато чумата вече го беше сграбчила в ужасните си обятия.

— Труп...! Чума...!

— До него лежеше Джанах, неговата жена, неговата гордост, убита по същото време заедно с него.

Беше странна сцена. Ние стояхме един пред друг и си крещяхме тези възгласи, та Пъркинс можеше да помисли, че и двамата сме полудели. Очите на Джафар се бяха втренчили надолу към мен окръглени като топчета. Беше отворил уста, но не можеше да изрече нито дума. Той направи едно голямо, задушавашо усилие и буквално ми изрева:

— Джанах, неговата жена, неговата перла! Тъкмо чрез нея бях сроден с него! Ох, мистър Шетърхенд, трябва да те питам дали сънувам, или съм в треска. Ти си бил при хаддехидите?

— Да.

— По времето, когато Мохамед Емин, техният прочут шейх, е умрял?

— Бях на погребението му. Той умря, когато подкрепихме Хасан Арджир мирза в битката срещу кюрдите.

— Съвпада! Ама тогава ти си... — Той се улови с ръка за челото и после продължи: — Тогава ти трябва да си все пак онзи Кара бен Немзи ефенди!

— Този съм действително. Моето малко име Карл беше превърнато в Кара. Бен Немзи обозначава моята националност, а титлата ефенди ми дадоха без специални заслуги.

Сега последваха въпроси, на които трябваше да отговарям, докато ги прекъснах:

— Това е среща, която човек едва ли би счел за възможна. Но нека не допускаме удивлението да ни задържа по-дълго тук. Да помислим първо за най-близко лежащия дълг и после, когато този дълг е изпълнен, за миналото! Хайде да побързаеме да стигнем при пороището!

— Както искаш, сър. Но можеш да ми вярваш, че вълнението ме порази. Олд Шетърхенд и Кара бен Немзи ефенди са една и съща личност! Какво ли не можеш да ми разкажеш!

— И ти на мен също. Аз трябва да знам до най-малката подробност къде и как си намерил моя дребен, верен хаджи. А сега да продължаваме! Хайде!

Продължихме прекъснатата по една толкова странна причина езда. На двама ни беше твърде трудно да мълчим. Но беше по-добре да насочваме мислите си засега само към настоящето и неговите изисквания. Що се отнася до Пъркинс, той явно бе заразен от нашето удивление, защото правеше физиономия, сякаш се бе спянал от султана на Стамбул и паднал върху императора на Китай.

Моето предсказание се потвърди: аз не пропуснах издълбаното от пороищата корито. След приблизително един час видяхме на североизток пред нас да се появява една тъмна ивица, която означаваше гора.

Гората образуваше при дерето един продълговат четириъгълник, покриващ не кой знае колко значителна площ. Седемдесет индианци можеха така добре да я претърсят за един час, че непременно щяха да открият скрития в нея човек. Към това се добавяше обстоятелството, че ние не можехме да знаем предварително мястото, на което щяха да бивакуват команчите. Можехме да изберем което си щем, но трябваше да очакваме, че те ще дойдат тъкмо там. Дори и да не беше така, можехме да бъдем издадени от най-малката причина — да речем от пръхтенето на джафаровия кон. Животното не бе принадлежало на уестман, а всеки необучен кон обикновено става шумен в близост с други коне. Ето защо отвърнах, когато Пъркинс ме запита за нашето скривалище:

— Ние няма да се крием, а ще останем в свободната, открита прерия, поне вие двамата.

— Но тогава те нали ще ни видят.

— Не. Една такава открита позиция е най-доброто скривалище, което може да има при сегашните условия.

— Как ще освободим пленниците — продължи да пита Пъркинс, — ако останем тук, пък индианците се намират в гората?

— Остави това да си е моя работа! Аз ще отида сам в гората, а вие ще останете тук, докато се върна.

— Ами ако междувременно червенокожите се домъкнат насам?

— Тогава ще препуснете на запад и ще се върнете пак тук, когато изчезнат. Вие при всички случаи ще ги видите по-рано отколкото те вас.

— Но ако се наложи да бягаме и не можем да се върнем при теб?

— Не се грижете за мен! Аз непременно ще дойда при вас и коня си. Засега ще остана тук, докато сметна, че индианците скоро ще дойдат. Тогава ще отида в гората. От само себе си се разбира, че сам не съм в състояние да освободя шестимата пленници нито с открита битка, нито чрез хитрост. Тук се касае за един рискован опит, за чието изпълнение трябва да се използва сила и хитрост и който на няколко пъти ми се е удавал. Днес искам да го пробвам още веднъж. Ако успея да пипна вождя, спечелили сме играта. Той ще получи свободата си само срещу освобождаването на пленниците.

— Как възнамеряваш да направиш това?

— Това предоставям на обстоятелствата, а ако те са неблагоприятни за мен, ще ги направя благоприятни. В този случай изобщо няма да се подвоумя да скоча сред червенокожите и да опра ножа до гърлото на стария със заплахата, че веднага ще го намушкам, ако някой вдигне ръка срещу мен и бледоликите не бъдат освободени. Уплахата в такива ситуации е най-добрият съюзник. Ако някой се страхува, не е длъжен да опитва. Сега да смъкнем кожата на зайците. Дърва за огън има достатъчно.

Преди да започне гората, местността бе осеяна с отделни храсти. Те стигаха близо до нас, а няколко бяха изсъхнали от липса на влага. Пъркинс трябваше да събере съчки и скоро запламтя огън, над който се печеха зайците. По време на това приятно занимание и последвалото го ядене, аз трябваше да разказвам на Джафар за минали събития. За рискованото начинание, в което възнамерявах днес да се впусна, не

говорих, докато станах и мятайки пушките си на рамо, се нагласих за тръгване. Тогава Пъркинс попита:

— С пушките ли се каниш да вървиш, сър? Ако червенокожите те заловят, тези скъпоценни пушки завинаги са изгубени.

— Pshaw! Аз вече нееднократно съм бил залавян, при което са ми отнемани оръжията, и все пак винаги съм се измъквал, без да ги оставя. Не се страхувай за мен.

С тези думи потеглих.

[1] Вж. Карл Май, Събрани съчинения, том 9, „Винету III“ — б.нем.изд. ↑

3. СТАРИЯТ ВОЖД

Преди всичко трябваше да внимавам да не оставям никакви следи. До гората не беше необходимо да си давам голям труд, защото избирах голите места. Те бяха спечени от слънцето до здравината на камък и не поддаваха на стъпките. Впрочем със сигурност следваше да се очаква, че индианците няма да дойдат към тази страна.

Но в гората работата стана по-трудна. Почвата беше мека и аз се видях принуден да лазя на четири крака. За посоките не се съмнявах. Знаех откъде команчите идваха и следователно мястото, където трябваше да достигнат гората. Оттам те вероятно щяха да отидат направо в дерето, за да вземат вода. И там исках да се скрия.

Ако можех да вървя по нормалния начин, щях да достигна мястото след най-много пет минути, но сега ми бе необходим повече от час, додето отида до водата. Там се огледах, трябваше да се скрия, но къде? Не се наложи дълго да търся. Тук лежеше едно мъртво дърво, изцяло оплетено в див бръшлян. Той се ширеше буйно и по-нататък и беше така обвил и покрив с ластари съседния храсталак, че той бе започнал да линее и същевременно образуваше гъста зелена драперия, под която можех да се скрия. Вярно, трябваше да приема, че нямаше да съм първото същество, потърсило тук убежище. Запълзях навътре, проправяйки си път с мечкоубиеца. И наистина подплаших всякакви гадинки, видях дори две гърмящи змии, които изпълзяха бързо. Това щеше да е лоша компания и добре че не се насочиха към смутителя на спокойствието им. Сигурно се бяха нахранили наскоро, а когато тези животни са сити, човек няма защо да се страхува толкова от тях.

Сега припълзях колкото може по-навътре под бръшляна, но много се пазех да не откъсна някои мустачета, което лесно можеше да ме издаде на червенокожите. Тъй като се предполагаше, че престоят ми на това място нямаше да бъде кратък, аз се разположих възможно най-удобно и зачаках задаващите се събития. При такива обстоятелства времето на човек минава много бавно, минутите се превръщат в часове. Възможно беше също индианците да не държат права посока и

следователно да навлязат в гората от някое друго място. Ако беше така, изпълнението на моето намерение щеше да се затрудни.

Ето защо се зарадвах, когато най-сетне чух шум, който приближаваше към мен. Команчите идваха. Първо видях двама червенокожи, които бяха избързали с конете си напред, за да потърсят някое подходящо място. Те се огледаха и единият каза:

— Тук мястото е добро. Нека моят брат слезе, аз ще отида да доведа другите.

Той пое обратно, а спътникът му слезе от седлото и поведе коня си към водата да го напои. След малко дойде целият отряд, но без вождя. Видях двамата слуги и двамата водачи на персиеца, които бяха вързани и открих за моя радост също и Двамата Снафълс. Не бяха ранени и язدهа мулетата си. Хитростта ми беше успяла: индианците бяха намерили тези две животни. Пленниците бяха вдигнати от седлата и сложени в легнало положение на земята. Червенокожите също насядаха и пускаха конете да си търсят из шубрака листа и трева. Едва сега можех да бъда сигурен, че следата ми ще остане неоткрита. Че вождът не беше дошъл веднага заедно с другите, можеше да ми е само приятно. То-кай-хун считаше неподобаващо за ранга си да язди сред обикновените воители и беше останал на известно разстояние назад. Ако стореше това и по-късно, можеше да се очаква, че няма да потегли едновременно с хората си, а ще изчака няколко минути. В този случай щях да получа възможност да го доведа в своя власт, ако още преди туй не се явеше някоя друга.

Най-сетне То-кай-хун дойде, може би пълен четвърт час по-късно. Той слезе и седна близо до падналото дърво, под чиято бръшлянена завеса лежах. Натъпка своята лула на мира и я запуши с бавни всмуквания, без една дума да изговори. Неговите хора бяха също така мълчаливи. След като дръпна за последен път, той окачи лулата отново на врата си и каза на двамата червенокожи, които първи бяха дошли:

— Нека моите млади воители доведат двамата бледолики, наричани Гъгнивците.

Джим и Тим бяха повлечени като чували и оставени на земята пред То-кай-хун. Той проучва известно време лицата им и после каза:

— Нека двамата Гъгнивци чуят какво имам да им кажа и накрая да ми дадат верен отговор. Те трябва да умрат при Макик Натун на

кола на мъченията. Но ако говорят откровенно, ние ще им дадем свободата. Познават ли те белия мъж, който беше наш пленник и снощи ни изчезна по толкова необясним начин?

Джим отговори:

— Ти сега ни задаваш този въпрос за трети път и аз за трети път ще ти отговоря същото: не го познаваме.

— Но знаете накъде е избягал?

— Не.

— Той беше така здраво вързан, че не можеше сам да се освободи.

— Ти се лъжеш. Той самичък се е освободил.

— Аз лично прегледах малко преди това ремъците му, те бяха здрави. Някой трябва да му ги е махнал.

— Да измъкне пленник посред седемдесет индианци? Това би трябвало да е някой безразсъдно смел мъж. Няма разумен човек, който да дръзне да го направи.

— Има един, но наистина само един-единствен.

— Кой е той?

— Поразяващата ръка. Аз познавам това бяло краставо куче. Той беше някога мой пленник и ни принуди да го освободим. Онова, което се случи снощи, е нещо, което само той може да стори. Ако не знаех, че е далеч оттук на север, за да отмъсти за смъртта на Винету, неговия също така крастав брат, щях да сметна, че е бил той. Ти се беше промъкнал с брат ти до нашия бивак, когато пленникът ни се изгуби, значи би трябвало да познавате онзи, който го е освободил.

— Ние не знаем нищо.

— Това е лъжа, която ще ви струва живота. Ако ни кажете истината, ще ви подарим свободата.

— Това е също лъжа! Знам, че с това обещание само искаш да ни накараш да се разприказваме.

— Каквото То-кай-хун обещае, го изпълнява!

— Pshaw! Ако изпушиш с нас калюмета, ще ти повярваме.

— То-кай-хун не пуши лулата на мира с пленници.

— Ето ти го на, ти искаш да ни измамиш. Вие сте изровили секирата на войната, следователно всеки бял, който попадне в ръцете ви, е изгубен. Дори да беше истина това, което си мислиш, и ние ти го

признаехме, ти нямаше да удържиш думата си и щеше да заповядаш да ни ликвидират.

До момента вождът беше говорил спокойно. Той беше на мнение, че ще съумее да развърже езика на Джим, Сега се видя измамен и кипна гневно:

— Какво ще каже другият Гъгнивец? И той ли не иска нищо да признае?

— Но — отговори Тим по своя лаконичен начин.

— Тогава ще ви кажа, че правилно мислехте: вие въпреки всичко щяхте да умрете. Но ние щяхме да ви дадем по един куршум, така че вашата смърт щеше да бъде по-бърза. Но понеже устата ви са се отучили да говорят, ние ще ги отворим за вопли и стенания. Вие ще претърпите всички мъчения, които можем да измислим!

— Pshaw, ние не се страхуваме.

— Мълчи! Аз свърших с вас. Пленникът се измъкна, ние не можем да проумеем неговото изчезване, нека е тъй! На негово място спипахме вас двамата и значи нищо не е изгубено. Тази вечер ще стигнем до Макик Натун, а утре ще бъдете вързани там за кола на мъченията.

Той стана, за да се отдалечи гордо, и заповяда с висок глас:

— Нека моите братя потеглят, тъй като конете им се напоиха. Аз скоро ще ги последвам.

При последната дума на вожда аз трябваше да се овладеея, за да не направя от радост някое непредпазливо движение, което би ме издало. Имах всички причини да се надявам, че начинанието ми ще бъде с добър изход. Пленниците бяха отново вързани върху конете. Команчите възседнаха и потеглиха. Вождът не се виждаше. Конят му стоеше зад моето скривалище и пощипваше шума от клоните. В случай че се върнеше от посоката, в която се беше отдалечил, той трябваше да мине покрай мен.

Аз почаках в голямо напрежение пет минути, десет минути, почти четвърт час. Ето че То-кай-хун се върна. В дясната ръка бе пушката му, а с лявата придържаше отпред одеялото, което беше заметнал върху раменете. Аз го пропуснах. Той посегна към коня си. Само че на животното му се беше усладил сочният листак и то отказа да се подчини. Шумът от тъпчещите копита заглуши онзи, който създадох, когато изпълзах изпод бръшляна. С няколко крачки бях зад

червенокожия. Той дръпна коня за юздите към себе си и дигна крак да се качи. Тогава аз сложих лявата ръка на рамото му, като протегнах дясната с револвера към него и казах:

— Нека То-кай-хун почака. Имам да говоря с него.

Той се обърна стреснато. Поради странното ми облекло първоначално не ме позна, но после по лицето му премина израз на страх и той извика:

— Олд Шетърхенд!... Олд...!

— Да, Олд Шетърхенд е — кимнах, — краставото куче, което ти мислеше, че е в далечния север. Не мърдай, иначе ще стрелям!

Но той не беше мъжът, който ще се остави за по-дълго от миг да бъде завладян от страха. Лицето му бързо възприе израз на равнодушие и той каза с най-голямо спокойствие:

— Уф! Ти си наистина. Разбирам, че си ни подслушал. За какво желаеш да говориш с мен?

Да се бие с мен, вождът не смееше, защото, първо, тук аз го превъзхождах и, второ, виждаше дулото на револвера и трябваше да приеме, че при най-малкото движение ще стрелям. Гледах То-кай-хун твърдо в лицето, понеже очите щяха да ми издадат мислите му. Те се изплъзнаха от мен, той извъртя леко глава и погледна назад.

Аха, канеше се с един бърз скок да изчезне в храсталака! Дали да не си направех шега и да го пусна? Да! Той при всички случаи ми беше в кърпа вързан. Ето защо не посегнах да го задържа, а отговорих:

— Искам да говоря с теб за пленниците, които трябва да освободиш.

— Да освободя? Ние изровихме срещу бледоликите томахавката и всеки бял, когото заловим, ще бъде...

По-нататък То-кай-хун не продължи. При последните думи той се обърна светкавично и скочи в шубрака. Аз тръгнах бавно след него, но заудрях с ръце по храсталака, за да създам шум, и викнах, сякаш се намирам в най-голяма бързина:

— Стой, стой! Спри, иначе ще те застрелям!

Ударите ми из храстите трябваше да го накарат да повярва, че търча подире му. После се върнах при коня и измъкнах от джоба един от ремъците, които бях прибрал снощи след освобождението на Джафар. С този ремък вързах единия преден крак на коня за корена на

най-близкия храст и след това бързо пропълзях обратно в моето скривалище. Конят остана спокоен и продължи да си хрупа листата.

Аз приех, че червенокожият ще пробяга известно разстояние и ще се върне после предпазливо да вземе коня си, защото му беше крайно необходим, а и носеше на врата си неговия амулет, за който един индианец сто пъти би рискувал живота си. И дори предположението ми да беше погрешно и той се откажеше от коня, трябваше да върви след хората си пеша и аз можех да препусна след него на неговото собствено животно и да го настигна. Между листата имах отвор, който ми позволяваше да се озъртам на всички страни. Той сигурно нямаше да дойде от онази, в която беше побягнал и където мислеше, че го преследвам. Нея следователно оставих ненаблюдавана.

Ето, след приблизително пет минути видях точно пред мен един храст много леко да се помръдва. Клоните се разделиха и лицето на То-кай-хун се появи между тях. Той погледна към коня, не ме видя на поляната, следователно помисли, че още го търся, и дотича бързо. Не забеляза ремъка, възседна и поиска да препусне. Конят не можеше да се подчини. Той потърси причината, установи, че единият крак е закачен, и скочи да огледа по-внимателно пречката. Когато се наведе, аз заставах зад него и казах:

— Знаех си, че То-кай-хун искаше само да се поразходи. Ето защо го оставих да се отдалечи и зачаках неговото връщане.

Той подскочи уплашено и се втрени в мен, изгубил ума и дума. Аз го погледнах ухилено в разкритеното лице и продължих:

— За да не тръгне обаче пак на разходка, искам да му покажа, че се намира при Олд Шетърхенд.

То-кай-хун беше оставил пушката да му се изплъзне от ръката, но посегна към пояса да измъкне ножа. Тогава юмрукът ми се стовари върху главата му и го срина на земята.

Първата ми работа сега беше да развържа коня му и да го яхна, за да видя дали ще ми се подчини. С трите пушки и индианеца в ръце не можех да се впускам в ездаческо изкуство. Той се противи само късо време, но бързо съзна, че съпротивата е безполезна. Аз слязох, метнах трите пушки на гърба, вдигнах вожда и го сложих, когато бях възседнал отново, напреко пред мен на коня, за да се върна по този начин при Джафар и Пъркинс.

Първо се вървеше трудничко през храсталаците, но когато оставих гората зад себе си, препуснах в галоп. Двамата ме видяха да идвам.

— Слава Богу! Ето те пак тук — викна ми Пъркинс още отдалеч. — Я гледай, ти имаш червенокож на коня! Кой е той?

— Виж го сам! — отговорих, когато пристигнах при тях.

— Аллах, Аллах! — възкликна Джафар. — Това е вождът с бялата коса, който искаше да ни убие!

— Някой друг не би могъл да ни бъде много полезен. Свалете го! Трябва да го вържем.

Докато връзвахме команча, аз разказах как ми се бе удало да го пленя. Спътниците издадоха всевъзможни възклици на удивление, на които трябваше да сложа край, защото видях, че То-кай-хун идва отново на себе си. Той отвори очи, изглежда ни един след друг и пак ги затвори. Трябваше да се опомни. Скоро обаче ги разтвори рязко, заби поглед с непримирима омраза в лицето ми и процеди със скърцане на зъби:

— Кучето ме залови, но моите воини ще ме освободят, като се върнат и го пребият със сопи!

На това оскърбление аз отговорих спокойно:

— Щеше да бъде много умно от страна на стария вожд на команчите, ако си служеше с по-учтиви думи. Неговият живот е в ръцете ми.

— Ти няма да ми го отнемеш, защото моите хора ще дойдат и ще те принудят да ме освободиш!

— Твоите шепа команчи? Pshaw!

— Те са десет пъти по седем! Ще ви смажат.

— Pshaw! Какви са седемдесет команчи срещу Олд Шетърхенд! — отвърнах аз, служейки си със самонадеяния начин на изразяване, който пред тези хора действаше убедително.

— Седемдесет силни бизона срещу едно болно куче! — продължи оня.

— Необходимо ли е да се присмивам над теб, дето носиш на главата си снега на старостта! В теб говори яростта на безсилието. Аз лежах посред тези седемдесет команчи, без сърцето ми да направи един удар в повече. Болното куче сред седемдесет бизона! Те не можеха да му сторят нищичко. То обаче отнесе в зъбите си най-силния

бизон. Как ли трябва да изглеждат нещата под твоите бели коси! Там би трябвало да е разумът на зрелите години, но май няма нищо друго, освен безразсъдството на хлапашкия период.

То-кай-хун не отговори. Беше посрамен и гледаше мрачно пред себе си. Аз се възползвах от паузата да претърся кобурите, висящи от двете страни на седлото му. Единият съдържаеше сушено месо и други провизии, муниции и разни предмети, които са крайно необходими на индианеца при бойни походи. Във втория бяха напъхани други неща. Първо измъкнах един портфейл.

— Той е мой — извика Джафар. — Съдържа бележки, документи и ордери.

— Погледни тогава дали всичко е налице!

Дадох го на персиеца. Той прегледа съдържанието и установи, че нищо не липсва. След това измъкнах кесията и часовника му. После се появиха разни неща, отнети от неговите слуги, водачите и накрая от Двамата Снафълс. Вождът беше запазил грабежа за себе си. Погледите, които ни мятеше, издаваха клокочещата в него ярост. Накрая той не можеше да се владее повече и ми кресна:

— Вземайте, вземайте! Веднага щом пристигнат воините ми, ще трябва пак да го връщате!

— Не. Не те ще дойдат, а аз ще яздя до тях, и те ще ми напакостят също толкова малко, както навремето, когато бях твой пленник, а вие, толкова много стотици воители, не посмяхте все пак да ми посегнете.

— Тогава ти подари живота на моя син и той помоли за теб. Така бе спасен твойт.

— Това не е вярно. Е, да, синът ти ми беше благодарен. Но живота аз си го имах и ние се спасихме, като те плених. Положението днес е подобно на тогавашното. Ти си мой пленник и аз ще ти кажа какво трябва да направиш.

— Аз съм То-кай-хун, вождът на команчите, и не се подчинявам на никой бледолик.

— Тогава си изгубен!

— Ти няма да посмееш да ми отнемеш живота. Нима не се гордееш със славата, че никога без нужда не убиваш човек?

— Горд може да не съм, но ме радва, че хората говорят така за мен.

— В такъв случай съм в безопасност при теб, защото ти няма да се упрекваш, че си убил То-кай-хун, вожд на команчите.

— Лъжеш се, защото за убийство и дума не може да става, а само за наказание.

— Наказание? За какво?

— Че си заловил бледолики и искаш да ги убиеш.

— Ти можеш да ме убиеш според законите на прерията само ако съм пролял кръв. Аз пролял ли съм?

— Действително, не мога да твърдя, че си убил някой бял. Но неколцина си пленил.

— За това обаче не се отсъжда смърт.

— О, напротив. Как се наказва кражбата на кон?

— Със смърт.

— А отвличането на човек? Това деяние по-меко ли трябва да бъде наказано?

— То-кай-хун плени бледоликите, но не ги е отвлякъл!

— Pshaw! Ако аз уловя и откарам един кон, който не ми принадлежи, това е конекрадство. Ти си заловил и откарал бледоликите, това е отвличане на хора. Ако аз те накажа за тая работа с куршум, никой няма да ми отправи ни най-малкия упрек.

— Но ти все пак няма да ме убиеш! — заяви оня упорито.

— Не се заблуждавай повече! Моето търпение ще се свърши, ако не се согласиш с предложението, което сега ще ти направя.

— Аз го знам. Не е необходимо да ми го казваш. Ти искаш да си имаш обратно пленените бледолики и в замяна да ме освободиш.

— Това действително е вярно. Какво ще кажеш по въпроса?

— Ти задържаш мен, а ние задържаме тях.

— Тогава си изгубен!

— Pshaw! Ти си Поразяващата ръка, който няма да пролее кръв. Ето защо пленниците ще останат в наша власт.

То-кай-хун мислеше, че ме превъзхожда, но аз бях сигурен в работата си. Пъркинс обаче се почувства възмутен от тази нагла упоритост и не можеше по-дълго да мълчи. Той каза гневно:

— Режи го по-изкъсо, сър! Много приказки, дето ги редиш с червенокожия, само го подтикват към по-голямо безсрамие. Той ще си получи добре заслужения куршум и после ние ще побързаеме след неговите хора, за да освободим белите. На тях в никой случай няма да

им се случи нещо. Необходимо е само да уведомим команчите, че сме спипали вожда им. Тогава те ще са принудени заради него да щадят пленниците. Не е нужно да знаят, че ние междувременно сме пуснали един куршум в твърдия му череп. Не се занимавай повече с него!

Аз кимнах и се обърнах към вожда:

— Ти чу какво каза този бял. Той има право и аз ще сторя каквото желае. Питам те значи за последен път, съгласен ли си с размяната на пленниците?

— Не — отговори той подигравателно. — Ха застреляйте ме, де!

— Ти мислиш, че няма да те застрелям, и имаш право. Хванал си се упорито за моята честност, но хитростта на Олд Шетърхенд май ти е още непозната. Аз ще те убия, но не тялото ти, а твоята душа.

— Моята душа? — попита оня удивено. — Как можеш да теглиш куршума на душата на някого?

— Ще ти покажа. Човек може така да простреля душата на един червен мъж, че тя да е изгубена за Вечните ловни полета. Мастър Пъркинс, бих желал да си доставя удоволствието малко да погърмя с револвера си. Ще бъдеш ли така добър да държиш нещото, по което искам да стрелям? Пристъпи насам, моля, и протегни ръка!

Оставих го приблизително трийсет крачки странично от вожда и наместих ръката му в хоризонтално положение: После отидох до коня на главатаря, смъкнах амулета, отнесох до Пъркинс, дадох му го в ръката и казах:

— Тъй, мастър Пъркинс. В тоя амулет е вложена душата на То-кай-хун, вожда на команчите. Аз първо ще я надупча с куршумите си, а след това ще изгоря торбичката, за да бъда съвсем сигурен, че вождът никога няма да пристъпи във Вечните ловни полета. После ще го пуснем да си върви. Та на тялото му значи нищо няма да се случи и никой няма да може да каже, че Олд Шетърхенд го е убил. Но той няма да има право да се върне при своите, защото неговото име ще угасне сред вълните на позора и той няма да има възможност да го придобие отново, като си набави нов амулет, понеже не е изгубил стария в битка, а той му е бил отнет с хитрост и така поруган, че никога вече няма да успее да възстанови честта на своя притежател.

Забелязах за свое задоволство, че планът ми е правилен. От ужас очите на То-кай-хун приеха втрепен, стъклен израз. Искаше да заговори, но от устата му не се отрони нито звук. После изблигна

дрезгав, гъргорещ крясък. Опита се да се изправи във вървите си и извика накрая, когато дигнах револвера и го прицелих към торбичката с амулета, с пронизителен глас:

— Стой! Махни оръжието! Не стреляй... не стреляй!

Аз не спуснах ръка, а задържах револвера в готовност за стрелба, но обърнах лице към вождата и запитах:

— Значи си съгласен, че честта и душата ти ще бъдат завинаги изгубени, ако сега стрелям?

— Да.

— И ме молиш да не го правя?

— Да. Махни оръжието!

Отпуснах ръката с револвера и обясних:

— Сигурно вече съзнаваш, че още не познаваш напълно Олд Шетърхенд. Но в моята доброта не си се измамил. Аз съм готов да проявя милост, ако направиш каквото поискам.

— Бледоликите ще бъдат разменени срещу мен!

— Pshaw! Това го поисках преди малко, сега обаче искам повече.

— Какво пак, какво? — бързо попита вождът, отново изплашен.

— Ти се мислиш за по-умен от мен и подигравателно отблъсна моето справедливо предложение. Аз останах спокоен, защото знаех, че ще претърпиш поражение. Олд Шетърхенд не е мъж, когото можеш да излъжеш. Моето искане сега е по-голямо. Решавай се бързо, иначе стрелям. — Насочих отново револвера към амулетната торбичка, която Пъркинс държеше нависоко, и продължих: — Съгласен ли си пленените бледолики да бъдат веднага освободени и да получат обратно своята собственост до най-дребния предмет?

— Да.

— Ще изготвиш ли сега един тотем, който е достатъчно само да покажа, за да ми бъдат те предадени без всяка опасност за мен?

— Ще го сторя.

— И никога няма да предприемеш отново нещо враждебно срещу тези мъже и също срещу мен?

— Но ти искаш прекалено много!

— Кажки „да“! Няма да чакам. Едно... две... тр...!

— Не стреляй! Обещавам и това.

— Едно голо обещание не ми е достатъчно. Каквото решим сега, ще скрепим с лулата на мира.

— Великия дух отвърна своята ръка от мен и ме предаде в твоя власт. Аз трябва да направя каквото искаш. Кога ще ме освободиш?

— Да те освободя? За това сега вече и дума не може да става. Аз ти направих предложение да те разменя срещу пленниците. В своето заслепление ти не се съгласи, а ми отговори с присмех и подигравка. Ето защо ти казах после, че моето искане сега се промени. Ти ще освободиш пленниците за това, че няма да унищожа амулета ти, но си оставащ мой пленник. Какво ще сторя с теб и дали по-късно ще те пусна, ще зависи изцяло от моята милост.

— С това не мога да се съглася — извика той изплашен. — Тяхната свобода срещу моята. Те са шест мъже, а аз съм само един. Значи аз давам повече от теб.

— И това го казва То-кай-хун, дето вярва, че е най-великият вожд на команчите? Аз не бих се поколебал да разменя свободата си срещу тази на неколкостотин червени воители. А ти се счита за по-малко ценен от шестима? Сега за свое удивление узнавам колко ниска стойност има един вожд на команчите:

Тези думи нямаше как да не го засрамят. Ето защо той опита да поправи извършената грешка, като каза:

— Знаеш, че това не са обикновени бледолики. Сред тях има изтъкнати воители.

— Точно по тази причина трябва да се чувстваш почетен, че притежанието ти за мен стои по-високо, отколкото тяхното за вас. Аз в никой случай няма да отстъпя от последното си искане.

— А аз изисквам свобода за свобода...

— Това щях да приема преди малко. Твоето държане обаче повиши моите претенции. Олд Шетърхенд не допуска току-така безнаказано да го подиграват. И тъй, съгласен ли си, или не?

— Не.

— Наблюдавай тогава какво ще се случи. Мастър Пъркинс, дръж високо!

Той го стори и аз натиснах спусъка. Торбичката се поклати, куршумът ми я беше „лизнал“. Вождът се разкрещя ужасен:

— Не стреляй повече!

— Значи искаш да изготвиш тотема?

— Да... Но тук нямам нищо, върху което да изрисувам писмото.

— Вие изразявате вашите знаци върху кожа и ги натривате с червена боя. Такава кожа ни липсва. Затова ще ти дам хартия и молив.

— Аз не съм се учил да пиша по маниера на белите. Не мога да правя „говоряща хартия“^[1].

— Не е и нужно, защото няма да я четат бели, а твоите воини. Ще ти дам няколко листа от моя бележник. Върху тях ще можеш да изрисуваш с молива фигурите си къде-къде по-лесно, отколкото да ги връзваш в кожа.

Той ме погледна замислено. По лицето му мина трепет на задоволство. Какво означаваше той, за съжаление разбрах едва по-късно. После забеляза:

— Както искаш. Ще опитам. Но сега не мога да го сторя, защото съм вързан.

— Ще ти махнем вървите от ръцете, за да можеш да пишеш.

Аз заставах близо до него, за да направя невъзможен опита му за бягство. Писа дълго, докато свърши. После ми даде хартиите, без дума да каже. Също така спокойно се остави да бъде пак вързан.

Трябваше да проуча внимателно тотема, защото ако не разбях един-единствен лукав знак, се излагах на опасност. Но не открих нищо, което можеше да породви подозрение, тотемът беше честен. Той се състоеше от малки групи фигурки, подобни на онези, които децата рисуват със своите необучени ръце. Първата група представляваше един лежащ на земята мъж с пера на главата, значи индиански вожд. Той беше вързан, а над главата му се виждаше знакът на То-кай-хун. До него стоеше една фигура, която във всяка ръка имаше пушка. Ръцете ѝ бяха в съотношение с тялото неимоверно големи, а над главата ѝ имаше още една, трета ръка. Така бях изобразен аз, Поразяващата ръка. От едната ми страна седяха две фигури. Едната имаше на главата си висок, окръглен калпак, тя трябваше да е Джафар. Другата беше нарисувана с високи ботуши — просто като бял. Тази група трябваше да каже: Поразяващата ръка, Джафар и още един бледолик са пленили То-кай-хун.

По подобен начин бяха издържани и останалите групи, с които вождът изразяваше какво трябва да стане според нашето споразумение. Вярно, искаше се, тъй като фигурите бяха детински нарисувани, много проникателност да се разгадае какво изобразява

всяка отделна, но разшифроваше ли се това, значението идваше от само себе си. Най-важното бе, че не намерих никакъв опит за измама.

То-кай-хун седеше и чакаше преценката за своето художествено произведение. Аз му я дадох с думите:

— Доволен съм от тотема, той съдържа всичко, което желая. Ние ще вържем вожд на команчите на един кон и ще последваме неговите воини към Макик Натун. Може би ще ги настигнем още преди да са пристигнали там.

— Няма да ги настигнеш, защото те яздят много бързо.

— Мисля, че на първо време няма да бързат прекалено много, за да можеш да ги настигнеш.

— Те няма да ме чакат, знаят, че обичам да оставам назад и да яздя сам. Ти няма да можеш да говориш с тях преди Макик Натун.

Откровеността, с която ми каза това, беше необикновена наистина, но аз нямах причина да я сметна за лъжа. Нищо не можеше да ни навреди, ако се водехме по това известие. Ето защо казах:

Тогава трябва да побързаме. Аз искам да освободя пленените бледолики по възможност още днес и поради това желая да говоря с воините на команчите преди стъмване.

Пъркинс трябваше да възседне коня на То-кай-хун и да вземе вързания вожд пред себе си. Сетне потърсихме дирята на неговите хора, за да я последваме възможно най-бързо. Когато я достигнахме, аз я прегледах и установих, че индианците действително са яздили бързо. Техният вожд беше казал истината. Пъркинс яздеше с него начело, аз и Джафар — след тях, защото исках винаги да го държа под око. Персиецът заговори за нашето днешно преживяване и за надеждата ни да избавим пленниците. Покрай другото рече:

— Вождът разбира английски и чува какво си приказваме зад него. Не е необходимо обаче да знае какво говорим. Няма ли да е по-добре да си служим с някой друг език?

— За мен е удобно! Но какъв?

— Ти си Кара бен Немзи ефенди, арабския го говориш като по вода. Да опитаме с него!

— Защо не с персийския?

— И него ли владееш?

— Достатъчно. Поне мисля, че ще се разбираме.

Колко се зарадва Джафар да може да си служи с матерния език! Той стана изключително оживен и се разприказва най-вече за своята родина и нейните порядки. Аз очаквах, че ще спомене нещо и за своя живот, но той не го стори. Знаеше, изглежда, за моята любознателност, защото в хода на разговора каза:

— Ти сигурно очакваш да заприказвам и за себе си. Но какво да кажа за мен тук, в тази страна, където съм чужд и не представлявам абсолютно нищо?

Когато не отбелязах нищо при тези думи, той сметна за уместно да продължи:

— Искам обаче да споделя, че стоя под закрилата на нашия владетел. Той е почитател на западното образование и от време на време изпраща няколко млади свои поданици в Западна Европа, за да добият там познания.

— Но подбира за целта само надарени хора.

— И комплименти ли можел да прави Олд Шетърхенд? Аз бях спокоен от милостта да видя очите на владетеля отправени към мен и бях изпратен в Стамбул, Париж и Лондон. Там, в Англия, престоях по-дълго време. Може би си чул, че шахът беше наскоро в Лондон?

— Четох във вестниците.

— При своето присъствие в столицата на Англия той си спомнил за мен и аз получих заповед да се явя пред неговия лик. Последницата от тази аудиенция беше разпореждането да се запозная и със Съединените щати. Когато се озовах от тази страна зад океана, не подозирах, че ще имам щастието да се запозная тук с неустрашимия Кара бен Немзи, за когото хаджи Халеф Омар толкова много ми е разправял. И още по-малко съм сънувал, че ще дължа на теб свободата и живота си. Виждам, че е много опасно да се пътува тук. Първоначално не исках да го вярвам. Ще престане ли опасността, когато оставим зад себе си царството на прериите?

— Не. В Скалистите планини ще стане още по-опасно.

Сега трябваше да му дам информация за Запада. За себе си той повече не спомена.

Защо беше така мълчалив? Някаква мисия ли имаше да изпълнява, за която не биваше да говори? Не беше вероятно, защото каква ли мисия можеше да води един персиец през Америка? Или пък беше толкова сдържан, за да се прави на важен? Това спрямо мен щеше

да е неразумно. Когато на две хиляди и петстотин географски мили отдалеченост от своята родина един ориенталец срещне мъж, с когото може да побъбри на матерния си език, то ще е глупаво от негова страна да се затваря пред този човек. Аз взех решение да не насочвам повече разговора за самия него.

[1] Така наричат индианците нашите писма. ↑

4. РАЗМЯНАТА

Яздехме бързо. Следата на команчите беше ясна и не трябваше да се бавим, за да я търсим. Индианците бяха яздили поне също толкова бързо, колкото и ние и, понеже не изчакваха вожда си, явно не се безпокояха за неговата сигурност. Имахме още два часа до вечерта, когато съобщих на двамата си спътници, че сме стигнали в близост до Жълтата планина. Тогава Пъркинс попита:

— Направо натам ли ще яздим?

— Не. Това би означавало да изгубим играта.

— Защо?

— Понеже вождът е при нас. Червенокожите не бива да го видят, преди да са освободили пленниците си, а може би не и после, защото аз не съм му обещал свободата.

— Но нали трябва да узнаят, че е наш пленник! Кой ще им го каже?

— Ти, мастър Пъркинс — отговорих сериозно, макар в действителност да се шегувах.

— Аз? — извика той уплашено. — Аз да занеса тотема? Да пазя добре вожда, е десет пъти по-лесно, отколкото да отида при воините му, за да преговарям с тях. Много ме е страх, че тогава ще извърша някои глупости, с които и вас ще изложам на опасност.

— Това вече е казано така искрено, както аз обичам. Но след като си толкова недосетлив, как мога тогава да ти поверя вожда?

— Това можеш, сър! — врече се той облекчено. — Ние ще ти предадем вожда при твоето връщане точно така, както си ни го оставил.

— Да, така ще бъде — потвърди Джафар. — Аз не съм страхливец, не съм и онова, което хората наричат будала.

Да, той навярно не беше нито глупав, нито страхлив. На него имаше повече доверие отколкото на Пъркинс. А и какво ли можех да направя? Един от нас трябваше да отиде при индианците, а това беше риск, за който се искаше мъж на място. За тая работа не ставаше нито

персиецът, комуто напълно липсваха познания за тукашните порядки, нито Пъркинс, който не притежаваше никакъв кураж. Та бях принуден значи да им поверя вожда.

Познавах мястото, където се намираха гробовете на вождовете. Макик Натун имаше от южната си страна една вгънатост, чиито стени се изкачваха доста стръмно. Гробовете, четири на брой, лежаха един до друг при западната страна на тази местност, в която дървета не растяха, а само храсти. Зад „залива“ от жълтата скала ромолеше един извор. Там вероятно се бяха разположили индианците на бивак. Теренът в близост до гробовете беше открит. Раслите там някога храсти бяха изчезнали вследствие състоялите се тук възпоминателни тържества. Затова пък храсталакът продължаваше да се разстила надясно и наляво, т.е. на изток и запад покрай подножието на планината — обстоятелство, което ми предлагаше голямо предимство. И тъй, тази вгънатост на Макик Натун беше мястото, където трябваше да се реши съдбата на пленниците. Вярно, в случая моят живот висеше на един-единичък косъм, защото дори ако индианецът би бил склонен на кое да е друго място за мир, то при гробовете на неговите паднали в битки предводители го управлява само омразата, изпълва го само чувството за мъст и ето защо всъщност това място бе зле избрано по отношение нашите намерения, защото не можехме да си стоим и чакаме спокойно, при положение, че пленниците на другия ден щяха да бъдат екзекутирани.

Ние следвахме дирята на команчите, додето Жълтата планина израсна северно от нас и имяхме да яздим до нея още може би половин час. После се отклонихме западно от нея, яздихме най-напред паралелно с планината и след това се насочихме към нея, но спряхме, преди да я достигнем.

— Още тук ли трябва да слезем? — попита Пъркинс.

— Да — отговорих. — Ако яздим до планината отсреща, където има храсти и дървета, по време на моето отсъствие можете ненадейно да бъдете нападнати. Там е достатъчен един-единствен червенокож, за да ви застреля двамата от засада и да освободи вожда.

— Хм, това е вярно!

— Тук, напротив, местността е открита и вие можете да видите още отдалече всеки, който приближава към вас. За едно внезапно нападение следователно дума не може да става. А и даже да дойдат

неколцина червенокожи, което не се очаква, ще можете да насочвате пушките си на всички страни и да ги държите в шах. Дори да предположим най-лошия случай, че заради числения им превес няма да можете да се отбранявате, заплахата, че ще убиете вожда им, ще бъде достатъчна да ги държи надалече от вас. Сега аз възнамерявам да отида при червенокожите и не мога предварително да кажа колко време ще бъде нужно да изпълня плана.

— Well! Ние значи оставаме на това място! Да се смъкваме от конете!

Слязохме и сnehме То-кай-хун от седлото. После аз лично го вързах така, че спокойно можех да се отдалеча. Когато Джафар и Пъркинс вързаха конете за колчета и седнаха при команча, ги предупредих:

— Поддържайте добра стража! Не се вслушвайте в никакви приказки, молби и обещания от страна на пленника и не допускайте никой да ви приближи!

— Добре де! Ние ти пожелаваме в твоето намерение точно толкова голям късмет, колкото голяма ще бъде тук нашата бдителност.

Тези слова трябваше да ме успокоят, но когато седнах отново на коня си и продължих ездата, не бях съвсем сигурен. Срокът до настъпването на мрака възлизаше само още на час и половина. Искях през това време да освободя белите. Но тъй като знаех колко бавни и отмерени са обикновено индианците при такива преговори, трябваше сега да побързам. И тъй, държах в тръс направление към главатарските гробове и същевременно внимателно прегледах пушките и револверите си. Трябваше да мога да разчитам на тях, в случай че настъпеше нещо враждебно.

Преди малко споменах, че храсталакът продължаваше също западно край планината. За да бъде възможно най-късно забелязан, аз се придържах към неговите разклонения, където всеки отделен храст ми предлагаше прикритие. Така стигнах до вдатината и завих край ъгъла. Оглеждайки бързо терена, видях червенокожите да бивакуват в задния край при водата, значи така, както бях предположил. Само неколцина се намираха вляво при четирите гроба. Те бяха заети с украсяването им за утрешното тържество, като окачваха амулетите си по забодените копия. Конете им пасяха по-наблизо.

Бях видян още щом завих зад ъгъла. Един бял тук, на това свято за тях място! Сега, когато са изровили бойната секира! Това беше толкова нечувано, че най-напред настъпи дълбока тишина. После червенокожите изригнаха един наистина разтърсващ до мозъка на костите рев. Уловиха се за оръжията и се втурнаха към мен.

— Тихо, млъкнете! — надвиках аз воя. — Чуйте какво искам да ви кажа!

Същевременно развъртах вихрено тежкия мечкоубиец надясно и наляво, напред и назад, за да държа на разстояние неколцината приближили прекалено до мен. Така някои от тях влязоха в неприятно съприкосновение с приклада. Те засилиха крясъците си и опитаха да ме нападнат. Тогава един възрастен индианец надвика всички:

— Мълчете, воини на команчите! Маниту ни прати голям улов. Този мъж е най-прочутият сред всички бледолики. Утре той ще умре на кола на мъченията заедно с онези, които лежат там отзад.

Погледнах над червенокожите към задната страна. Там лежаха шестимата бели пленници.

Когато червенокожите се подчиниха на стария и млъкнаха, той продължи триумфиращо:

— Аз не разпознах веднага този бял мъж, защото той не носи облеклото на ловец. Чуйте неговото име, воини на команчите! То е Поразяващата ръка!

— Поразяващата ръка... Поразяващата ръка! — отекна наоколо удивено и същевременно заплашително. Но най-близкостоящите до мен неволно отстъпиха.

— Да, аз съм Поразяващата ръка, приятелят и братът на всички червени мъже, които обичат доброто и мразят злото — обадох се отново. — Аз няма да умра тук на кола на мъченията, защото То-кай-хун, вашият вожд, ме праща при вас. Аз идвам като негов пратеник и не е нужно да убивам оня, който се осмели да ми посегне, защото него ще го накаже То-кай-хун.

Изявлението прозвуча с такава крепка увереност, че очакваният ефект не закъсна. Очите им бяха враждебно отправени към мен, наистина, но като към враг, когото не смеят да нападнат. Старият пристъпи по-близо до мен и ми викна:

— То-кай-хун те пратил! Това е лъжа!

— Кой може да каже, че Олд Шетърхенд някога е излъгал? — попитах.

— Аз! — отвърна той.

— Кога и къде?

— Навремето, когато беше наш пленник и все пак ни се изплъзна.

— Ти лъжеш! Кажи каква лъжа съм изрекъл тогава.

— Не с думи, а с дела ни излъга ти тогава. Ти се правеше на наш приятел, а пък постъпи като наш враг.

— Говориш само лъжи. Не беше ли синът на То-кай-хун в моя власт? Не му ли подарих живота и го доведох здрав при вас? А какво възнаграждение получих в замяна? Вие се отнесохте с мен като с пленник! Чии дела бяха осъдителни? Моите или вашите?

— Ти си тръгна и освободи също другите пленници! — отвърна старият вече по-малко самоуверено.

— Те бяха мои спътници и съвещанието на вашите мъдри мъже ги освободи.

— Защото ти ги принуди с юмрука и пушките си. Ти не си наш приятел и брат и То-кай-хун не те е пратил при нас.

— Но е точно така, както го казвам: той ме прати тук!

— Можеш ли да го докажеш?

— Да.

— Уф! Как претендира гърмящата змия да докаже, че не е отровна? Отвори си устата и узнай дали ще те дарим с вяра!

— Вие ще ми повярвате, защото ще ви предам един тотем.

— Тотем? От То-кай-хун? Той остана назад. Защо те праща като вестител? Защо не дойде самият?

— Защото не може. Кой в негово отсъствие е предводителят?

— Аз.

— Можеш ли да разчетеш един тотем?

— Да. Неколцина от нас умеят.

— Ето, вземи.

Извадих листовете от джоба и ги дадох на стария. Той ги взе и заповяда на хората си:

— Обградете бледоликия и не го пускайте от това място! Той иска да ни измами. Тотемът се прави от кожа, а не от нещото, което

белите наричат хартия. Такава една хартия никога не може да бъде тотем.

Аха! Никога като тотем! Затова значи доволният поглед на вожда, когато му казах, че ще пише на хартия! Това картинно писмо нямаше валидността на тотем, то не ме закриляше! Е, аз въпреки това си имах достатъчна закрила. След думите на индианеца хората му отново се стълпиха по-близо до мен. Тогава аз взех карабината „Хенри“ в ръка и извиках:

— Назад! Не сте ли чували за тази омагьосана пушка, с която мога да стрелям непрекъснато? Който посегне към някое оръжие, ще получи куршум! Направете място! Аз не смятам да бягам, но ще ида там, където ми хареса!

Запънах петлето на магазинната карабина, взех я в дясната ръка *par pistolet*^[1], накарах врания да заподскача с къчове в кръг, за да ми отвори пространство, и го насочих после към мястото, където лежаха пленниците. Знаех какво можех да рискувам. Навярно нямаше човек сред команчите, който да не е чувал за моята „омагьосана пушка“. Тяхното суеверие ги караше да приемат карабината като оръжие, срещу което съпротива няма. Те я видяха готова за стрелба в ръката ми и се отдръпнаха. Едва когато бях минал през тълпата им, тръгнаха подире ми. Само старият се осмели да дойде по-близо и ми извика:

— При пленените бледолики ли искаш да отидеш?

— Да.

— Не можеш!

— Pshaw!

Продължих да яздя. Той приближи тогава още повече, протегна ръка към юздата ми и изкряска:

— Не по-нататък, иначе ще те пленя!

— Опитай! Кой ще дръзне на забрани на Олд Шетърхенд нещо, което му харесва да прави?

Спрях коня и насочих дулото на карабината към стария.

— Уф, уф! — прозвуча уплашеният му вик, с който изчезна в тълпата на хората си.

Някой друг на мое място щеше да бъде смъкнат от коня и овързан. На мен това обаче не се случи. Защо? Имаше няколко причини. Първо, те сега знаеха все пак, че съм пратен от техния вожд. Второ, въздействаше страхът от моята пушка. Трето, при тях аз се

ползвах с репутация, която правеше възможно едно такова рисковано дело. Онова, което при някой друг щеше да бъде наречено безразсъдна дързост, при мен бе просто само отчитане и използване на обстоятелствата. И накрая, четвърто, моята поява бе подействала направо слисващо. Стореното от мен беше в техните очи не държането на един безумно дързък мъж, а действието на една личност, снабдена с по-могъщ амулет.

Насочих коня отново към задния план, откъдето екна към мен силният вик:

— Олд Шетърхенд! Слава, Богу! Да видя теб тук, е най-върховното чувство!

Не дадох отговор на тези думи на Джим Снафъл, защото не исках да възбудям още повече червенокожите. Спрях при скалната стена в близост до белите, слязох от коня и седнах, облегнат на стената, така че тилът ми беше защитен. Индианците образуваха полукръг около мен, но на почтително разстояние, тъй като все още държах карабината готова за стрелба. Поне временно се намирах в безопасност. Възрастният индианец сега отново се показва. Аз му махнах и го подканих:

— Нека сега моят червен брат прочете тотема! От него той ще разбере, че съм дошъл да спася То-кай-хун, вожда на команчите, от смърт.

— От смърт! — попита той уплашено. — В опасност ли се намира?

— В много голяма. Ако не се върна при него във времето, което ние, белите, наричаме половин час, той ще умре.

— Уф... уф... уф! — отекнаха стъписани възгласи от полукръга.

Старият седна точно срещу мен и се зае да „дешифрира“ листата. Аз огледах лицето му по-внимателно, отколкото го бях сторил досега. Той вероятно беше умен, може би дори хитър подглаватар. След малко вдигна глава и ми хвърли пронизващ поглед. Беше разгадал първата група фигури и сега знаеше, че вождът му се намира в мой плен. После продължи мъчителното разчитане на тотема.

От този момент повече мускул не трепна по лицето му. Когато остави и последния лист настрана, той дълго гледа замислено към земята... Сетне отново ме погледна, и то по такъв начин, че ако не бях толкова сигурен в плана си, сигурно щях да се уплаша.

След това даде знак на един червенокож, създаващ впечатление за силен и ловък мъж, да седне при него. Те заговориха тихо помежду си, при което нито единият, нито другият поглеждаше към мен. Това продължи доста време, докато вторият стана и пристъпи обратно в полукръга.

Тоя странен ефект на тотема нещо не ми се понрави. Аз бях очаквал голяма възбуда, придружена с яростни заплахи към моя милост, а сега това спокойствие! То започна да ми става зловещо, защото траеше доста дълго. Старият все още не казваше нищо и гледаше безмълвно в земята пред себе си, а червенокожите стояха около нас, впили жадни погледи в него, без той да сложи край на напрегнатото им любопитство. При това положение вече трябваш да го попитам:

— Разбра ли червеният ми брат тотема на вожда?

— Да — потвърди той.

Стана полека, като отправи към хората си странното за мен разпореждане:

— Случило се е нещо, което никой не би счел за възможно. Моите братя веднага ще го чуят, но нека не казват нищо, а да се държат спокойно. Това е моя заповед, от която зависи животът на нашия вожд.

След това се обърна отново към мен и попита:

— Поразяващата ръка ли плени То-кай-хун?

— Да — заявих аз.

— Вождът беше ли ранен?

— Не.

— Имало и двама бели, единият е онзи, който вчера ни се изплъзна така тайнствено при реката?

— Да.

— Какво ще стане с То-кай-хун?

— Ще умре, ако до четвърт час не бъда при него. Та премисли значи добре заповедите, които той ти дава върху тотема си!

— Той ми казва, че искаш да го освободиш. Срецу какво?

— Срецу шестимата пленници. Но положението е друго. За да спаси амулета си, той иска да ми даде тези шестима пленници. Кога той също ще получи свободата си, това ще зависи от моята доброта.

— Така е изобразено на тотема. Но ние не сме длъжни да се подчиняваме на този тотем, защото той не е от кожа. Това То-кай-хун

знае много добре.

— Тогава той ще изгуби живота си.

— Той няма да умре. Поразяващата ръка е умен бледалик, но този път сбърка в сметките си.

— И този път съм прав, можеш да бъдеш сигурен в това.

Казах го, за да го подведа към някое непредпазливо изявление. Поведението му говореше за някакво коварство, което исках да открия. Удаде ми се да постигна намерението си, защото той отговори:

— Той греши, това ти в скоро време ще разбереш. Почакай само, докато се посъветвам с най-възрастните от тези воини!

— Тогава побързайте, защото, когато изтече посоченият срок, вождът вече няма да може да бъде спасен.

Въпреки тази подкана той избра бавно няколко червенокожи, с които седна на тихо съвещание. Останалите се държаха съгласно заповедта му спокойно, но святкащите погледи, които ми мятаха, свидетелстваха за възбудата, в която се намираха.

„Той греши, това ти в скоро време ще разбереш“ — гласеше отговорът му, който беше много важен за мен. Той възнамеряваше нещо, което аз не биваше да зная. Може би то вече беше в ход! Но какво? Това можеше да е само освобождаването на вожда. В случай че то успееше, Джафар и Пъркинс попадаха в плен, а аз щях да бъда убит тук.

Ако вторият вожд действително имаше такъв план, съвсем не беше трудно да го осъществи. От тотема знаеше, че при вожда можеше да има само двама стражи. Поставеният от мен срок му казваше приблизителната отдалеченост на мястото, където държахме То-кай-хун. А това място много лесно можеше да бъде намерено. Необходимо бе само да се проследи оттук обратно моята диря. Ако предположението ми беше вярно, нещата зависеха сега само от това дали Джафар и Пъркинс ще действат, както им бях заповядал.

Старият увещаваеше тихо и настойчиво другите съветници, които не можеха да се въздържат да не ми хвърлят някой друг изпълнен с подигравка поглед. Това и неговото лукаво лице подсилиха у мен убеждението, че разсъждавам правилно. Същевременно той си играеше с листата, разперваше ги и отново ги събираше. Свикнал да мисля за всичко, аз забелязах сега, че един лист липсва.

Аха, дали не беше го дал на червенокожия, с когото първо беше говорил? Това е могло лесно да стане, без да го видя. С тази хартия нямаше да е трудно да подведат двамата ми спътници към някоя непредпазливост. Необходимо беше само един червенокож да приближи, като държи листа нависоко и каже, че той идва от моя страна и съдържа указания. Достраша ме. Трябваше да разбера какво става. Не знаех колко червенокожи се намират тук, исках да ги изброя. Понеже седях на земята, не можех да ги обгърна с поглед, така че станах. За да изглежда това движение възможно по-безобидно, бръкнах в кобура на седлото и извадих парче заешко, което бях сложил там. Започнах да ям, като оставях очите ми да се плъзгат по индианците.

Те бяха застанали нащрек. Но като ме видяха да се храня, не придадоха на тази промяна на положението ми никакво значение. Един бял, който спокойно ядеше, макар да се намираше във вражи индиански бивак, сигурно не възнамеряваше нищо, бъдещо опасения. И тъй аз ги преброих — липсваха пет човека, сред които червенокожият, с когото старият първо бе говорил. Трябваше ли спокойно да изчакам какво ще се случи? Не! Ако вождът беше свободен и имаше време да стигне до бивака, ние губехме играта. Удадеше ли ми се обаче да го срещна по път, то вероятно щях все още да мога да поправа грешката.

Макар да седях преди малко, бях задържал мечкоубиеца напреко на гърба и карабината в ръка, така че бях принуден да посягам към пушките и с това преждевременно да привлека вниманието върху себе си. Фактът, че старият бе изпратил само петима воители, явно бе основан на съображението, че аз щях да забележа липсата на по-голям брой. Само пет, това ме успокои донякъде. Но толкова повече стояха тук и техните стрели щяха да засвирят подире ми!

Ето че старият даде знак на още неколцина воители да седнат при него. Това насочи погледите към въпросното място, докато към мен никой не гледаше. Възползвайки се от този благоприятен миг, аз се метнах на седлото, пришпорих коня и полетях сред индианците. Умишлено насочих врания към мястото, където стояха най-нагъсто, защото колкото по-голяма бъркотия причинях, толкова по-късно щеше да им дойде на ума да ме преследват.

Прегазих пет-шест, съборих още толкова и се насочих после към ъгъла, от който бях дошъл. Безмълвни в първия миг от изненада,

воините надигнаха после див вой. След това вероятно са хукнали към конете си. Но аз вече прелетях край ъгъла и се понесох по собствената си диря. Един поглед ми каза, че петимата команчи действително са я следвали.

Тук време за бавене нямаше. Смушках врания към най-голяма бързина. Летяхме като хала през редкия храсталак. След известно време се насочих навън, за да мога да хвърля един поглед към откритата равнина. Аха, една група ездаци се задаваше оттам в галоп към планината и шубрака! Значи номерът на петимата команчи беше минал. Те бяха освободили вожда си и бяха пленили Джафар и Пъркинс. Сега следователно имах шестима червенокожи пред себе си и шайка от над шейсет зад гърба си. Но аз не се двоумих.

Касаше се да пипна отново вожда и да освободя двамата си спътници. Конете, разбира се, не можех да пощадя. Те трябваше да се простят с живота си, ако исках да постигна своята цел. Продължих да препускам до мястото, където следата извеждаше от храстите на открито поле. Там спрях коня и го погалих по шията, за да го накарам да стои спокойно, защото не биваше да дам някой погрешен изстрел и също така малко трябваше да сляза, тъй като може би щеше да се наложи да пожертвам един-двама червенокожи. Щеше ли да дойде групата на мястото, където се намирах? Да, те язدهа в тръс към мен. Вече можех да различа лицата им.

Начело яздеше вождът, притиснал с ръка пушка към коляното. Следваха го трима червенокожи един до друг, после се появиха двама, водещи за юздите коня, на който седяха заедно Пъркинс и Джафар. Когато приближиха на около четиридесет крачки, насочих карабината. Конят ми стоеше неподвижен като зид. Първият изстрел улучи животното на вожда. То направи още няколко скока и се преметна. Не можех да видя в какво положение е изпаднал То-кай-хун, защото очите ми бяха насочени към конете на неговите хора. Още пет изстрела и те рухнаха бързо един след друг. Едва сега погледнах отново към вожда. Той лежеше под животното си и се опитваше да се измъкне. Пушката му беше изхвърчала от ръката надалеч. Двама индианци се гърчеха още по земята. Другите трима се бяха изправили и се пулеха уплашено към мястото, откъдето бяха дошли изстрелите. Аз нададох бойния вик на индианците и се понесох в галоп към тях. Като ме видяха, те не помислиха за съпротива, а хукнаха да бягат. Двамата други хукнаха

след тях, крещейки високо. Бях се отървал от тях и пратих подире им още два сплашващи изстрела.

Сега към вожда! Той тъкмо се беше освободил и се изправи. Профучах с коня край него и го ударих с приклада, който го свали. То-кай-хун остана да лежи в безсъзнание. Сега можех да помисля за спътниците. Конят им беше спрял, понеже не можеха да го насочват с вързаните си отзад ръце. Краката им бяха пристегнати към стремената. Сkochих бързо, прерязах им ремъците и казах:

— Ще говорим по-късно, сега трябва да изчезваме! Зад гърба си имам вероятно над шейсет преследващи ме червенокожи. Подайте ми бързо вожда!

Метнах се отново на седлото. Те слязоха и вдигнаха То-кай-хун. Аз го сложих пак напреко пред мен и после потеглихме в галоп по равнината. Не беше минала половин минута, когато чухме зад себе си многогласен вой. Поглеждайки назад, видях преследвачите. Те току-що бяха напуснали храсталака, бяха стигнали при застреляните коне и забелязали петимата си другари, които бяха спрели своя бяг и наблюдаваха отдалече моите действия. Като видяха вожда в ръцете ми, удвоиха яростния си крясък и полетяха в разпилян строй подире ни.

— The devil, те ще ни настигнат! — затрепери от страх Пъркинс.

— Няма да го допусна — успокоих го аз. — Страхът ти е без всякакво основание, защото сега ние спечелихме.

— Дано даде Небето, макар да не знам по кой начин.

— Нека не бързаме прекалено много! Моето намерение по-скоро е да ги оставя да дойдат по-близо.

Преследвачите бяха толкова далече зад нас, че можех да ги достигна с мечкоубиеца, но не с карабината. Ето, че вождът започна да се размърдва. Трябваше да спрем, за да го вържем, и поради това слязохме. Свързахме му ръцете на гърба, при което той дойде напълно на себе си. Видя хората си да идват и поиска да се възпротиви, та да ни отнеме скъпоценно време. Опитът му обаче остана безуспешен, защото се намесихме енергично и безцеремонно.

— Сложете го да седне върху коня на мистър Джафар — помолих — и го вържете там здраво!

— Защо на коня? — попита Пъркинс.

— Защото тогава воините му ще видят каква прекрасна цел предлага на моята пушка.

То-кай-хун съзна, че заплахата ми е сериозна, и се подчини. Неговата съпротива все пак ни беше задържала и команчите бяха дошли значително по-близо.

— Те ей сега ще бъдат тук! — проплака Пъркинс.

— Напротив, те ей сега ще спрат — отвърнах. — Аз ще ги помоля най-учтиво.

Същевременно прицелих мечкоубиеца и изстрелях двете цеви. Два коня рухнаха и с тях ездачите им. Останалите червенокожи въпреки това продължиха да препускат. Тогава насочих карабината към тях и повалих с шест последователни изстрела също толкова коне. Индианците спряха и нададоха яростен вой. Аз се възползвах от случая да заредя отново и казах заплашително на То-кай-хун:

— Погледни слънцето, колко ниско стои вече! Веднага щом изчезне, ще те застрелям, ако дотогава не ми върнете пленените бледолики. Олд Шетърхенд никога не се кълне, но тези думи са като клетва. Не разчитай повече на моята снизходителност. Тя свърши.

Той ми се изхили с превъзходство от височината на коня и отвърна:

— Благоразумието ще ти го забрани. В твоите ръце аз съм един заложник, когото не бива да погубваш. Ти искаш да спасиш бледоликите и можеш да го сториш само докато съм в твоя власт. Та аз значи се изсмивам на заплахата ти.

Сега на свой ред му се ухилих в лицето и отвърнах:

— То-кай-хун се счита за умен и е убеден, че сега е победил с хитростта си Олд Шетърхенд. Но онова, което ти считаш за хитрина, е късогледство. Да, аз гледам на теб като на заложник, когото искам да разменя срещу бледоликите. Затова те подканих сега да осъществим размяната. Ти се противопоставяш и така сам си копаеш гроба. Свобода за свобода, живот за живот! Дадеш ли ми пленниците, ще те пусна. Не ми ли ги предадеш, значи искаш тяхната смърт. Само че тогава аз ще те застрелям. Тъй че не се пазари, ами използвай времето, защото тече. На слънцето му остават само още две длани ширина да залезе и тогава ще залезе също и твоят живот!

Вождът беше решил да стигне до края, защото продължи да чака, забил мрачен поглед в земята и без дума да обели, докато на слънцето му трябваше най-много минута да докосне хоризонта. Тогава Джафар вдигна пушката си и каза:

— Време е вече, мистър Шетърхенд. Кой ще стреля? Ти или аз?

— И двамата — отговорих.

— Не, и тримата — вметна Пъркинс. — Няма сами да се възползвате от възможността да освободите човечеството от тоя негодяй. Само дай знак, сър!

Подканата, при която той прицели пушката си към вожда, беше отправена към мен. Аз вдигнах карабината, насочих очи към слънцето и отговорих:

— Добре, съгласен съм. Целете се в главата му! Нека смъртта го споходи в слабия мозък. Сетне ще му смъкнем скалповия кичур и амулета и ще ги подхвърлим на прерийните вълци, та душата му да не може да се яви във Вечните ловни полета.

Когато То-кай-хун видя дулата на трите пушки насочени към челото му, остави съпротивата и извика:

— Не стреляйте! Готов съм да сторя каквото поискате.

— Викни на воините си да развържат пленниците и да ни ги пратят! — призовах го аз. — Преди туй обаче трябва да им бъде върнато всичко, което сте им отнели. Ако липсва дори най-дребният предмет, получавааш отредените ти куршуми.

— Те ще си получат обратно всичко. Но после ти ще ме освободиш ли?

— Да. Ще проявя милостта да те освободя, когато бледоликите пристигнат тук с всичко, което им, принадлежи. Ние ще скрепим споразумението с лулата на мира.

— Тогава нека повикам един от воините ми и да му заповядам какво трябва да направят.

— Направи го! Така ще е по-добре, отколкото ако даваш заповедите си от разстояние.

Той извика към хората си едно име и заповяда на мъжа да дойде при нас, давайки уверението, че нищо няма да му се случи. Индианецът се подчини на подканата и приближи недовърчиво с коня си. То-кай-хун му каза какво трябва да бъде извършено. Той беше видимо разочарован, но не възрази нито с дума и препусна обратно. Ние се загледахме след него много напрегнато за ефекта, който щеше да предизвика неговата вест върху индианците. Те се скупчиха в кръг около него. Скоро сред тях възникна неспокойно движение, но не се чу нищо. Те разбраха, че трябва да се подчинят, и се помиреха мълчаливо

с неизбежното. След известно време кръгът се отвори и видяхме пленниците да се появяват на конете си. Пушките им бяха у тях и те бързо яздеха към нас. Водеха и коня на Пъркинс. Двамата Гъгнивци бяха начело със своите мулета. Още преди да ни достигнат, Джим ми викна:

— Слава Богу, че сме отново при теб, мастър Поразяваща ръка! Казвам ти, това за нас е най-върховното чувство. И ако някога в живота си го забравим, нека ни разкъса първата срещната мечка! Нали, стари Тим?

— Yes. Смъртта тоя път беше се промъкнала дяволски близо към нас. Ама и ние можахме така глупаво...

— Не се коси, мастър Тим Снафъл — ухилих се аз, — и не говори за благодарност! Аз също вече повече от веднъж съм предприемал недоброволно пързаяне. Впрочем получихте ли си обратно вещите?

— Да.

— Всичко? Който забележи нещо да му липсва, да се обади!

Оказа се, че червенокожите бяха задържали само няколко дреболии. Това бяха предмети, без които спокойно можеше да се мине. И тъй, аз се отказах от по-нататъшни претенции, които бездруго щяха да доведат само до разтакаване и загуба на време, а вече започваше да се стъмнява. Снех вървите на вожда, така че той свободно можеше да слезе от коня. Другите освободени поискаха да се впуснат в обяснения пред Джафар и Пъркинс. Аз обаче им напомних да ги отложат за по-късно и подканих вожда да седне. Той го стори, аз седнах до него и натъпках моята лула на мира. Условиата, които бях поставил, бяха повторени и аз наблегнах особено на това, че той за в бъдеще трябваше да се въздържа спрямо всеки от нас от какъвто и да е враждебен акт. После извърших известните шест всмуквания, издухах дим в четирите посоки на света, към небето и земята и го подканих да направи същото. Той изпълни искането, върна ми лулата, изправи се и ме попита:

— Калюметът беше разменен помежду ни. Сега свободен ли съм?

— Да — потвърдих. — Можеш да се върнеш при твоите воини.

То-кай-хун се отдалечи няколко крачки. После спря, обърна се към мен и каза:

— Поразяващата ръка е най-хитрият измежду всички бледалики. Той познава обичаите на червените мъже почти както те самите. Но някои неща все пак още не знае.

След тези думи си тръгна.

— Чу ли го, сър? — попита Джим. — Това звучеше точно като закана. Прати подире му бързо един куршум!

— Дори и през ум не ми минава! Аз му подарих живота и свободата и ще удържа думата си!

— Но дали той ще удържи своята!

— Това си е негова работа. Ние трябва преди всичко да се махнем възможно най-бързо от тук. И тъй, възсядайте!

— Накъде ще вървим?

— Най-напред да се махнем от очите на червенокожи-те.

Те посрещнаха вожда си със същото мълчание, с което преди туй бяха приели неговата заповед. И никой не се приготви, когато напуснахме терена, да ни последва. След кратко време ние се бяхме изгубили от очите им.

Аз бях поел, понеже така изискваше естеството на местността, в посока на запад и я спазвах, докато стана напълно тъмно и не можехме да бъдем видени, в случай че команчите все пак ни следваха по петите. Тогава спрях и казах:

— Сега трябва да решим най-напред накъде ще яздим. Мистър Джафар, ти се каниш да ходиш нагоре към Ню Мексико. Имаш ли предвид някакъв определен път?

— Да — отговори Пъркинс вместо запитания. — Ние искаме да се отправим от Бийвър Крик към Хейдълстрейтс, ако знаеш мястото, сър.

— Бил съм вече там.

— Well. Но ние вече не се намираме при Бийвър Крик и следователно не е така лесно да се ориентираме, още повече че сега е нощ.

— Що се отнася до това, няма защо да се безпокоите! Аз ще ви водя, докато можете по-нататък да се оправите сами.

— Докато се оправим сами, сър? Не по-нататък?

— Не. Аз трябва да се насоча на юг и ако вие познавате пътя си, няма да имате нужда повече от мен. Тогава Джафар се намери:

— Възможно е да се откажем някак си от познанията ти за местностите, но не и от теб. Помисли от каква опасност едва-що се отървахме и какви още ни очакват!

— Че тук има опасности, ти е било добре известно, мистър Джафар, и ти си се подготвил също както трябва. Имаш трима водачи и двама слуги и като прибавим Двамата Снафълс, ставате осем човека, които няма защо да се плашат. Аз се спускам сам от планините Гро Вантър, кажи-речи все през територии на вражески индианци, и не съм проявил страх.

— Е, да, ама ти, сър! Не би ли могъл да останеш с нас поне докато сме в безопасност от команчите?

— Хм-м! Аз всъщност нямам време.

— Въпреки това те моля. За теб аз съм само чужденец и ти няма да принесеш една такава жертва заради мен, но го стори за твоя хаджи Халеф Омар, чийто гост съм бил!

— Yes, стори го, сър — вмъкна Тим Снафъл, който иначе толкова малко говореше. — Мога да ти докажа, че ще ни бъдеш много необходим.

— Тъй ли? Е, ами докажи го тогава, стари Тим!

— Лесно е да го направя. Вземи тези шестима джентълмени: чужденеца, двамата му слуги и тримата скаути. Не попаднаха ли те в ръцете на червенокожите?

— Така е.

— Значи признаваш, че една помощ ще им е добре дошла?

— Та нали имат вас.

— Нас? Pshaw! Двамата Гъгнивци! Досега сме се хвалили, че сме оправни, но сега вече не бих желал да го твърдя. Не се ли промъкнахме ние като ученици в ръцете на червенокожите? Не сме ли пак ние същинските помагачи на тези шестима джентълмени? Без теб утре всички щяхме да бъдем измъчвани до смърт. Това е доказателството, че ние още задълго ще се нуждаем от теб. Имам ли право, или не?

— Но, стари Тим, какво ти скимна? — провикна се тук Джим напълно удивен. Аз вече не те познавам. Ти през целия си живот никога не си нареждал толкова много думи една след друга.

— Well! И съвсем не ми беше лесно. Бих предпочел да спя с някоя мечка гризли в леговището й, отколкото да държа реч. Мислех си

обаче, че тя тук ще е необходима.

Джафар повтори молбата си, към която се присъединиха и другите и аз накрая заявих:

— Добре де, ще се съглася с вас. Ще ви придружа до границата на Ню Мексико, но ще го направя при едно условие.

— Какво е то? — попита Джим.

— Точно ще изпълнявате заповедите ми и няма да предприемате нищо, без преди това да сте ме попитали.

Джим се поколеба да се съгласи с това прямо искане, но затова пък брат му тутакси каза:

— Та това се разбира от само себе си! Щом Олд Шетърхенд е при нас, ние сме длъжни да подчиним волята си на неговата.

Джафар на драго сърце прояви съгласие, а двамата слуги нямаха думата. Пъркинс знаеше как беше сгрешил и не възрази. Другите двама скаути си бяха изобщо скромни хорица, които се радваха да смъкнат от себе си цялата отговорност. Те веднага се съгласиха и ето как Джим в крайна сметка се видя принуден да направи забележката.

— Не искам да се оправдавам. Мисля си само, че и аз притежавам уста, с която понякога да кажа някоя дума. И тъй, убеден ли си, че въпреки нощта ще намериш правия път?

— Да.

— И колко дълго ще яздим? Да не би непрекъснато до ранни зори?

— Не. Не бива да изисквам от вас такова усилие. Та нали бяхте вързани и вероятно не сте спали много.

— Това е вярно. Поне аз не склопих очи нито за миг и смея да призная, че днес непременно трябва да поспя час.

— Ти ще спиш и по-дълго. Ние ще яздим само дотолкова далеч, додето можем да приемем, че утре ще бъдем в безопасност от страна на команчите.

— Аха! Ти значи не им вярваш? Въпреки лулата на мира?

— Въпреки нея. Думите, които вождът накрая ми подвикна, наистина означаваха заплаха.

— Така си и помислих! Той заяви, че някои неща все пак още не си знаел. Де само да можехме да отгатнем какво имаше предвид команчът!

— На мен не ми е необходимо да го отгатвам, защото вече го знам. Ние пушихме с моя калюмет, но не с неговия.

— Нима се прави някаква разлика?

— Всъщност не. Между честни хора е все едно дали едната или другата страна ще достави калюмета. Наумил ли е обаче червенокожият някакво коварство, той не дава своята лула за церемонията, а пуши тази на противника си. После изтъква при даден случай, че споразумението притежава валидност само ако е засвидетелствано с неговия собствен калюмет. Вероломството, което е възнамерявал още от самото начало, поне от негова гледна точка е извинено.

— Значи това е имал предвид вождът? По тоя въпрос ти всъщност трябваше да помислиш!

— Помислих.

— Но все пак взе своята лула. Защо?

— Защото той тъй или иначе нямаше да даде веднага своята, а щеше да започне някак си да го увърта. Така щеше да мине време и той щеше да постигне намерението си.

— Какво намерение?

— Да стане по-тъмно. Ние нямаше да имаме вече възможност да наблюдаваме хората му и те щяха да могат да приближат и да ни нападнат. Той щеше да спечели играта. За да предотвратя това, предпочетох изобщо да не му искам лулата.

— Но сега То-кай-хун няма да удържи думата си, а ще ни преследва.

— Много вероятно. Но няма да ни намери, защото ние ще яздим сега толкова далеч, че червенокожите утре сутрин няма да могат вече да различат нашата диря. Ние ще ги заблудим, като ги подмавим в погрешна посока. Хейзълстрейтс лежи западно оттук. Ние обаче ще яздим на юг, и то толкова далеч, докато намерим здрава почва, по която да извием на запад.

— Well! Това е хитро, сър! Команчите ще ни следват на юг и ще се придържат към тази посока. Така ще се отървем от тях. Застани начело и ни води където искаш! Не е добре да се задържаме по-дълго тук.

— Не е, трябва да се махаме. Индианците видяха, че се отдалечаваме на запад, и е възможно все пак да им хрумне идеята поне

на известно разстояние да ни последват в тази посока.

— Да, и ние трябва да държим сметка за това, макар че нищо не могат да ни направят, понеже ще ги чуем още отдалеч.

Яздихме до полунощ на юг и едва тогава свърнахме под прав ъгъл на запад. Бях убеден, че ако червенокожите дойдеха някъде към единайсет часа в предиобеда на това място, нямаше вече да видят следите ни и следователно нямаше и да приемат, че сме бягали зигзагообразно като зайци. После продължихме още над час, докато ездачите дотолкова се умориха, че трябваше да спрем. Установихме се на бивак.

Мъжете още по път бяха изкоментирали без мое участие нашето последно приключение и следваше да се очаква, че бързо ще заспят. Аз определих само за вид последователността на стражата и поех първите два часа. Когато те изтекоха, не събудих следващия, а останах на поста си, додето денят настъпи. Тогава разбудих спящите, които ми бяха благодарни за тази малка жертва.

Джафар се беше снабдил богато с провизии, които бяха носени от едното товарно животно. То също беше попаднало в ръцете на команчите. Те бяха изяли една доста голяма част от припасите, но все пак беше останало нещо и то ни бе върнато. Та имахме значи какво да ядем и не се налагаше да губим време за лов, напротив, можехме след една кратка закуска веднага да потеглим.

Снощи бях яздил напред, без да участвам в разговора на другите. Не можех и да го следя, защото бе трябвало да насочвам заради тъмнината цялото си внимание върху местността, през която минавахме и към малкото звезди, които стояха по небето и ми служеха за пътеуказател. А и не се нуждаех да слушам какво си разправяха, понеже което сам не бях видял и чул, лесно можех да отгатна. Но тази заран, когато Пъркинс яздеше по едно време до мен, се възползвах от случая да го попитам:

— Вие вчера май забравихте какво ви бях поръчал толкова настойчиво, а именно да пазите добре вожда и да не позволявате да ви измамат с някоя хитрост.

— Знаех си, че упреците все ще дойдат, мастър Поразяваща ръка.

— Да не би да не сте ги заслужили?

— Хм-м! Ти днес можеш да си говориш както искаш. Сега, когато виждаш как е плавала тоягата, знаеш как е била хвърлена във

водата. Ние обаче не можехме да имаме представа.

— Pshaw! Вие се намирахте на открито поле и можехте да отблъснете всекиго с куршумите си. Вождът беше добре вързан и следователно безопасен. Сега можеш да си представиш колко бях изненадан, когато при връщането си видях какво е станало. И кой успя да я свърши тая работа? Няколко мизерни команчи, които толкова лесно можехте да издухате с пушките си. И дори това не бе необходимо. Достатъчно беше само да им покажете пушката си и те нямаше да дръзнат да приближат в обсега на стрелбата.

— Ние им ги показахме.

— И въпреки всичко бяхте изненадани и надвити? Как всъщност го нагласихте този майсторски номер?

— Глупавата хартия беше виновна.

— А-ха, помислих си го!

— Червенокожите ни заблудиха с нея. Когато им викнахме да спрат, ако не искат да получат куршуми, те слязоха от конете в обсега на пушките ни и единият ни показа някаква хартия, която държеше високо в ръка. Той ни викна, че ти си написал тая „говоряща хартия“ за нас и трябвало да ни я донесе.

— И вие повярвахте?

— Защо не? Той каза, че всичко било уредено и че ти си се намирал при пленниците, които щели да бъдат освободени веднага щом сме заведели вожда. Всичко това си бил написал на хартията. Ние значи трябваше да я прочетем и разрешихме на индианците да дойдат.

— Каква непредпазливост! Та нали е било достатъчно един да ви я донесе. На другите трябваше да забраните да приближават.

— Съвсем правилно, но кой ще ти мисли за такива неща, след като мошениците показваха написана черно на бяло хартия? Аз я получих и тъкмо се наках да я чета, те се нахвърлиха върху нас. При това бяха толкова бързи, че не намерихме време за съпротива и бяхме омотани във върви, преди изобщо да сме съзнали как сме се озовали в тях. Че освободиха вожда, сигурно можеш да си го представиш.

— Действително, но ще се пазя, докато сме заедно, да пиляя доверието си по такъв начин.

Пъркинс измърмори в брадата си някаква унила забележка и се Постара да се отдалечи от мен. Другите не притежаваха по-добра съвест от него. Всички бяха направили някаква грешка и понеже

мислеха, че ще запrikaзвам за тези неща, се държаха възможно по-далеч от мен, така че останах сам начело. Само Джафар дойде на няколко пъти до мене, за да сподели някое особено красиво място от своя Хафиз. Той често вземаше книгата в ръка и поради това често изоставаше, поради което трябваше постоянно да го извиквам.

По обяд позволихме на конете два часа почивка, а вечерта се разположихме на бивак край една застояла вода, единствената в този край.

Макар ние да не можехме да я вкусим, то поне конете можеха да пият от нея. Днес разпределих така стражата, че пропуснах себе си и можех да спя през цялата нощ; което за мен беше безусловна необходимост. Вчера аз също бях преуморен и изтощен като другите и можех сега да изисквам почивка, особено след като те през целия ден бяха предоставили на мен грижата за пътя и тяхната сигурност.

Всъщност ние можехме още тази вечер да се намираме при Хейзълстрейтс. Но понеже бяхме яздили първо пет часа на юг, загубихме толкова време, че можехме да пристигнем при споменатата местност едва утре по обяд. Когато достигнахме днешния си бивак, беше вече тъмно, така че не ми бе възможно да претърся неговата околност. Дори намиращи се по земята следи нямаше как да различа. Но пребродих растящия край водата храсталак и се убедих, че се намираме сами в тази местност.

На утрото се нахранихме. Конете бяха пасли през нощта наоколо. Моят вран жребец и сега бе зает да оскубва листата и младите леторасли. Отидох да го оседлая. При това погледът ми падна върху храста, от който конят беше ял, и веднага забелязах, че преди нас тук трябва да е имало вече хора и коне. Тръгнах от храст на храст и предположението ми се потвърди. Тогава потърсих следи по земята. Моите спътници забелязаха това и Джим Снафъл ме попита:

— Нещо изгубил ли си, сър? Ние ще ти помогнем.

— Нищо не съм изгубил — отвърнах. — Но търся следи от ездачи, които са били тук вчера преди нас.

— Ездачи? Тук? Как стигна до тази мисъл?

— Огледай прегризаните клонки на храстите!

Той го направи и после заяви:

— Прав си, мастър Шетърхенд, има разлика. Но това все пак може лесно да се обясни.

— С какво?

— Старите места са тези, от които конете ни са яли снощи, а новите — от сутрешната им паша.

— Погледни този клон! Той доказва, че не вчера вечер, а още преди това е бил откъснат, защото мястото на скършването е вече потъмняло.

— Тогава нали би трябвало и по земята да личат следи от крака и копита.

— Такива при всички случаи е имало, но те вече не са различни поради отпечатъците, които сме направили ние и конете ни. А и дори да не беше така, днес изобщо не бихме могли да видим следи, оставени вчера по обяд, освен ако не се намират покрай водата. Нека потърсим там!

Едва бяхме пристъпили до водата и всеки от нас нададе вик на изненада. Намерихме човешки и конски следи. Хората бяха носили мокасини, а конете не бяха подковани.

— Индианци, индианци са били! — извика Джим Снафъл. — Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — кимна запитаният, като се наведе да огледа внимателно и с религиозна всеотдайност отпечатъците.

— И те са били много! Ти какво ще кажеш по въпроса, мастър Шетърхенд?

— Да, не са били малко — отговорих. — Жалко, че вчера пристигнахме тук, когато беше вече твърде тъмно, за да забележим тези следи! Щяхме да можем да ги преброим.

— Не можем ли и сега?

— Едва ли! Аз преценявам, че са били далеч повече от трийсет. По-точно е невъзможно да се определи.

— Кои може да са били?

— Команчи, защото други в този край не се намират.

— Да не би То-кай-хун с неговите хора?

— Хм-м! Би било възможно. Но защо само ни е преследвал, а веднага след като го напуснахме, е потеглил и без забавяне и през цялата нощ е яздил директно към Хейзълстрейтс.

— Какво ще търси той там?

— Да, това се питам и аз. Той искаше все пак да изиграе бойния танц при гробовете на вождовете и да пита амулетите. Но тук ми

хрумва една мисъл! Той може да е узнал накъде възнамеряваме да се отправим.

— Това би трябвало да му го каже някой от нас.

— Действително.

— Но кой? Никой няма да е толкова глупав да му го издаде.

— О, що се отнася до глупости, то такива достатъчно бяха извършени. Може би пленниците са говорили помежду си за Хейзълстрейтс в присъствието на червенокожите си пазачи?

— Нито дума — отговори един от двамата пленени водачи. Другият го потвърди, а и двамата слуги се присъединиха към тези твърдения.

— Вие също не сте, нали, Джим и Тим?

— Не — заяви Джим. — Ние изобщо не можехме да говорим по този въпрос, защото научихме за Хейзълстрейтс едва когато вчера бяхме свободни и вече не се намирахме при команчите.

— В такъв случай съществува още една възможност, а именно мистър Джафар и мистър Пъркинс да са говорили за мястото вчера, докато аз яздох към червенокожите и те останаха сами при вожда.

Тук Пъркинс извика разпалено:

— Какво си мислиш за мен, сър! Аз не съм толкова побъркан, че да издам на том червен дявол нашия път!

— Значи и този вариант отпада. При това положение трябва явно да си имаме работа с някое друго команческо отделение. Откъде са дошли червенокожите, които са били тук, не можем да открием, тъй като следите вече не могат да се четат. Следователно остава да узнаем накъде са яздили, а и това ще бъде трудно или даже невъзможно.

Обиколих с коня в един широк кръг цялото място, ала напразно. Земята вече не показваше ни най-малък отпечатък. Въпреки това няхмахме причина да изпитваме по-големи тревоги освен тези, за които ни даваше основание обстоятелството, че тук изобщо са идвали индианци. Те бяха дошли от някоя си там посока и се бяха отдалечили отново в неизвестна посока. Но да приемем, че са яздили към Хейзълстрейтс, няхмахме основание. Трябваше обаче особено добре да внимаваме. Това бе всичко, което можехме да сторим.

И тъй, напуснахме мястото и стигнахме една равнина, която се изкачваше на запад и като широко, разстилащо се от север на юг плато. Тя водеше, както знаех, към местността Хейзълстрейтс, наречена така

заради лешниковите храсти, които се срещаха там в големи масиви и бяха толкова високи, че дори един доста значителен отряд можеше да изчезне сред тях. По път отново се наложи на няколко пъти да приканя Джафар към бързина. Този персийски ценител на литературата имаше очи повече за своя поет отколкото за местността, през която минавахме.

[1] Като пистолет (фр.) ↑

5. НОВИ ПРЕЧКИ

Яздихме до обяд, без да забележим следа от днешно или вчерашно човешко присъствие. Това придаваше сигурност на моите спътници, но на мен — не. Аз изпитвах дълбоко подозрение. На моя въпрос дали не е приказвал за Хейзълстрейтс, Пъркинс беше отговорил твърде усърдно, докато Джафар бе останал безмълвен. Това ми направи впечатление. Ако двамата се бяха разбъбрили, то То-кай-хун определено беше избързал пред нас, за да ни посрещне неочаквано. Познавах мястото, което най-добре подходеше за целта, и реших да се промъкна напред да го претърся. Когато видяхме първия лещак да се появява пред нас, можех все още да изчакам с тая работа, защото имахме да яздим още може би час, докато го достигнем.

Лещаците се появиха първо поединично и се съединиха после до малки, по-късно до по-големи групи, за да образуват накрая едно цяло, което формираше двете страни на едно възлизащо нависоко долинно стеснение. По неговото дъно течеше поток. Още от славното време на бизоните тук имаше една изровена бизонова пътека, която предоставяше възможност на ездача да мине през лешниковата гора. Тази теснина беше мястото, където То-кай-хун много вероятно ни дебнеше, ако изобщо се намираше насам. Тук можехме, без да подозираме, да попаднем на скрити зад храстите индианци и в миг да бъдем нападнати, ако не предпочетяха просто да ни застрелят по конете. Аз бях удвоил вниманието си още щом достигнахме първите храсти. По тази причина не можех да се интересувам какво става зад мен. Бях предупредил спътниците си за опасността и сега те трябваше сами да се пазят.

Яздехме тихо. Поради меката почва стъпките на конете ни едва се чуваха й само от време на време прошумоляваше закачен от някого храст. Бях напрегнал до крайност зрението и слуха си. Затова че внезапно чух нещо, което иначе вероятно щеше да ми убегне. Можеше да е някой природен звук, но на мен ми се стори като човешки глас, надал приглушен от разстоянието и шубрака вик.

— Пет, тихо, чух нещо! — казах, спирайки коня си. Да, ето че отново прозвуча ясно зад нас:

— Фарияд... Фарияд...!

Тази дума е викът за помощ в персийския език. Знае се, че човек, дори в чужда страна и макар напълно да може да си служи с тамошния език, в миг на изненада, страх, опасност надава вик най-често на матерния си език.

— Небеса! Къде е мистър Джафар? — попитах, тъй като не го видях.

— Изчезнал... — отново изостанал отговориха другите, а Пъркинс, който яздеше последен, прибави:

— Мислех, че е плътно зад мен.

— Непредпазливецът! Той се намира в опасност, защото извика за помощ! Трябва да се върна да му помогна.

Обърнах коня, за да поема обратно.

— А ние? — попита Джим Снафъл. — Тук ли да останем да те чакаме?

— Не. Ние не знаем къде се крият червенокожите. Може да се намират наблизо. Тръгвайте с мен.

Яздехме назад с най-бързото темпо, което позволяваше шубракът, ала пристигнахме все пак твърде късно. Когато стигнахме там, където храстите растяха все още раздалечено един от друг, видях на едно място по следата ни почвата изровена от конски копита.

— Дотук е дошъл мистър Джафар и тук е станало нападението — казах. — Вижте, тук една следа тръгва надясно в храстите! Това са дирите на един кон и трима мъже, които са носели мокасини. Те са стояли тук на пост, за да наблюдават приближаването ни. И не е трябвало да ни сторят нищо, защото сме били повече хора от тях. Но са видели, че персиецът е далеч зад нас и са решили да го заловят.

— Тези хитри дяволи!

Поведението им най-малко може да се нарече хитро, защото по тоя начин те се издадоха. Сега е почти сигурно, че се касае за То-кай-хун и хората му.

— Какво ще правим, сър?

— Трябва да освободим мистър Джафар.

— Като нападнем открито червенокожите?

— Да, в случай че другояче не става. Може би ще си помогнем и с хитрост. И в двата случая трябва да знаем къде се крият команчите.

— Тогава неколцина от нас ще се заловят с търсенето. Аз и брат ми ще тръгнем. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — кимна този.

— Не, не вие! — заявих. — Със съгледвачеството ще се заема аз. Когато То-кай-хун научи каква глупост са извършили съгледвачите, ще приеме, предполагам, че сме забелязали липсата на мистър Джафар и сме поели обратно. Той знае, че ще намерим следите от нападението, следователно ще бъдем предупредени и ще се изтеглим. Вероятно ще изпрати няколко души, за да узнае къде се намираме. Когато тези хора дойдат насам, залове ги, но без да вдигате шум! Пушките сега повече ще ми пречат, оставям тях и коня си при вас. Съзнавате навярно какво ви поверявам.

Тези думи изрекох с най-голяма бързина, защото не биваше да губя време. Та нали беше възможно да настигна тримата червенокожи с Джафар още преди да са достигнали скрития бивак на команчите. Ако това ми се удадеше, не се и съмнявах, че няма да ми представлява трудност да им отнема пленника. И така, дадох пушките си на спътниците и се заех с проследяването на дирята, която водеше странично в храстите.

Тримата индианци ни бяха забелязали със сигурност от по-рано. Те следователно не можеха да стигнат по правия път при своите, а бяха принудени да направят една обиколка, която много вероятно образуваше дъга. Ако следвах дирята им, трябваше също да направя тази обиколка и нямаше да ги настигна. Ето защо реших да скося дъгата.

Най-напред останах, наистина, по тяхната следа, за да опозная вероятната големина на тази дъга. Но после, когато бях наясно по въпроса, се отклоних от техните отпечатыци и навлязох по права посока в шубрака. При това трябваше да бъде максимално бърз, а пък не биваше и да ме чуят. Не беше лесно.

Когато изминах едно разстояние, възлизащо приблизително на петстотин крачки, отново се натъкнах на дирята, която се връщаше отстрани. Бях скосил дъгата и със сигурност се намирах в близост с команчите. В мига, когато видях отново следата, чух пред себе си шум и се ослушах. Отдалечаваше се. Тримата команчи с Джафар ли са били

току-що тук? Последвах ги колкото се може по-тихо. Само след късо време бях принуден да спра, защото чух гласове.

— Уф! — извика някой. — Вие идвате от тази страна и...

Не довърши, вероятно от удивление, че водеха един бял. Говорещият беше вождът То-кай-хун.

— Да, ние идваме отляво — отговори един от тримата и водим този бледолик.

— Та това е белият, който ни изчезна! Смъкнете го от коня и го вържете! Къде го заловихте?

— Видяхме да идва Поразяващата ръка. Другите бели бяха при него. Този обаче беше останал назад сам. Ние го изчакахме да дойде и го хванахме.

— Къде ви е бил мозъкът! Сега хубавият ни план е провален! Ние няма да уловим Поразяващата ръка. За какво ви беше тоя бледолик! Когато сте съгледали белите отдалеч, трябваше веднага да се върнете тук и да ми доложите. Те щяха да минат оттук и ние щяхме да ги изловим до един, защото те и понятие си нямаха, че се намираме тук. Сега обаче го знаят!

— Как ще са го узнали? — защити се един от червенокожите.

— Чрез вас! Те са забелязали, че този бял липсва, и са спрели да го изчакат. Когато той не е дошъл, са тръгнали обратно, защото е трябвало да разберат причината за неговото отсъствие. Ето как са стигнали до мястото, където сте го хванали. Той брани ли се?

— Да, но само с ръце. И това нищо не му помогна.

— От тази съпротива обаче са останали дири, които неговите спътници ще намерят.

— Ние се постаряхме да не направим никакви ясни отпечатъци.

— И дори никой да не ги забележи, Поразяващата ръка все пак ще ги види! Сега те са предупредени и навярно няма да ни бъде възможно да ги заловим. Злият дух ви е внушил най-лошата мисъл, която може да има.

Известно време не се чуваше нищо, той вероятно размишляваше. Аз се намирах близо до скривалището на червенокожите, можеше само няколко храста да има между мен и тях. Да бях дошъл минута по-рано, щях да срещна тримата по път и да освободя Джафар.

Ето че отново чух гласа на вожда:

— Виждате, че никой не идва. Поразяващата ръка е предупреден. Вероятно ще ни се изплъзне с хората си, защото от всички лисици, дето се скитат в саваната, той е най-хитрата. Затова пък ние ще държим толкоз по-здраво този бял тук! Поне той ще умре при Макик Натун край гробовете на вождовете! Сега трябва преди всичко да узнаем къде се крият бледоликите.

— Да ги потърся ли аз? — попита някой. — Нека То-кай-хун ми разреши.

— Не, аз самият ще отида. Нека моите братя бъдат много предпазливи и да внимават, докато ме няма! Поразяващата ръка също ще прати съгледвачи да ни потърсят, може би самият ще го стори. Ако бъдем предпазливи, ще ни дотича в ръцете. Та тъй, сега аз тръгвам и...

Повече не чух, защото не биваше миг по-дълго да оставам тук.

Правех си сметката по следния начин: вождът искаше да ни разузнае и се питаше коя посока ще поемем. Беше приел, че ще се отправя на търсене, и затова си зададе въпроса за посоката. От само себе си се разбираше, че ще следвам дирята, оставена от тримата команчи с Джафар. Ако искаше да ме спипа, трябваше и той да се насочи по тази диря. Следователно можеше с пълна сигурност да се очаква, че ще се появи там, където лежах. Аз исках да го заловя, но това нямаше как да стане тук, беше твърде близо до червенокожите, които при неговия вик щяха да му се притекат на помощ. Ето защо се оттеглих по-назад.

Сега лежах тихо и чаках. Минаха пет минути, десет минути... вождът не идваше. Дали пък не беше поел в друга посока? Едва ли. Такъв един стар, опитен воин трябваше да стигне до същото заключение, до което бях стигнал и аз. Може би беше още при хората си, за да им дава заповеди. Та почаках значи още пет минути и когато То-кай-хун все още не се мярна никакъв, се усъмних. Той беше казал все пак: „Сега аз тръгвам...“ и не биваше да приемам, че ще остане още четвърт час. Ето защо не се задържах по-дълго безполезно на това място, а побързах да се върна при спътниците, които за съжаление не притежаваха пълното ми доверие. Колко лесно можеха те, или поне един от тях, да извършат нещо необмислено!

Да, правилно! Каквото помислено, това и станало! Когато стигнах при тях, видях, че Джим липсва.

— И каква е тая работа, мастър Гъгнивец? Брат ти не е тук. Къде е? — попитах Тим.

— Замина — отговори той по своя едносричен маниер.

— Това виждам! Ама накъде?

— Към червените. Иска да припълзи до тях.

— Ама що за хора сте вие! Никой не биваше да се отдалечава!

— Той ще се върне.

— Аз все пак имах достатъчно сили и разум да узная каквото исках да зная. Вождът на команчите е на път да ни търси. Ако срещне брат ти, ще се случи нещо, за което той няма да може да се оправдае.

— Джим ще може да се оправдае.

— С какво?

— Като заловим вожда.

— Или оня него, което е много по-вероятно. Ако Джим беше останал тук, щеше да е необходимо само спокойно да чакаме, докато вождът дойде. Тогава щяхме да го пипнем. Трябва да тръгна след брат ти. Може би все още е възможно нещата...

Спрях по средата, защото чухме в посока откъм индианците храстите да се счупят, пукат и шумолят... Джим Снафъл. Беше много възбуден и кървеше от дясната ръка. Като ме видя, извика:

— Ти си тук, сър! Ах, ако беше с мен, сега щяхме да сме заловили вожда! А това щеше да е най-върховното чувство!

— Чуй, най-върховното чувство би било да мога да сложа ръка зад ухото ти и то как!

— Не се шегувай! Джим Снафъл не е мъжът, който ще се остави да му напишат по този начин нещо зад ушите.

— Щеше да е обаче много заслужено!

— Охо! С какво?

— С това, че си напуснал мястото, където ви оставих. Ние нямаме нужда от спътници, които действат на своя глава. Как ти хрумна?

— Исках да видя къде се крият червенокожите. Срегнахме се с вожда. Жалко само, че ти не беше с мен. Щяхме да пипнем червения нехранимайко!

— Къде налетя на нето?

— На триста крачки отгук. Аз пълзах тихо през храстите натам. Той пълзеше тихо през храстите насам. Не се чувахме и така изведнъж

се видяхме и малко остана да си ударим главите. След това тихомълком се сборичкахме. Той искаше да залови мен, аз — него.

— Но нито единия не е успял.

— Well, така е действително. Ама по-добре аз да не бях го заловил, отколкото той мен да заловеше. Беше хлъзгав като свинска мас, все ми се изхлузваше от ръката. Той държеше в ръката си нож, аз обаче не бях намерил време да измъкна моето острие. Трябваше значи много да внимавам да не ме прободат. Поисках да му изтръгна ножа и наместо дръжката в ръката ми се озова остро лезвие. Само едно малко порязване, но то бързо ще заздравее.

— Как всъщност се разделихте?

— Споразумяхме се. Червенокожият съзна, че нищо не може да ми стори, и аз на свой ред установих, че ще е по-добре да го пусна. Той скочи в гъсталака и аз скочих в гъсталака и ето как се отървахме един от друг, без да сме си казали farewell^[1]. Както казах, ако беше и ти, вероятно щяхме да го пипнем.

— Това можеше да стане съвсем добре, ако не беше решил да действаш на своя глава.

— Все пак трябва според нея да действам, защото друга нямам. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Но — отвърна запитаният съвсем противно на очакването на Джим.

— Не? Как тъй? — попита този.

— Мастър Шетърхенд е нашата глава. Можеше да си останеш тук!

— Я гледай! Значи и ти се разбунтува против мен?

— Yes.

— По-добре мирувай и виж как кървя! Вземи ленено платно от кобура на седлото и ми превържи раната! Станалото вече не може да се върне назад, защо тогава да хленчим? Ти какво ще речеш, мастър Поразяваща ръка? Ще ни нападнат ли червенокожите?

— Не ми се вярва.

— Тогава да обърнем пиката и ние да ги нападнем!

— Ние, неколцина мъже? А те вероятно са седемдесет!

— Какво вреди? Оказа се, че те се страхуват от нас.

— За това изобщо не става дума.

— А за какво?

— Не бих желал да проливам кръв.

— Значи отново хитрост? Твоят любим метод!

— Още не е сигурно. Боя се, че хитростта в края на краищата ще изгуби своята ефективност тъкмо защото съм принуден твърде често да я употребявам. Едва освободил един човек и ето че друг проявява неблагодарумието да попадне в ръцете на червенокожите. Трябва пак да се промъкна до тяхното скривалище, за да узная как стоят нещата там. Та сега значи тръгвам, но ви давам думата си, че ако отново липсва някой, като се върна, ще си яздя по моя път и ще ви оставя да правите каквото си искате.

И тъй, трябваше отново да навестя скривалището на команчите, но не биваше да го правя по стария път, защото на То-кай-хун можеше да хрумне идеята да остави засада. Понеже знаех къде се крият индианците, можех да се промъкна до тях от коя да е удобна посока. Предпочетох да стигна до тях от срещуположната страна — един обикновен път, който костваше време, наистина, ала предлагаше по-голяма сигурност.

Мина почти половин час, преди да стигна толкова близо до въпросното място, та в случай, че индианците говореха помежду си, да ги чуя. Наоколо обаче владееше най-дълбока тишина. Придвижвах се бавно, докато видях мястото да лежи пред мен. То беше... пусто.

Дали пък не беше някоя уловка? Описах един кръг и тогава видях, че команчите действително бяха го напуснали. Трябваше да ги последвам поне докато можех да бъда убеден, че наистина са напуснали Хейзълстрейтс. Та нали можеше да се касае за бойна хитрост. Вярно, приемах, че веднага са поели обратния път за Макик Натун, но при всички случаи беше по-добре да се уверя.

Тъкмо бях стигнал, следвайки новата диря въвн от потока, когато чух двукратния вик на Джим „Мастър Шетърхенд, мастер Шетърхенд!“ Понеже крещеше толкова високо, можех да бъда убеден, че няма да бъда чул от индианците. Ето защо отговорих също така високо:

— Какво има?

— Напразно търсиш. Ела бързо тук, ако искаш да видиш нещо!

Озовах се на подканата, като побързах надолу покрай водата. Когато ме видя да идвам, Джим посочи навън към откритата равнина и каза:

— Сър, ето къде препускат. Те бягат. Не е ли страхливо от тяхна страна?

Да, те яздеха там в северна посока, колкото бързо можеха да ги носят конете им. Преброих ездачите: с пленника бяха седемдесет и двама. Следователно То-кай-хун беше взел със себе си към Хейзълстрейтс всички свои бойци и за да може да го стори, беше качил онези червенокожи, чиито животни бях прострелял, на товарните коне. Тъй че сега при Макик Натун, където лежеше оставеният багаж, нямаше дори единствен команч. Тези мисли прелетяха през главата ми, докато гледах как препускат индианците.

— Страхливо е действително — отвърнах, — но причината за страха им е само моята магазинна пушка. Ако не я притежавах, сигурно щяха да се нахвърлят върху нас.

— Pshaw! Те се страхуват не само от карабината ти, а от нас изобщо. Дали са взели мастър Джафар със себе си, а?

— Да, взели са го!

— Неприятно! Ще тръгнем ли след тях?

— Веднага след като сме напоили конете си. Вероятно до утре вечер за тях няма да има вода.

— Не го вярвам. Червенокожите яздят на север и ако не се лъжа, там ще се натъкнат на река Саймерън, при която ние също ще стигнем, ако ги следваме. Там има вода.

— Червенокожите изобщо не възнамеряват да отиват на север — усмихнах се аз, — а да яздят обратно към Макик Натун.

— Знаеш ли го със сигурност?

— Да. Докато ти осъществяваше одухотворената си идея да потърсиш индианците, аз лежах близо до тях и ги подслушвах. Тогава вождът каза, че макар и ние да не сме бѐдели заловени, то поне мистър Джафар щял да бѐде отведен до Жълтата планина и измъчван там до смърт.

— В такъв случай трябва да бѐдем, доколкото е възможно, още преди тях там. После ще им измъкнем мистър Джафар. Поне каквото зависи от мен и моя брат за освобождаването на пленника, ще бѐде извършено. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — потвърди Тим.

Напоихме добре конете и поехме по обратния път. Губехме време, за което тайно в себе си се ядосвах. Ако спътниците ми ме бяха

слушали, отдавна да сме приключили с команчите.

Когато се стъмни, стигнахме отново при водата, при която бяхме пренощували вчера, и направихме там кратка почивка, за да позволим на конете да си поемат дъх. После продължихме, през цялата нощ, докато стана ден и починахме един час. Този път бяхме принудени да изискваме твърде много от нашите коне. На моя вран жребец напрежението сякаш не му правеше впечатление. Другите обаче се уморяваха все повече и повече и когато след една истински усилен езда видяхме отново пред себе си Макик Натун, силите им бяха към края си.

— Ето ни пак тук — въздъхна Пъркинс, като посочи планината. — Уморен съм като някое хайкаджийско куче. Само с три кратки прекъсвания съм висял на седлото в продължение на два дни и също през нощта, което дори за един уестман е постижение. Направо към гробовете ли ще яздим, сър?

— Да — отговорих.

— Това май ще бъде грешка.

— Не ми говори за грешки, мастър Пъркинс! Виж, там, вляво е мястото, където лежахте с вожда. Там се оставихте да ви забележат. Това беше грешка. А щом искам веднага да отида при гробовете, знам какво правя. За нашите коне трябва вода, а там е единственото място, където има. Значи при всички случаи трябва да се отправим натам. Ти навярно мислиш, че Макик Натун може да е заета от неколцина команчи. Случаят обаче не е такъв. При Хейзълстрейтс аз преброих червенокожите. Бяха в пълен състав. Жълтата планина следователно е свободна, ще намерим най-много изоставения багаж на команчите.

— Давам ти право, мастър Шетърхенд. Но ние все пак ще оставим там следи, които ще бъдат забелязани от червенокожите, когато после идат там.

— После? Какво разбираш под това после?

— Когато пристигнат. Тъй, както ние дойдохме тук, и червенокожите могат скоро да се появят.

— Не. Първо, команчите нямат причина да направят една такава продължителна езда като нас, защото определено са на мнение, че са ни заблудили и ние сме яздили след тях на север. И, второ, би трябвало да помислиш, че тъкмо за да ни заблудят, са направили една широка

заобиколка. Дори да са яздили бързо, колкото нас, няма как да са вече тук.

— Тогава навярно приемаш, че ще дойдат чак утре?

— Или днес през нощта, или едва утре. Тъй като индианците няма къде да намерят вода за себе си и конете, може да се предположи, че няма тепърва още и да бивакуват, а ще яздят направо насам. Ето защо съм по-склонен да приема, че можем да ги очакваме още през нощта.

— Well! И как ще успеем да освободим персиеца?

— Това сега още не мога да кажа. Трябва да изчакаме пристигането на нашите противници. Едва тогава ще можем да видим накъде трябва да насочим кануто.

— Но в такъв случай явно нямаш намерение да бивакуваме тук при гробовете и да ги посрещнем?

— И през ум не ми минава. Ние ще напоим конете и ще се отправим към някое място, от което ще можем да забележим идването на червенокожите, без те да ни открият.

Сега достигнахме до четирите главатарски гроба и слязохме от конете. Докато те отидоха на водопой, а ездачите тръгнаха напред-назад, за да раздвижат вкочанените от дългата езда крайници, аз внимателно огледах наоколо.

Имах намерение да се промъкна в бивака на червенокожите и да измъкна Джафар. Дали само хитрост и умение щяха да бъдат достатъчни, не можех да знам, но бях твърдо решил, ако се наложи да употребя сила, да си послужи с оръжия. Помощта на моите спътници изключих още от самото начало. Не исках пак да ми развалят работата.

Че ще ми се удаде да се промъкна до пленника, не се и съмнявах. Червенокожите не ни очакваха тук наблизо и дори да оставяха стражи, тяхното внимание щеше да бъде насочено само навън към саваната, защото трябваше да приемат, че едно евентуално безпокойство може да дойде единствено оттам, понеже от другите страни, както вече по-рано споменах, теренът беше обхванат от полукръг стръмно извисяващи се скали, които поне за през нощта изглеждаха недостъпни. Същевременно вземах под внимание, че команчите, като прериен народ, не са добри катерачи и следователно ще считат тези скални стени за непристъпни, докато аз може би щях да намеря някое място,

където е възможно да се спусна отгоре. Трябваше да поема този път, но саваната не биваше да приближавам.

Скоро намерих каквото търсех. Точно там, където при последното ми пребиваване пленниците бяха лежали и където и сега още лежеше увитият в завивки багаж на команчите, скалата беше най-много седем метра висока и после отстъпваше далеч назад, образувайки широка тераса, по която растяха няколко доста дебели дървета. Планинският скат над терасата се състоеше не от скали, а от плодородна почва, която носеше дървета и храсти. Той се издигаше доста стръмно, наистина, но аз видях, че дори през нощта катеренето и спускането нямаше да бъде прекалено трудна задача. Дърветата предлагаха предостатъчно опора за ръцете. Изкачеше ли се веднъж човек на издатината, можеше да върже ласото си за някое дърво и да се спусне долу.

Когато конете се бяха напоили, ние ги възседнахме пак и яздихме покрай подножието на възвишенията, докато намерихме едно място, което отлично подходеше за скривалище.

— Оставям ви тук, джентълмени — казах, — и ви поверявам коня и оръжията си. Не напускайте това място! Очаквам, че поне този път ще изпълните това, което казвам!

— Да тръгваш ли се каниш? — попита Джим угрижено.

— Да. Искам да потърся някое място, откъдето да мога да наблюдавам червенокожите, когато дойдат.

Премълчах намерението си, защото можех да очаквам да ми изиграят пак някой номер. И оня наистина отбеляза веднага:

— Тогава можем сигурно и ние да дойдем.

— Тъй! Едва съм изрекъл предупреждението си и ти вече се гласиш да ми прекосиш пътя. Нима ти е толкова трудно да се вслушаш веднъж в молбата ми?

Тук Тим Снафъл си пое дълбоко дъх, сякаш възнамеряваше да се впусне в някое дълго речовито изложение, и каза:

— Бъди спокоен, сър! Джим задължително ще остане тук!

— Обещавах ли ми го?

— Yes.

— И ще го задържиш, ако поиска да се измъкне?

— Yes.

— Също никой друг не бива да напусне това място!

— Well! Който понечи да бяга, ще се промъкна към него и ще му втикна ножа между ребрата. Аз се казвам Тим Снафъл и държа на думата си.

След тоя голям подвиг той си пое отново дъх и тупна с длан, за да придаде по-голямо значение на заканата, мястото, където беше втикнал ножа си в пояса.

— Благодаря, стари Тим! Това беше разумно казано. Надявам се да не се разколебаеш до връщането ми.

Тръгнах с убеждението, че днес няма да има ново объркване. Взех ласото със себе си и пяхнах в джоба няколко здрави ремъка.

[1] Сбогом! На добър час! (англ.) ↑

6. ПРИ ЖЪЛТАТА ПЛАНИНА

Не беше твърде рано за моето намерение, защото слънцето тъкмо изчезна и трябваше да побързам, ако исках още преди настъпване на пълния мрак да съм стигнал на скалния издатък.

Насочих се отново към гробовете на вождовете, но само приближих до там, където теренът ми позволяваше да се изкача. Стигнал на половината височина, тръгнах към лежащия над гробовете склон и се запусках по него. Отдолу това изглеждаше много по-мъчно, отколкото бе в действителност. Ако внимавах, можех да предприема обратния път и през нощта, без да се опасявам от злополука. Когато достигнах скалната издатина, имаше все още дотолкова светлина, че можех да различа разстилащото се под мен дъно на долината. Прегледах дърветата. Те бяха достатъчно здраво вкоренени за моето намерение и аз вързах края на ласото си за най-якото от тях. После залегнах.

Възможно бе сметката ми да се окаже погрешна. Какво ли не можеше да се случи, което попречи на команчите да дойдат насам или да направи невъзможно осъществяването на моето намерение! Но аз изпитвах онова чувство на сигурност, което никога ме не е мамило.

Час след час минаваше и звездите ставаха по-ярки. Според тяхното положение беше приблизително полунощ, когато най-сетне до ухото ми достигна от далечината някакъв шум. Заслушах се. Команчите ли бяха? Шумът приближаваше, беше тропот от копитата на много коне по меката почва на саваната! Да, това бяха те!

Скоро чух и гласовете им, а после бяха тук, слязоха от конете и запалиха няколко огъня. При тяхното зарево можех да правя наблюденията си. Хората се чувстваха толкова сигурни, че не им хрумна да претърсят терена. Конете бяха напоени и отведени после на известно разстояние, където се разпиляха и можеха да пасат. След това индианците се събраха на групи край огньовете, от които скоро до мен се издигна силна миризма на печено. Значи по пътя бяха попаднали на дивеч.

Видях и Джафар. Беше овързан и завлечен при огъня, който гореше най-далеч от мен. Индианците бяха уморени, защото тяхната езда беше по-дълга от нашата и също така напрегната. Поради това се държаха тихо и можеше да се приеме, че след яденето веднага ще си легнат да спят. Така и стана наистина. Вождът даде заповедите си, разпредели стражите и се оттегли от огъня при подножието на ската, където си легна отделно от своите хора и се уви в завивката си.

Моето внимание беше насочено към пленника и трябваше за съжаление да съзная, че намерението ми бе мъчно за изпълнение. Всички огънове угаснаха, неговият обаче продължаваше да бъде поддържан и край него седяха двама пазачи, които не си легнаха. Стражите се бяха отдалечили, бяха трима. Те много вероятно трябваше същевременно да следят и за конете и сигурно бяха поставени така, че да затварят лагерното място откъм саваната.

Бях възнамерявал да измъкна тайно Джафар. Под мен беше тъмно и следователно възможно да се спусна незабелязано по ласото. Ами после? Двамата пазачи непременно щяха да ме видят, когато приближех огъня. И дори тогава един бърз скок да ме отведеше до тях и да можех да ги поваля, те щяха да успеят да извикат. Щеше ли да ми остане обаче на мен време да освободя Джафар от ремъците? И как щях после да се измъкна с него? Навън към саваната? Там стояха постове! Или нагоре по ласото? Дори Джафар да умееше добре да се катери, сигурно всички червенокожи щяха да ни връхлетят още преди първият от нас да е могъл да достигне скалната площадка. Бях принуден значи да се откажа от този план, ако не исках да подхвърля и себе си, и него на най-голяма опасност.

Но какво да направя! Джафар трябваше да бъде освободен! Много просто! Та нали тук странично под мен лежеше вождът. Вярно, пак рискувах живота си, ако опитах да го заловя, но това все пак бе по-лесно, а ако номерът ми се удадеше, пленникът бе все едно спасен — двамата можеха да бъдат разменени.

След кратко размишление спуснах свободния край на ласото, което бе повече от достатъчно дълго, и заслизах като гимнастик по него. Вече долу, се ослушах известно време — нищо не помръдваше. Вождът лежеше отдалечен само на няколко крачки от мен. Трябва да спеше, защото иначе щеше да чуе причинения от мен лек шум. При спускането не бях могъл да предотвратя отъркване по скалата,

невисоко, наистина, ала доловимо все пак при това малко разстояние за едно будно ухо.

Сега залегнах и запълзах към То-кай-хун. Той лежеше с глава към скалата. Когато доближих ухо до лицето му, долових неговото леко, равномерно дишане. Надигнах се в полуизправено положение, склупих здраво лявата ръка около гърлото му и същевременно стоварих един юмрук по дясната страна на главата. Един спазматичен трепет премина по тялото му и той се отпусна неподвижен. Не се помръдна и когато сних ръка от гърлото му. Първата половина от плана ми беше успяла, сега се касаеше да измъкна вождата незабелязано навън. И тъй, изправих се изцяло, вдигнах го и го отнесох до мястото, където висеше ласото ми. Сложих го там отново на земята и погледнах към огъня на стражите. Там нищо не бяха усетили, но видях, че в този миг единият червенокож стана от огъня и се заотдалечава с бавни крачки от него в посоката, в която се намирах. Това можеше да стане опасно за мен.

Бях искал преди всичко друго да вържа вождата и да му запуша устата, но нямаше време, защото още преди да съм свършил, пазаът можеше да е при мен. Вярно, може би щях да съумея да го обезвредя, но дали това щеше да стане без всякакъв шум бе съмнително. Налагаше се следователно бързо да се махам оттук.

Ето защо прекарах края на ласото под мишниците на вождата, направих възел и се закатерих после по здравите, петкратно сплетени ремъци към височината. Със стигането си горе се огледах най-напред за пазача. Той вече се намираше наблизо. Ако продължеше да върви така, щеше да мине на разстояние може би петнайсет крачки от То-кай-хун. Аз мислех най-напред да пропусна пазача, но бързо изоставих тази мисъл, защото очите му все пак можеха да забележат липсата на вождата. В този случай щеше да си каже, че То-кай-хун сега се намира на някое друго място, което трябваше да си има причина. Следователно можеше да се приеме, че ще дойде насам. Затова побързах да изтегля зашеметения вожд горе при мен.

Не беше лесно и за съжаление скалният ръб, по който се потъркваше ласото, не беше от твърд камък. Той беше изветрял, едно парче се откърти и падна долу. Това създаде шум, който червенокожият чу. Той приближи с бързи крачки. Вождът висеше още може би на метър под мен и аз се разбързах да го издигна напълно, което не

можеше да стане без шум. Червенокожият го чу и притича бързо до скалата. Поглеждайки нагоре, нямаше как да не види въпреки тъмнината висящото на ласото над него тяло.

— Уф! — възкликна изненадано и се затича към мястото, където бе лежал вождът.

Като видя, че то е празно, пазачът дойде пак насам.

— Какво прави То-кай-хун там горе? — попита тъкмо когато изтеглях зашеметения през ръба на скалата. — Може ли вождът на команчите да лети?

Не последва отговор. Това възбуди неговото подозрение, защото ако човекът, който току-що бе изчезнал на височината, беше наистина вождът, то сигурно щеше да даде отговор на въпроса. Индианецът очевидно не знаеше как да се държи. Какво да прави? Да вдигне тревога? Вождът не беше издал звук и вероятно желаше неговото необяснимо изкачване на скалата да остане в тайна. Пазачът не знаеше значи да мълчи ли, или да разбуди с викове бивака.

Докато воинът се колебаеше, аз отвързах То-кай-хун от ласото, свързах му краката и пристегнах двете му ръце към тялото. За жалост, дойде на себе си. Ако не се налагаше да го изтеглям, вероятно щеше да остане по-дълго в безсъзнание, но при движението нагоре явно се бе допирал до скалата и това му бе помогнало да излезе от зашеметяването, в което се бе намирал. Още не му бях вързал здраво ръцете и се раздвижи. обстоятелството, че крайниците не искаха да го слушат, го доведе още по-бързо в съзнание и той отвори очи. Аз се бях навел над него и лицето ми бе толкова близо до неговото, че независимо от тъмнината ме разпозна в мига, в който обърканият пазач запита отново нагоре:

— Защо не отговаря То-кай-хун? Как се изкачи той горе и какво се кани да прави там? Никой ли не бива да знае, че се е отдалечил?

— Олд Шетърхенд е тук, Олд Шетърхенд! Той ме отвлеche! Помогнете! Изтичайте бързо край ъгъла на...

Аз му затиснах с лявата ръка здраво устата, опрях с дясната ножа на гърдите му и му прошепнах заплашително:

— Мълчи!

То-кай-хун знаеше, че няма да го намушкам, защото не биваше да го убивам, ако исках да ми послужи като заложник. За него бе важно да каже на хората си как да се държат, а това му беше възможно,

понеже можеше да си движи главата. Като я извърташе от едната страна на другата, той освобождаваше устата си. Аз бързо му я запушвах отново, наистина, но той пак успяваше да я освободи, и ето как се получиха низ от мигове, в които тя беше ту затулена, ту незатулена. Той се възползва от това да изкрещи надолу с неколнократни прекъсвания:

— Изтичайте край ъгъла... където можете... да се изкачите... аз лежа... тук на... скалата... и...

По-нататък не му позволих да продължи. Да му тикна сега един парцал в устата, нямаше да е възможно, защото той щеше да стисне здраво зъби. Трябваше отново да го зашеметя, което стана с един порядъчен юмручен удар.

Всички команчи се бяха разбудили. Щеше да ми е приятно, ако се бяха разкрещели. Но те се държаха толкова спокойно, което означаваше, че бяха разбрали всяка дума на вожда. Тъй като аз отново и отново му бях закривал устата, неговите викове бяха звучали като предупреждение за изключителна опасност. Това ги възбуди и когато той сега се умълча, нададох яростен вой, който сякаш бе невъзможно да излезе от човешка уста. Чух, че хукнаха в указаната от него посока. От само себе си се разбра, че за мен бе важно да не изпълнят неговата заповед. Ето защо викнах надолу, надвишавайки крясъка им:

— Стой! Спрете и чуйте какво ще ви кажа!

Ослушах се, не се чуваше нищо. Те значи бяха замрели по местата си и аз продължих:

— Аз съм Олд Шетърхенд и отново плених То-кай-хун. Останете ли спокойно в бивака, нищо няма да му се случи. Качите ли се обаче горе, ще го намушкам. Аз искам да освободя пленения бледолик. Когато стане ден, ще чуете какво искам от вас и вашия вожд.

Дълбоката тишина продължи да цари долу още за кратко. Индианците мислеха. После чух един глас:

— Олд Шетърхенд не убива вързани пленници. Нека моите братя сторят каквото заповяда То-кай-хун!

— Уф, уф, уф, хииии — отговориха му другите, като нададох бойния вик, и аз чух, че хукнаха.

Положението, в което се намирах, не беше за завиждане. Вярно бе, аз няхах намерение да посегна на живота на вожда. Заплахата ми да го убия не бе имала успех. Неговите воини се изкачваха. Но да нося

вожда и с този товар да се измъкна в тъмната нощ и при трудния терен, не беше дреболия. Е, да, ако всички бяха хукнали, изплъзването нямаше да ме затрудни. В този случай щях да се спусна пак с пленника от скалата, за да пребягам през изоставения бивак към равнината и в широка дъга да стигна до мястото, на което се намираха моите спътници. Колкото и дръзко да звучи това, щеше да е все пак безопасно. Но за съжаление някои от команчите бяха останали.

Пет-шест от тях се намираха край огъня при персиеца, за да го пазят още по-строго, а другите, може би повече от десет, стояха долу срещу скалата, отправили погледи нагоре към мен. Тук не можех да сляза.

И тъй, не ми оставаше нищо друго, освен да предприема опасното катерене. При това ръцете ми трябваше да са свободни, за да мога да си служа с тях. Бях принуден да нося вожда на гърба. Вързах го здраво. Когато това стана с помощта на ласото, пристъпих към оттеглянето, и то по пътя, който ме бе довел горе. Воят на индианците беше замлъкнал и аз не чувах нищо, освен шума, който причинявах самият, и който бе невъзможно да избегна. Колко често трябваше да се задържам за скалистите зъбери и дърветата, за да не се сгромоляя долу! Тогава прациях сухи клони, камъни се търкаляха в дълбината.

Червенокожите, които сега бяха толкова спокойни, можеха да го чуят. Те се изкачваха мълком нагоре, а вдиганият от мен шум показваше пътя. Единствената надежда, която имах, се крепеше на естеството на местността. Аз познавах пътя си, а на тях трябваше да е много по-трудно да преодолеят препятствията на непознатия терен. Така отивах по-нататък и по-нататък, вървейки ту изправен, ту пълзешком сред дърветата, ту изкатервайки канари или спускайки се по стръмни наклони, и всичко това с вожда на гърба.

За нещастие, устата на То-кай-хун не беше запушена. Сега съзнанието му се върна, почувствах го по движенията, които правеше. Но той не можеше да освободи ръцете и краката си. Можеше да движи нагоре-надолу крака, въпреки че бяха свързани наедно, като свиваше колене, и го правеше възможно по-енергично, за да ме блъска отзад в задколенните ямки. Тока значително затрудняваше катеренето ми, ала все пак напредвах. Сега пък му хрумна, че ще е по-добре да работи с уста вместо с крака, и той закрещя:

— Насам, воини на команчите! Тук съм! Мъкне ме на гърба си.

— Млъкни! — срязях го аз. — Говоря ти сериозно. Ако не кротуваш, ще ти забия ножа!

— Че забий го де! — отговори оня подигравателно. — А ще освободиш ли пленника, ако ме убиеш?

Продължи да крещи, като само от време на време правеше някоя пауза, за да си поеме дъх. При това положение действително щях да наля в ръцете на неговите хора. Ето защо измъкнах ножа, опрях острието на гърлото му и заплаших:

— Не престанеш ли веднага, ще ти прережа гръкляна!

Колко много разчиташе червенокожият на моята човечност, доказва това, че макар да чувстваше острието на шията си, пак зарева:

— Тук съм, команчи! Насам трябва да дойдете!

Нещо трябваше да се промени. Неговите викове не само показваха на хората му къде се намирам, но и правеше възможно да чуя стъпките им, ако ме наближаха. За трети път ли трябваше да зашеметя вожда? Щеше да се наложи да го развържа, защото го носех на гърба, и да изгубя скъпоценно време. Затова посегнах значи с ножа през рамо, допрях върха в горната част на гърдите му и натиснах, но не дълбоко.

— Куче! — ревна онзи.

— Още една дума и острието ще потъне до дръжката в тялото ти!

Тогава старият се умири, а аз спрях за няколко мига да се послушам. Нищо не се помръдваше. Но сега... да, ето, че до мен дойдоха неясни гласове, не от склона на планината, а от нейното подножие. Това ми издаде намерението на червенокожите. Изкачването им се бе видяло невъзможно, а гласът на техния вожд им беше издал, че се спускам с него надолу. При това положение бе необходимо само да чакат, докато сляза, и да ме заловят. Но те не знаеха мястото, на което това щеше да стане, затова бяха образували верига, която при моята поява бързо можеше да се съсредоточи. Оттам идваха и гласовете на команчите, които си подвикваха.

Сега зависеше дали индианците ще разтегнат редицата дотам, където лежаха скрити спътниците ми. Ако станеше така, положението можеше да стане опасно за мен. Защото не се знаеше дали на Снафълс ще се удаде, въпреки тяхната иначе разумност и енергия, да отблъснат враговете и прикрият спускането ми. Ето защо се страхувах много повече за тях отколкото за себе си. Сега бях изминал най-трудната част

от пътя и слизането протичаше много по-бързо отколкото преди. След десет минути можех да бъда долу. Тогава внезапно прокътят изстрел и един глас извика:

— Ето ти нещо за любопитството, червен мошенико! Сега знаеш кои сме!

Беше гласът на Джим Снафъл. Значи команчите бяха открили нашето скривалище. Ефектът последва веднага, защото първо неколцина червенокожи надигнаха вой, а сетне към тях се присъединиха и останалите. От това можеше да се разпознае дължината на образуваната от тях верига. След малко чух втори изстрел, и то отдалечен на голям отсек от мястото, където се бе разнесъл първият. Веднага след това прозвуча гласът на Джим:

— Тоя бумтеж ми е познат. Нали ти стреля, стари Тим?

— Yes.

— Ха така! Дай им да се разберат! Нека видим дали ще могат да ни доближат! Това за команчите ще е най-върховното чувство!

Изгърмяха още няколко изстрела, на които червенокожите отговориха с крясък. По него разбрах, че се отдалечиха. Бяха получили урок, от който си взеха бележка. И тогава из един път се озовах долу. Заварих само конете и един от двамата слуги на Джафар.

— Сам ли си тук? Къде са другите? — попитах.

— Тръгнаха — отвърна той. — Червенокожите дойдоха твърде близо и Джим Снафъл бе на мнение, че трябва да бъдат прогонени.

В този миг чух шумоленето на клони, приближиха крачки и Джим се появи.

— Избягаха — каза, без да ме вижда все още. — И навярно няма да се върнат веднага. — Ако само мастър Шетърхенд можеше да се върнеше скоро! От ония крясъци там горе не можеше много да се разбере. Звучеше почти като че ли...

Очите му се отправиха натам, където стоях. Той не довърши, приближи две крачки и после продължи:

— Zounds! Кой пък е тоя? Такъв дебелак като него...

— Той само изглежда толкова дебел — прекъснах го аз. — Всъщност сме двама, мастър Снафъл.

— Я гледай, ти ли си това, ти? — провикна се той зарадвано. — Слава Богу, че...

— Тихо, тихо! — предупредих го. — Ти крещиш, като че ли чак долу в Мексико трябва да те чуят. Нима не знаеш колко близо са до нас червенокожите?

— Близо? — ухили се онзи. — И през ум не им минава! Да-а, те бяха близо, ама вече не са. Видях ги със собствените си очи как побягнаха. Идваха ей така покрай подножието на планината, все един след друг. Искаха да образуват верига, за да те спипат. Само че ние ги разпиляхме.

— Успяхте ли?

— Yes, успяхме, и то как. Моят стар Тим е с другите по петите им. Аз обаче дойдох насам да те дочакам.

— Ако това е така, свършили сте добре работата си и аз ви дължа благодарност, дето ми смъкнахте червенокожите от врата. Ето ръката ми, мастър Снафъл. Убедих се, че мога да разчитам на вас.

— О, що се отнася до благодарността, тя изобщо не е нужна. Та нали вчера се забъркахме в една много опасна каша, от която ти ни измъкна. Но въпреки това... давай лапата! Казвам ти — да стисна ръката на Олд Шетърхенд, за мен е най-върховното чувство. А кой е мъжът на гърба ти?

— Свали го от мен! Нима не го разпозна по гласа? Та той ревеше достатъчно високо.

Джим поде пленника и когато развързах ласото, го сложи на земята. После го погледна в лицето и извика удивено:

— Zounds! Та това е То-кай-хун, старият дявол! Как го залови? Случайно навярно?

— Не, това ми беше целта.

— Невъзможно! Да не би да искаш да кажеш, че си тръгнал оттук с определеното намерение да задигнеш на червенокожите техния обичан вожд?

— Не е точно така. Тръгнах да измъкна мастър Джафар. Но не беше възможно, понеже бе зорко пазен. Тогава плених вожда, което е равносилно, защото да имаме него, е все едно да имаме мастър Джафар.

— Това отново е един майсторски номер от твоя страна!

— Този път не беше лесно... Но сега се налага да насочим вниманието си към други неща. Червенокожите ще са решени да освободят вожда си. През деня няма да посмеят да ни нападнат,

понеже се страхуват от нас. Но през нощта може да им се удаде някоя дяволия. Индианците знаят по изстрелите къде се намираме. Ние сме се установили тук в периферията на равнината, при подножието на планината. Необходимо е само да образуват една верига, която се изнася в полукръг отляво на нас в равнината и отдясно отново се натъква на планината, за да бъдем обградени, и червенокожите ще могат...

Думите ми бяха прекъснати от идването на Тим Снафъл.

— Чуй, стари Джим — каза той, — червените май... а, ето те и теб самият, мастър Поразяваща ръка! Кой лежи на земята?

— То-кай-хун — отговорих.

— Neigh-day! Ти ли го хвана?

— Да, да съобщиш нещо ли идваш?

— Yes, мастър Шетърхенд. Команчите май възнамеряват нещо ново.

— Защо мислиш така?

— Бавно се промъкват отвън по равнината.

— Чуваш ли, Джим, че имах право? Команчите започват да провеждат плана, за който говорих. Доведете бързо другите! Те трябва да дойдат тихо тук и да се приготвят за потегляне. Аз междувременно искам да им сложа юзда.

Взех карабината „Хенри“ и тръгнах между храстите навън към откритата прерия. Там залегнах и запълзах по радиуса на полукръга, който по мое предположение индианците възнамеряваха да образуват. Когато сметнах, че съм стигнал достатъчно далеч, спрях и зачаках. Да, правилно, ето че се зададох отляво — с приведена стойка, бавно, един след друг. Когато най-предният беше отдалечен само на четири крачки, дадох четири изстрела, но без да се целя по него или някой друг, и извиках:

— Назад! Тук е Олд Шетърхенд! Кой ще дръзне да продължи?

Прозвуча многогласен уплашен рев и червенокожите изчезнаха. Аз дадох няколко изстрела във въздуха, после станах и побързах обратно към нашето скривалище.

Сега там се бяха събрали всички спътници и Тим Снафъл попита:

— Ти стреля, сър. По кого?

— По червенокожите! Или си мислиш, че само съм си доставил удоволствието да сваля от небесата няколко звезди?

— Значи команчите действително са се промъкнали отвън?

— Да.

— И после?

— Побягнаха.

— В такъв случай можем да останем тук?

— Не, защото съм убеден, че ще повторят опита, само че на по-голямо разстояние оттук. И тъй, стягайте се и да се махаме!

Вождът беше чул всичко, което бе казано. Смятах, че нямам причина да го държа в тайна от него. Той не беше обелил нито дума, нито пък някакъв друг признак на живот бе дал. След като метнах пушките си през рамо и възседнах коня, накарах да ми го подадат и го взех пред мен върху животното. После потеглихме по равнината, докато достигнахме мястото, където при предишното ни присъствие бях разменил веднъж пленения вожд. Там слязохме, вързахме конете за колчета и насядахме по земята. Сега имах време да разкажа по какъв начин съм пленил вожда. Спътниците слушаха удивено. Още не бях свършил и откъм планината прозвуча многогласен вой.

— Това са червенокожите — каза Пъркинс. — Какво може да означава това красиво песнопение, мастър Шетърхенд?

— Отговорът е много прост. Макар прогонени от мен, те все пак са осъществили намерението си да ни нападнат. Обградили са скривалището ни и по даден сигнал всички наведнъж са нахлули в него.

— Само че птиците са излетели!

— Цяло щастие за нас, че е така. Команчите обаче са толкова вбесени, че вият.

Това вождът не можа да изслуша спокойно. Той изсъска към мен.

— Ти казваш, че вият от бяс. Аз обаче ти казвам, че ще завият от радост!

— Pshaw! — отговорих. — Техният вой е глупост, а твоите сегашни приказки са още по-глупави.

— Мълчи! Каквото То-кай-хун казва, никога не е глупаво. Той знае какво говори.

— А аз знам какво мислиш. Твоите воини си казват, че искам да те разменя за пленения бледолик и следователно на утрото трябва да

говоря с тях. Поради това няма да се отдалеча много от вашия бивак. Те се питат сега къде ще остана, за да преговарям с тях, и отговорът, естествено, гласи: там, където той веднъж вече преговаря с нас. И тъй, те ще се възползват от нощта да опитат още едно нападение.

— Уф!

— Това обаче няма да им се удаде — продължих, — макар ти да залагаш тук цялата си надежда. Ако не хранеше тази надежда, щеше да се откажеш от заплахите си. Виждаш, че изявлението ти е една също такава щуротия, както преди малко воят на твоите воини.

С пълна преднамереност си послужих с двете слова „глупост“ и „щуротия“. То-кай-хун беше нарушил думата си и трябваше сега да бъде толкова дълбоко посрамен, колкото това отговаряше на моите разбирания. Той нищо не отговори и аз продължих:

— Ти изобщо не заслужаваш някой воин да говори с теб, защото оскверни калюмета и не запази обещания мир.

— За мен е свещен само моят калюмет, твоят обаче — не. Защо не пуши с моя? Поразяващата ръка е още по-глупав от хората, които поругава.

— Аз не постъпих глупаво и лековерно. Ако бях пушил твоята лула на мира, даденото обещание щеше да е за мен също така свещено, както ако го бях скрепил с моя калюмет. Твоето лукавство ми беше известно и аз казах на спътниците си какво кроиш, ала въпреки това не те принудих да си послужиш с твоята лула наместо с моята. Не го извърших, понеже знаех, че няма защо да се страхувам от теб. Ти си един червей пред мен, който мога всеки миг да смажа с крак.

— Какво ще стане тогава с бледоликия, който се намира при нас?

— Pshaw! Не разчитай много на това! Аз бих освободил този бял, дори и ти да не се намираше в наша власт.

Беше ми ясно, че червенокожите скоро щяха да се промъкнат пак към нас. Какво щяхме да сторим против това, вождът не биваше да види. Ето защо се извърнах и започнах тихо да се съвещавам със спътниците. Гъгнивците, Пъркинс, другите двама водачи и аз смятахме да се отправим срещу евентуалните съгледвачи, докато двамата слуги щяха да останат при вождя. Ние шестимата залегнахме и пропълзяхме напред известно разстояние. После им дадох указания да се установят така, че да лежат на приблизително четирийсет крачки един от друг и да образуват една права, перпендикулярна на посоката към планината,

чиято среда заех самият аз в една още по-издадена напред позиция. На тази линия трябваше да се натъкнат съгледвачите, които щяха да бъдат изпратени да разузнаят.

И този път не бях се измамил. Бяхме лежали няма и половин час, когато чух Джим Снафъл да подвиква:

— Тук някой иска да се промъкне между нас. Дръж го здраво, стари Тим!

Двамата братя лежаха от дясната страна зад мен, първо Тим и после Джим. Огледах се и видях Тим да се затичва към една фигура, която току-що се бе надигнала от земята и се опитваше да се измъкне. Тя се носеше с дълги скокове към мястото, където лежах. Беше команч. Оставих го да наближи до десет крачки и се надигнах внезапно. Той спря стъписан в продължение само на няколко мига, но това време бе достатъчно да се озова с два скока при него, да го съборя и задържа, докато Снафълс ми помогна да го вържа. Той безмълвно се подчини.

— Пипнахме го! — радваше се Джим. — Дали пък не е имало и други с него, а?

— Доколкото познавам индианците, не, защото щяхме да ги забележим едновременно с него. Той е сам — отвърнах. — Да го отведем при вожда му и после да се махаме!

— Да се махаме? Накъде?

— Недалеч, до някое място, където няма да ни търсят. На мен току-що ми хрумна един план. Преди малко казах на вожда, че ще освободя пленения бледолик и без размяна. Това искам сега да сторя. Отивам при гробовете на вождовете, където лежи пленникът.

— Ама така ще се окажеш право в ръцете на индианците.

— Те не са там.

— Кой ти го каза?

— Съгледвачът тук. Той побягна от вас. Неговото намерение естествено беше да се спаси при своите пътници, а те трябва да са там, накъдето той тръгна. Приблужи към мен от ваша страна, отдясно. Значи червенокожите са вляво там отсреща, където са се установили, след като не са ни намерили. По-нататък си правя следното заключение: когато се намирах горе на скалата, долу се насъбраха повече от десет червенокожи, а шест бяха застанали при мистър Джафар. След като се отдалечих, това вече не е било нужно. При пленника ще има най-много двама пазачи, а с тях ще се оправя лесно.

Останалите са се присъединили към другите, които искаха да ни нападнат.

Когато пристигнахме при То-кай-хун и той видя новия пленник, впери в него дълъг, втренчен поглед, без обаче нещо да каже.

— Е, как стоят нещата с твоята увереност? Ще те освободят ли воините ти? Ние току-що заловихме техния съгледвач.

— Въпреки това те ще дойдат! — изшептя той.

Краката на То-кай-хун и съгледвачите бяха освободени, за да могат да вървят. После отидохме на друго място, отдалечено на почти два километра. Направих го по причина евентуалният вик за помощ от страна на вождата да не може да бъде чул от команчите. След като бях казал на спътниците си как да се държат, аз ги напуснах, за да приведа в изпълнение новия си план. Нашето ново бивачно място лежеше малко по-далеч от гробовете на вождовете. Докато стигна там, от пленяването на съгледвача щеше да е минал приблизително един час. Но въпреки това не се съмнявах, че червенокожите все още ще се задържат на предполагаемата позиция. Техният съгледвач бе отсъствал в продължение на час, но това още не бе причина да се усъмнят. Можеше да се приеме, че при гробовете няма да намеря голяма съпротива.

Предположението се оказа правилно, защото, когато пристигнах там и се проврях през храстите, виждайки все още горящия огън, съзрях при пленника да седят само двама пазачи. Беше добре, че бяха обърнати с гръб към мен.

Залегнах и запълзах предпазливо към тях. Сега вече нямаше храсти, а тревата беше толкова ниска, че не ми подсигуряваше никакво прикритие. Трябваше да се придържам към сянката, която двамата индианци хвърляха в моя посока. Беше трудно, но ставаше. Стигах все по-близо и накрая се намерих само на няколко крачки от тях. Тогава се надигнах тихо и застанах, изваждайки револвера, с два скока зад червенокожите. При шума от стъпките ми двамата пазачи се обърнаха. От изненада не отрониха нито дума, но проявиха присъствие на духа да посегнат към ножовете и понечиха да скочат.

— Останете седнали и не се помръдвайте, иначе ще ви застрелям! — наредих им аз.

— Уф, уф! — избълва единият. — Олд Шетърхенд!

— Да, аз съм Олд Шетърхенд. Ако не изпълните всяка моя дума, вие сте мъртви и вашият вожд също е изгубен. Оставете настрана ножовете!

Те се подчиниха. Аз отидох при Джафар и прерязах вървите му, докато държах с другата ръка пазачите в шах с револвера. След това подканих персиеца:

— Вземи тези ремъци и свържи с тях ръцете и краката на червените джентълмени!

Той се изправи да изпълни нареждането. Тогава единият червенокож заяви:

— Няма да ви позволя да ни вържете!

— Ако не ни се подчините, ще ви застрелям и ще ви взема освен това амулетите и скалповете, за да ги хвърля в огъня. Тогава ще видите дали ще бъдете допуснати във Вечните ловни полета!

— Ух! — извикаха те уплашено.

Те повече не се противиха. Моята закана беше сломила съпротивата им. Бяха вързани от персиеца.

— Ограбиха ли те, мистър Джафар?

— Да — обясни той късо.

— Кой държи вещите?

— Вождът. Но това са само дреболии. Онова, което имаше стойност, съм скрил в самара.

— Той е при нас.

Обръщайки се отново към двамата пазачи, казах:

— Виждате до какво ви доведе вашето коварство и вероломство. Пленникът ви е отново освободен, а То-кай-хун отново е в моя власт. Сега ние ще напуснем това място. Един от вас ще ни придружи, за да бъде свидетел на това, което ще уговоря с вожда, а после ще се върне тук като негов пленник. То-кай-хун ще язди с нас, докато се намерим в безопасност. Ето защо сега вземам със себе си неговия кон.

Джафар отиде да доведе животното си, а също и това на вожда, като донесе оръжията и другите там предмети от мястото, където бе лежал То-кай-хун. Аз освободих краката на единия от пазачите и му вързах ръцете здраво за стремето. Запуших устата на спътника му, че да не може да вика. После стъпках огъня и потеглихме.

Веднага щом се намерихме във на откритата равнина, персиецът даде израз на чувствата си:

— Сър, за какво ли не трябва вече да ти благодаря! Моят дълг към теб от ден на ден става все по-голям. Сега ти отново ме освободи.

— Но за последен път! — казах сериозно.

— Определено! Не мисля, че отново ще попадна в ръцете на тези дяволи.

— Ако си толкова непредпазлив както досега, това със сигурност ще се случи.

— Що се отнася до мен, няма да се случи.

— Надявам се. Слушай!

Зад нас прозвуча силен вой.

— Защо реват команчите така? — попита персиецът. — Да не би да са пленили нашите спътници?

— Не. Те се намират пред нас. Това е яростният вой на команчите, които са осъзнали, че не могат да освободят своя вожд. Те са се върнали в бивака и са установили, че ти си освободен и на това отгоре е бил отведен и един воин.

— Те ще тръгнат след нас!

— Нека опитат! Ти въпреки това трябва да си радостен, че моят номер мина, иначе днес щеше да изживееш последния си ден.

— Наистина ли мислиш, че щяха да ме убият?

— Без милост и пощада.

— Какви ужасни хора! И при нас живеят, разбира се, полудиви народи, от които човек трябва да се пази, но не са толкова кръвожадни като индианците.

— Аз мога от собствен опит да ти докажа противното. Колко често в Ориента са се домогвали до живота ми само защото не съм мюсюлманин. Индианецът обаче не знае религиозна омраза и е враг на белите единствено защото те искат да ги унищожат. Той брани своя живот, това е всичко.

— Кажете тогава какво лошо аз съм сторил на тези команчи?

— Първо, ти си бял, значи си техен враг. Какво е личното ти отношение към тях, за това не те питат. После, ти пътуваш през тяхната територия, без да си искал съгласието им.

— Какво против могат да имат?

— Да не би нищо? Мога ли аз например да пътешествам из Персия така, както го правиш ти тук?

— Разбира се!

— Наистина ли? Да лагерувам и спя, където си искам? Да се изхранвам, както си искам? Да прострелвам говеда, елени и други техни животни? Да отнемам прехраната на законните собственици на страната, без те да могат нещо да възразят?

— Хм.

— Да, хм! Няма ли още при границата ви всеки шейх правото да иска данък от всеки чужденец, който желае да премине през неговата територия?

— Това е вярно.

— Ако тук един вожд поиска нещо такова, ще получи куршум. Червенокожите са наброявали някога милиони и целият континент е бил тяхна собственост. От тези милиони е останала една жалка шепка, която е прогонвана безмилостно от едно място на друго. Кой тук е жестокият — червеният или белият?

Персиецът премълча, но възраният за стремето ми команч, който трябва сравнително добре да бе разбрал словата ми, извика:

— Уф, уф! И това го казва Поразяващата ръка, макар че е бледолик!

— Аз винаги съм го казвал.

— В такъв случай ти си един верен приятел на всички червени мъже.

— Да, такъв съм, а вие ще постъпите по-добре, ако не дотягате на мен и спътниците ми с вашето преследване.

— Аз бих искал да кажа това на моите братя, но не знам дали ще мога да се върна при тях. Ще ме освободи ли Поразяващата ръка?

— Да. Ти трябва да присъстваш, когато говоря после с вашия вожд. Стане ли това, ще те пусна да кажеш на воините команчи какво съм приказвал с То-кай-хун.

Междувременно бяхме близо до мястото, където бях оставил спътниците. Тъй като беше нощ и по откритата прерия нямаше точка, по която да мога да се ръководя, изсвирих. Беше ми отговорено, значи точно бях спазил посоката. Гласът на Джим прозвуча насреща ми:

— Хей, сър! Ти ли свириш, или някой друг!

— Аз съм.

— Успя ли... ха, та това са трима мъже вместо един! Мистър Джафар...

— Аз съм свободен! — прекъсна го персиецът, като скочи от коня. — Мистър Шетърхенд ме измъкна!

— Zounds! Това се казва номер! А кой е третият джентълмен? Команч? Това е далеч повече, отколкото можеше да се очаква! Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes — отговори брат му. Но противно на своя лаконичен начин на изразяване, добави: — Номерът е великолепен. Признавам, че ми взе ума.

— Взе ти ума? Това ще трябва да го забраня, защото да имам брат без разсъдък, за мен няма да е най-върховното чувство.

През това време аз бях слязъл. Когато То-кай-хун видя, че наистина бях довел пленника и един команч, даде да се чуе едно ядно „уф!“, но иначе не каза нищо. Спътниците поискаха да знаят по какъв начин съм успял да освободя Джафар. Аз им обясних:

— Когато имаме повече време, ще научите. Сега преди всичко трябва да говоря с То-кай-хун. Искам да се подсигурия срещу едно повторно нарушение на думата. И се обърнах към вожда:

— Нека То-кай-хун чуе моите думи! Той не удържа думата си и би трябвало за това да го убия. Животът му е в ръцете ми, но искам все пак да му го подаря. Само че няма да го освободя веднага, защото той отново ще ни последва.

— Няма да ви последвам — обади се онзи.

— Добре го казваш, но аз не вярвам на никоя от думите ти. Който е излъгал веднъж Олд Шетърхенд, него той никога вече не дарява с доверието си. Ти ще яздиш с нас, вързан на коня! Твоите воини няма да ни следват, а ще чакат тук завръщането ти! Веднага щом забележа, че са тръгнали подире ни, ще те застрелям!

— Уф! Те няма да искат да останат тук.

— Ще трябва да останат, защото ти ще им го заповядаш.

— Кой ще им го каже?

— Воинът, когото доведох.

— Уф! Ти ще го освободиш?

— Да. Но ние ще потеглим още сега. Преди това ще взема амулета ти у мен. Ако съм доволен от теб, ще си го получиш обратно и ще можеш да се върнеш при своите. Не действаш ли обаче по моя воля, ще унищожа амулета ти.

— Ще удържиш ли наистина думата си и ще ме пуснеш ли да си тръгна с амулета?

— Да.

— Как ще постъпят другите бледолики?

— Обещавам ти да пратя куршум в главата на онзи, който действа против моето обещание.

— Вярвам ти! Нека подкрепим това с лулата на мира!

— Всъщност не е нужно, тъй като Олд Шетърхенд удържа думата си и без калюмет. Но нека бъде както ти казваш. Ще изпушим лулата на мира, но твоята. Знаеш защо!

След извършването на тържествената церемония То-кай-хун даде на своя воин поисканата от мен заповед. Аз развързах мъжа и той бързо изчезна в нощната тъма. Заловеният преди това съгледвач го придружи. После прибрах амулета на вожда в джоба си. Вързахме То-кай-хун на неговия кон и яздихме през цялата нощ, докато в предиобеда конете ни бяха толкова уморени, че трябваше да им позволим почивка.

По време на тази пауза Джим Снафъл направи предложението един от нас да се върне и проучи дали командите не идват след нас. Аз не го сметнах за необходимо, защото бях убеден, че те ще изпълнят този път заповедта на своя вожд. Касаше се не само за неговия живот, а, което беше къде-къде по-важно, за неговия амулет.

Три дни по-късно достигнахме границата на Ню Мексико и за мен бе крайно време да се отделя от групата, за да поема в първоначалната си посока. Развързах ремъците на То-кай-хун, върнах му амулета и му казах, че е свободен, но да не използва свободата си за осъществяване на своя първоначален план по отношение нападението на поселищата, защото ще намеря средства и пътища да предупредя белите. Той потегли с коня си, без дума да каже. Аз повторно му бях подарил живота, но бях убеден, че при една евентуална среща ще се отнесе с мен като с враг.

Сбогуването с Пъркинс и двамата водачи, които нищо не бяха успели да постигнат, беше кратко. Джим Снафъл ми протегна двете си ръце и каза:

— Сър, по пътя ние бяхме понякога на различно мнение от теб. Но един умен човек трябва да притежава разсъдък, ако иска като по-

разумен мъж разумно да постъпва. Затова признаваме, че ти винаги имаше право. Ще ни простиш ли?

— С удоволствие, драги Джим.

— Благодаря ти. Как го каза? Драги Джим? За това ти благодаря още един път специално, защото да бъдеш наречен „драги Джим“ от Олд Шетърхенд, е най-върховното чувство. Не мислиш ли същото, стари Тим?

— Yes!

— Well! В такъв случай се разделяме като приятели и за нас ще бъде голяма радост, ако те видим отново. Ние ще яздим още известно разстояние с мастър Джафар, може би до Санта Фе, където той ще намери добри водачи. Та остани значи със здраве, мастър Поразяваща ръка, и не забравяй двамата стари Гъгнивци!

Аз му стиснах ръката, подадох десница също на брат му и обещах:

— С удоволствие ще си спомням за теб. Или трябва да те забравя, драги Тим?

— No! — отговори той късо, но развълнувано, обърна коня си и препусна подир другите.

Сега при мен остана само Джафар.

— Сър — каза, — сега не искам да изброявам всичко, което ти дължа. Но много бих желал да мога да ти се отплатя. Може ли да го считам за възможно?

— Хората казват, че всичко е възможно.

— А дали пак ще посетиш отново шаммар арабите?

— Не обещавам, но не е изключено.

— Ще стигнеш ли до Персия?

— Възможно не.

— Можеш ли да ми определиш по кое време?

— Не. Аз съм като птица без гнездо, тя лети ту тук, ту там.

— В такъв случай не може да се определи кога и къде можем да се срещнем. Какъв съм сега, е без значение, какъв ще бъда дотогава, не знам. Но съм убеден, че ще чуеш за мирза Джафар, който е син на мирза Мазук. Запомни това име! И за да можеш да се сещаш от време на време за мен, позволи да ти предложи за спомен това оръжие. То всъщност е причината да се запозная с теб и да бъда спасен от теб. Ще ми направиш ли услугата да го приемеш?

Джафар ми поднесе ханджара, който след неговото освобождение му бях върнал.

— Би трябвало всъщност да отхвърля камата, защото е твърде скъпоценна. Но искам...

— За спасителя на моя живот е твърде скъпоценна? — прекъсна ме той. — Искан ми се да можех още по-богато да те даря! Може би това по-късно ще се случи. При всички случаи обаче ти обещавам: който ми покаже този ханджар, може да разчита, че ще сторя всичко за него. Сбогом, приятелю мой! Другите вече толкова се отдалечиха, че едвам ги виждам.

— На добър час! Благодаря за камата! Но не си пожелавам някога да ми послужи като препоръка пред теб.

Подадохме си ръце и препуснахме в различни посоки: той на запад, а аз към Нъгит Тсил.

Последните слова на Джафар ми бяха прозвучали доста самоуверено, сякаш знаеше точно, че един ден ще стане мъж с власт и влияние. Какво беше той сега? Една загадка. За себе си, за своя живот, за задачите си не беше говорил нищо, а аз не бях толкова натрапчив да го питам. Всъщност можеше да бъде малко по-открит пред мен, понеже ми дължеше живота си. Но и така беше добре, защото... дали щяхме да се видим пак?... Ма ша Аллах йекун, ва ма лам ша а Аллах ийкун!^[1]

[1] Каквото Аллах поиска, става, а каквото не иска — не става! ↑

Издание:

Издателство „Калпазанов“, Габрово, 1996

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.